

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Beneficiar: Secretariatul General al Guvernului

Titlul proiectului: Analiza funcțională a administrației publice centrale din România - II

Analiza Funcțională a Sectorului Mediu și Păduri în România – Vol. 2

Cod SMIS: 37608

Cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Dezvoltarea Capacității Administrative în perioada 15 septembrie 2011 – 14 mai 2012

Banca Mondială
Regiunea Europa și Asia Centrală

CUPRINS

Abrevieri și Acronime.....	iv
SINTEZĂ.....	v
1. Paduri	1
1.1 Resursa Forestiera	1
1.2 Tipuri de proprietate asupra padurii	2
1.3 Administrarea padurilor si cadrul de reglementare	3
1.4 Resurse in ceea ce priveste infrastructura.....	4
1.5 Exploatarea si transportul lemnului	5
1.6 Industria lemnului.....	5
2. Cadrul strategic	7
2.1 FOREST EUROPE, Strategia forestiera si planul de actiune UE si FLEGT	7
2.2 Planificarea strategica in sectorul forestier.....	10
2.2.1 <i>Viziunea si strategia sectorului</i>	10
2.2.2 <i>Implementarea strategiei</i>	11
2.2.3 <i>Monitorizarea strategiei</i>	12
2.3 Politica Agricola comuna UE si dezvoltarea rurala.....	13
2.4 Elaborarea strategiei	13
2.5 Recomandari.....	15
3. Structura si sistemele organizationale.....	16
3.1 Introducere	16
3.2 Organizarea sectorului forestier privat	18
3.3 Ministerul Mediului si Padurilor	18
3.3.1 Structura organizationala.....	18
<i>Bugetarea</i>	20
3.3.2 <i>Sisteme de informatii</i>	21
3.4 Regia Nationala a Padurilor - Romsilva	23
3.4.1 <i>Structura organizationala</i>	23
3.4.2 <i>Institutul de cercetari si amenajari silvice (ICAS)</i>	25
3.4.3 <i>Sisteme de informatii</i>	26
3.4.4 <i>Planificarea activitatii si bugetului</i>	26
3.4.5 <i>Raportarea si controlul</i>	28
3.4.6 <i>Eficienta si performanta financiara</i>	29
3.4.7 <i>Vanzarile de masa lemnoasa si stabilirea poreturilor</i>	30
3.5 Recomandari.....	31
3.6 Alte consideratii.....	38
4.1 Introducere.....	38
4.2 Silvicultura si Natura 2000	40
4.3 Recomandari.....	41
5. Finantare	43
5.1 Introducere.....	43
5.2 Programul National de dezvoltare Rurala (PNDR) 2007-2013	44
5.3. Recomandari.....	46
6. Resursele umane (HR)	48

6.1	Capacitatea de personal	48
6.1.1	<i>Personal silvic in MMP</i>	48
6.1.2	<i>Personalul Romsilva</i>	49
6.2	Dezvoltarea si evaluarea resurselor umane.....	51
6.3	Recomandari.....	52
	Bibliografie	54

Abrevieri și Acronime

AAC	Posibilitate anuala
CA	Consiliul de Administrație
APDRP	Agenția de Plăți pentru Dezvoltare Rurală
APIA	Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură
ANCPI	Agentia Nationala de Cadastru si Publicitate Imobiliara
APPR	Asociația Proprietarilor de Păduri Private
BFP	Cele mai bune practici silvice
BPR	Revizuirea Procesului de Afaceri
PAC	Politică Agricolă Comună
CBA	Analiza Cost-Beneficiu
CEPF	Confederația Proprietarilor de Păduri din Europa
DG	Director General
CE / UE,	Comisia Europeană / Uniunea Europeană
FBI	Industrii silvice
FLEGT	Aplicarea legislației forestiere, guvernare și comerț
FMIMS	Sistemul Forestier de Management si Monitorizare a Informatiei
FMP	Amenajament silvic
HG	Hotărârea Guvernului
PIB	Produsul Intern Brut
HQ	Sediul Central
HR	Resurse Umane
DRU	Dezvoltarea Resurselor Umane
ICAS	Institutul de Cercetări și Amenajări Silvice
ISO	Organizația Internațională de Standardizare
PNDR	Program National de Dezvoltare Rurala
IT	Tehnologia Informației
ITSRV	Inspectorat Teritorial de Regim Silvic si Vanatoare
MADR	Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale
MCPFE	Conferința ministerială privind protecția pădurilor în Europa
MMP	Ministerul Mediului și Pădurilor
MIS	Sistem de Management al Informatiei MF Ministerul de Finanțe
NEF	Fondul Național de Mediu
RNP	Regia Nationala a Padurilor - Romsilva
NLBI	Instrument obligatoriu non-juridic (pentru silvicultură)
NTFP	Produs forestier non-lemnos
POI	Indicatori fizici de realizare
PPP	Parteneriat Public Privat
RON	Noul tip de Leu românesc
SFM	Gospodarie durabila a padurilor
POS	Programul Operațional Sectorial
UNFF	Organizației Națiunilor Unite pentru Silvicultură
VPA	Acorduri de parteneriat voluntare

SINTEZĂ

Resurse forestiere și sectorul forestier

1. Pădurile din România, acoperind 6.65 milioane ha sau 29% din suprafața țării, constituie o resursă naturală regenerabilă valoroasă, având potențialul de a contribui pozitiv la dezvoltarea economică națională și bunăstarea cetățenilor săi. Aproximativ 70% din suprafața împădurită este disponibilă pentru a furniza masă lemnoasă. Masa lemnoasă recoltată în ultimii ani a înregistrat în medie 14.1 milioane m³ sau 46% din volumul total al creșterilor anuale. Inventarul Forestier Național (IFN) este aproape finalizat și este necesar pentru a permite României să raporteze la nivel național cu privire la starea resurselor forestiere și să își îndeplinească obligațiile internaționale de raportare. Ultimul IFN a fost realizat în 1968. Pentru 2011 și 2012 MMP va trebui să asigure finanțarea pentru finalizarea fazei de teren și fazei de procesare a datelor.
2. Pădurile private, cu aproximativ 830.200 de proprietari de pădure, reprezintă acum 51% din totalul pădurilor și se caracterizează în general prin posesiuni mici și fragmentate, ceea ce reprezintă o provocare pentru administrarea durabilă a acestora. Absența cadastrului forestier reprezintă o barieră în calea oricărui eforturi coordonate de consolidare a posesiunilor. Majoritatea proprietarilor de păduri private sunt noi în domeniul silviculturii și au nevoie de sprijin, formare și consultanță pentru gestionarea durabilă a pădurilor. Pe termen scurt însă, nu se pot întreprinde acțiuni semnificative de sprijin pentru proprietarii privați. Următorul PNDR (2014-2020) ar trebui să includă prevederi care să privească această problemă.
3. Aproximativ 720.000 ha de pădure sunt certificate FSC, între care 680.000 ha păduri de stat administrate de Romsilva și 36.000 ha păduri private. Circa încă 2.500.000 ha de păduri (în majoritate de stat) au parcurs etapa de pre-evaluare în cadrul FSC dar există așteptări care arată că aceste suprafețe nu vor finaliza procesul de certificare până în 2011. Pentru ca România să poată concura pe piețele europene, este nevoie de mai mult efort pentru a crește suprafețele de pădure certificate, mai ales în pădurea privată.
4. România are un cadru amplu de reglementare silvică, considerat excesiv de către mulți (Savcor Indufor 2006), fapt ce a avut ca rezultat un regim foarte prescriptiv de administrare a pădurilor, bazându-se excesiv pe norme tehnice lipsite de flexibilitate și reticente cu privire la inovație. Marea majoritate a normelor tehnice sunt depășite și nu reflectă întotdeauna progrese în administrarea pădurilor, lucrările silvice și / sau tehnologiile asociate. Acestea vor trebui revizuite pentru a facilita introducerea unor practici mai eficiente. Noi norme ar trebui să ofere îndrumare și să ilustreze cele mai bune practici în contrast cu formatul actual prescriptiv.
5. Cerințele actuale de reglementare sunt foarte complexe, fiind necesar de urgență un regim de reglementare mai simplificat pentru pădurile private caracterizate prin posesiuni marunte. Demersul ar putea elimina posesiunile având mai puțin decât un anumit prag, de exemplu, 10 ha, de sub obligația administrării și să impună în schimb aderarea la bune practici ale gospodăririi durabile a pădurii, cerințe simplificate de amenajare, punere în valoare, marcarea, recoltare și vânzare de masă lemnoasă.

6. Densitatea medie a drumurilor forestiere, de 6,4 m / ha este cu mult sub nivelul altor țări europene, care au, în linii mari, topografie similară (Austria 36 m / ha, Elveția 40 m / ha și Franța 26m/ha). Structurile de recoltare a masei lemnoase în principal IMM-uri, sunt slabe și suferă de o lipsă cronică de investiții în utilaje și tehnologii noi, datorită unei combinații de (a) acces limitat la finanțare, (b) lipsa de continuitate în activitate și (c) marje de profit reduse.

7. Contribuția sectorului forestier, inclusiv industria lemnului, la PIB a variat între 3,5 și 4,5% în ultimii zece ani (Abrudan et al 2009). Sectorul este un angajator important, în special în zonele rurale, deși valorile au scăzut de la 235,000 în 2000 la aproximativ 161,000 de angajați în 2009. Industria mobilei este un angajator important, având aproximativ 80,000 angajați, urmată de prelucrarea lemnului și RNP - Romsilva. România este un exportator important de produse forestiere, printre care mobilier, cherestea și plăci aglomerate din lemn.

Cadrul strategic

8. Principalele obiective strategice ale Strategiei Forestiere Nationale (SFN), adoptată în 2001 sunt încă relevante și procesul prin care s-a elaborat a servit ca un exemplu de bună practică. Are însă o serie de deficiențe. Îi lipsesc (a) analiza economică de fundamentare și / sau analiza cost-beneficiu (CBA) pentru a justifica acțiunile propuse, (b) estimări ale necesarului de finanțare sau costului de implementare, (c) obiective cuantificabile, (d) proceduri pentru a monitoriza punerea în aplicare și (e) procedura oficială de revizuire și actualizare a strategiei. Multe s-au schimbat din momentul elaborării sale, inclusiv retrocedarea pădurilor; aderarea la UE, creșterea accentului pus pe schimbările climatice și rețeaua Natura 2000.

9. Lipsa unei viziuni de ansamblu pentru sectorul forestier, la care se adaugă deficiențele SFN, denotă că nu există nici o orientare sau direcție generală și nici o monitorizare eficientă a implementării strategiei, ceea ce face dificilă, aproape imposibilă, stabilirea priorităților și coordonarea acțiunilor. Este necesară o nouă SFN, care să abordeze punctele slabe ale politicii actuale și care să adreseze principalele probleme identificate în cadrul sectorului de exemplu, serviciile de sprijin pentru proprietarii privați, finanțarea funcțiilor publice silvice și regimul de reglementare care este exagerat de prescriptiv și în parte inaplicabil .

Structura și sistemele organizatorice

10. Direcția Generală pentru Păduri (GDF), în prezent făcând parte din MMP este autoritatea publică centrală care răspunde de silvicultura. Ea are trei Direcții - de Control, care include inspectoratele teritoriale (ITRSV), Politică și Strategii și Dezvoltare Forestieră. Retrocedarea pădurilor presupune provocări importante pentru cadrul juridic și de reglementare, în special în rezolvarea unor probleme cum ar fi tăierile ilegale. Eficacitatea activității de control este scăzută. GDF are un proces de bugetare relativ deficitar și nu este în măsură să își îndeplinească toate obligațiile care îi revin în temeiul legislației din domeniul. Dezvoltarea Sistemului Forestier de Management și Monitorizare a Informației (FMIMS) în scopul de a ajuta la monitorizarea sectorului și de a facilita procesul decizional asupra direcțiilor strategice, politicilor și priorităților este incomplet, iar introducerea de date a fost abandonată după finalizarea Proiectului de Dezvoltare Forestieră. Va fi important să se elaboreze în continuare pe configurația inițială a sistemului

FMIMS, pentru a defini cerințele de date și consolidarea datelor și indicatorilor relevanți, care pot servi ca suport de decizie pentru dezvoltarea politicii și strategiei și pentru a monitoriza implementarea generală a politicii și activităților din sectorul forestier. Concomitent cu modernizarea și dezvoltarea FMIMS, va fi, de asemenea necesară, perfecționarea și dezvoltarea în continuare a sistemului SUMAL.

11. În temeiul legislației din domeniul forestier, este obligatorie administrarea pădurilor private. În 2002, a fost înființat primul ocol silvic privat, în prezent existând 132. Există în total aproximativ 50 de asociații de proprietari de păduri private, dar în general, nu oferă servicii de sprijin membrilor lor.

12. Romsilva, Regia Nationala a Padurilor, a fost înființată în 1990 (HG 1335/1990) ca persoană juridică detinută de stat (regie autonoma), cu un mandat, în esență, comercial. Aceasta administrează pădurile aflate în proprietatea statului, care reprezintă în prezent cca 3,3 milioane ha. Ea reunește 41 de direcții silvice județene, 323 ocoale silvice și Institutul de Cercetări și Amenajări Silvice (ICAS). Romsilva funcționează ca organizație cu autonomie financiară care administrează fond forestier, efectuează operațiuni silviculturale, antrenând produse forestiere lemnoase și nelemnoase și servicii de specialitate. Ea are mai multe fabrici de cherestea, pastravarii, facilități de vânatoare extinse și desfășoară, de asemenea și alte activități cu privire la alte resursele naturale. Are în sarcina numeroase activități de interes public, inclusiv conservarea raselor naționale în domeniul cabalinelor și creșterea cailor de rasă. Din 2004, administrează pe bază de contract 22 din cele 26 de parcuri naționale și naturale. Romsilva este organizată tradițional ca o întreprindere silvică de stat. ICAS are trei departamente principale, și anume producție, cercetare (inclusiv amenajarea pădurilor) și inventarul forestier național (IFN). Cele 5 ocoale silvice ale sale generează aproximativ 40% din venituri, 30% din venituri vin din amenajarea padurilor pentru Romsilva, iar restul de 30% din diverse activități de cercetare. Vânzarea de lemn este cea mai mare sursă de venit pentru Romsilva și va continua să fie și în viitorul previzibil. Romsilva a înregistrat profituri în fiecare an din ultima decadă în ciuda diminuării resurselor și bazei sale de venituri, continuând să îndeplinească funcții extinse de natura publică având în vedere sprijinul limitat și declinul economiei românești și al celei europene. Nivelul profitului este scăzut, iar media din ultimii trei ani a fost mai mică de 2,5% din venit (calculul pe 2010 nu era finalizat la data efectuării studiului), comparativ cu nivelurile de peste 10% din anii 2001/2002.

13. Romsilva nu și-a putut adapta suficient practicile sau modalitățile de a-și desfășura activitățile comerciale la mediul extern organizației, în care s-au produs schimbări radicale. Trebuie să reinventeze modul în care își desfășoară activitatea, iar pentru acest lucru este nevoie de continuitate și o bună conducere, care nu sunt posibile în condițiile actuale în care numirile se fac sub influență politică. Având în vedere că retrocedările se vor încheia cât de curând, ar fi oportună pregătirea unei viziuni globale și a unui plan strategic pe următorii zece ani prin care să se prioritizeze zonele unde există oportunități de piață și să fie explorate modalitățile alternative de desfășurare a activității, (de exemplu parteneriatele public-privat) și să fie eliminate afacerile nerentabile. Romsilva trebuie să realizeze o Revizuire completă a Proceselor de Afaceri (BPR – Business Process Review) pentru toate procesele care au loc în cadrul organizației și să regândească modul în care ar trebui să se desfășoare acestea, aliniindu-le la mediul de funcționare aflat în continuă schimbare, făcându-le mai eficiente și îmbunătățind alocarea resurselor. BPR ar putea însemna pentru Romsilva obiective diferite în ceea ce privește exercitarea funcțiilor publice. Oricum, prioritatea numărul unu ar trebui să fie identificarea costurilor pentru aceste funcții publice, care sunt necunoscute.

14. Pentru a facilita dezvoltarea pe viitor, Romsilva va trebui să definească o strategie privind sistemul informational pentru a rezolva cele patru aspecte cheie indispensabile pentru reușită: (a) Nevoile legate de date; (b) Aplicații pentru afaceri; (c) O tehnologie adecvată; și (d) Structura organizațională. Aceste aspecte trebuie să fie analizate și cercetate într-o manieră holistică, iar desfășurarea lor individuală trebuie să fie sincronizată.

15. Deși momentan nu vedem un anumit avantaj în a recomanda ca Romsilva să fie transformată în societate comercială, s-ar putea ca, în urma rezultatelor BPR, această opțiune să devină oportună. Transformată în corporație, Romsilva ar funcționa ca o entitate independentă, fără influență politică și în conformitate cu bune principii de guvernare și cu cele mai bune practici, distingându-se printre cele mai importante companii silvice de stat din Europa.

Natura 2000

16. Implementarea rețelei Natura 2000 în România a început târziu, ceea ce a însemnat că timpul alocat pentru consultările publice, creșterea gradului de conștientizare, delimitarea și analiza locațiilor, a fost limitat. Toate acestea au dus la o tendință generală de restricționare a activităților, chiar și atunci când acestea nu au impact asupra speciilor și/sau habitatelor protejate. Implementarea în grabă și cu resurse puține a rețelei a creat confuzii, tensiuni inutile între autorități, proprietarii de păduri, proprietarii de terenuri și administratori și reprezintă o oportunitate pierdută pentru o finanțare acoperitoare a funcțiilor publice ale gestionării fondului forestier.

17. Sistemul românesc de amenajare a pădurilor are aceleași principii de bază ca cele ale rețelei Natura 2000. Cu toate acestea, legislația și sistemul de management Natura 2000 nu au reușit să se integreze deloc cu amenajarea pădurilor sau cu administrarea pădurilor (de stat sau private). Amenajamentele silvice sunt încă dezvoltate în mod independent, fără a lua în considerare oficial prioritățile specifice Natura 2000, dar având propriile lor seturi de măsuri legate de conservarea biodiversității. Soluția este armonizarea sistemului de autorizare/ avizare pentru Natura 2000 cu procesul de elaborare și aprobare a amenajamentelor silvice și dezvoltarea unei metodologii naționale pentru integrarea cerințelor de conservare ale Natura 2000 în cadrul amenajamentelor silvice. Legislația ar trebui să permită gestionarea siturilor Natura 2000 prin intermediul planurilor de gestionare sectoriale adaptate – mai ales pentru habitatele forestiere special desemnate.

Finanțarea

18. Ca urmare a aderării României la UE în ianuarie 2007, fondurile de sprijin pentru sectorul forestier sunt acum concentrate prin intermediul Fondului European pentru Dezvoltare Rurală (FEADR), cu co-finanțare publică din bugetul MADR. Programul Național de Dezvoltare Rurală (PNDR) recunoaște importanța pădurilor și stabilește o serie de priorități și obiective ambițioase pentru (a) creșterea nivelului de împădurire, (b) dezvoltarea infrastructurii (construirea de drumuri forestiere), (c) creșterea valorii adăugate a produselor agricole și forestiere (d) îmbunătățirea valorii economice a pădurilor și (e) plățile compensatorii pentru siturile Natura 2000. Sprijinul UE pentru măsuri forestiere specifice se ridică la 787 milioane de € (2007-2013).

19. Punerea în aplicare și adoptarea măsurilor forestiere a fost lentă. Acest lucru se datorează (a) lipsei de vizibilitate a unora dintre măsurile forestiere sau legate de silvicultura în rândul potențialilor beneficiari, (b) complexității ghidurilor solicitantului și (c) capacității instituționale. APDRP în colaborare cu GDF ar trebui să se asigure că procedurile și cerințele sunt clare și să nu acționeze ca o barieră în calea implementării.

20. Nivelul de împădurire la scara (49000 ha) avută în vedere în PNDR va necesita un plan coordonat la nivel național pentru a sprijini implementarea măsurilor. Acesta lipsește. Chiar dacă PNDR include indicații de la ICAS și alte organizații din domeniul împăduririlor, acesta nu include nici un fel de cadru de susținere sau strategie de implementare. GDF ar trebui să realizeze, în vederea includerii acestuia în noua SFN, o Declarație Silvică Indicativă (IFS), cu scopul general de a oferi un ghid la nivel național, cu privire la terenurile agricole pretabile pentru împădurire..

21. Excluderea ocoalelor silvice private care administrează circa 1,5 milioane de ha de la finanțarea construcției de drumuri forestiere, în ciuda capacității lor de a co-finanța astfel de proiecte, este regretabilă. Deși lucrurile nu mai pot fi schimbate acum fără a determina întârzieri suplimentare, următorul PNDR va trebui să abordeze această problemă. De asemenea, Romsilva va trebui să fie tratată mai echitabil prin viitoarele criterii de selecție pentru proiecte de construcție de drumuri.

22. Transferul de responsabilitate în domeniul silvic de la MADR la MMP are implicații în domeniul implementării măsurilor forestiere din PNDR și al planificării și elaborării PNDR următor. APDRP nu dispune de expertiză tehnică silvică. Este necesară o mai bună coordonare între MADR și MMP pentru a facilita îmbunătățirea atragerii și absorbției de fonduri și implementarea unei proceduri mai formale prin înființarea unui comitet interministerial pentru măsurile forestiere, în conformitate cu PNDR. Pe termen mai lung, adică înainte de finalizarea următorului PNDR, ar trebui acordată o atenție deosebită atribuirii de responsabilități în domeniul promovării și implementării măsurilor forestiere către GDF, urmând ca APDRP să fie folosită numai pentru procesarea plăților. Acest lucru ar avea avantaje importante în ceea ce privește coordonarea și eficiența, ceea ce va însemna că autoritatea silvică competentă va fi mai informată și va putea să reacționeze și să se adapteze la orice dificultăți de implementare. În această etapă ar fi implementat noua SFN, iar GDF ar avea un interes legitim în ceea ce privește îndeplinirea obiectivelor de împădurire, construcție de drumuri și alte activități.

Resurse umane

23. În cadrul GDF, în afară de ITRSV-uri, nivelul de presonal este considerat adecvat. Există un deficit de competențe în domenii precum analiza (analiza beneficiilor financiare și a costurilor), managementul de proiect, planificarea, formularea de politici, GIS etc. care reflectă nivelurile scăzute ale salariului mediu.

24. În cadrul Romsilva, chiar dacă numărul de angajați s-a redus cu aproximativ 12.000 în ultimii zece ani, numărul actual de angajați este mare comparativ cu standardele europene. Acest lucru se datorează parțial cerinței de ”paza a padurilor”, o situație caracteristică numai pentru România între statele membre ale UE și parțial modului în care se organizează Romsilva. Personalul este bine calificat din punct de vedere tehnic în domeniul silviculturii dar s-ar putea spune că regimul silvic prescriptiv de reglementare îi face să fie oarecum supracalificați pentru munca lor.

25. Nici GDF, nici Romsilva nu au o strategie sau un program de dezvoltare a resurselor umane, iar în absența acestora, toate formările profesionale sunt oferite pe criterii oportuniste și nu sunt coordonate la nivel general.

26. Romsilva nu își poate reinventa modelul de business și nu se poate adapta organizațional la schimbările drastice din sector, decât prin implicarea activă a personalului său. Pentru a facilita și pentru a sprijini recomandările cuprinse în acest raport și pentru a sprijini dezvoltarea pe termen lung a organizației, va fi important să se introducă un program de management al carierelor. Acest lucru presupune îmbunătățirea sistemului actual de evaluare/motivare a personalului, stabilirea nevoilor de competențe în întreaga organizație, dar în special în domeniile de dezvoltare a afacerilor, analiza investitională, analiza costuri-beneficii, managementul schimbării, evaluarea proceselor de afaceri și schimbarea modului de conducere, iar pe baza acestora, asigurarea unui program de formare profesională continuă la nivelul întregii organizații.

27. Una dintre recomandările majore este aceea de a dezvolta o noua SFN. Acest lucru va presupune dezvoltarea de strategii specifice, formularea de politici și abilități de management de proiect în vederea implementării. Așadar, personalul din cadrul GDF, ar trebui să beneficieze de formare în aceste domenii înainte de începerea procesului de elaborare a noii strategii.

28. Motivarea personalului reprezintă o problemă generală în cadrul întregii GDF determinată parțial de nivelurile scăzute ale salariilor și bugetul redus, dar și de statutul silviculturii perceput ca inferior în cadrul MPP și izolarea angajaților (inclusiv amplasarea birourilor) față de activitățile considerate principale în cadrul MMP. Dacă GDF vrea să aibă un personal motivat, atunci va trebui să rezolve aceste probleme.

1. Paduri

1.1 Resursa Forestiara

1. Pădurile și terenurile cu vegetație forestieră din România ocupă o suprafață de 6.65 milioane ha și reprezintă aproape 29% din suprafața totală (CE 2010). Aceasta comparativ cu o medie UE-27 de 42%. Pădurile din România au fost bine administrate de-a lungul secolelor, cu biodiversitate și habitate bogate ce includ unele dintre cele mai mari suprafețe de păduri naturale existente încă în Europa.

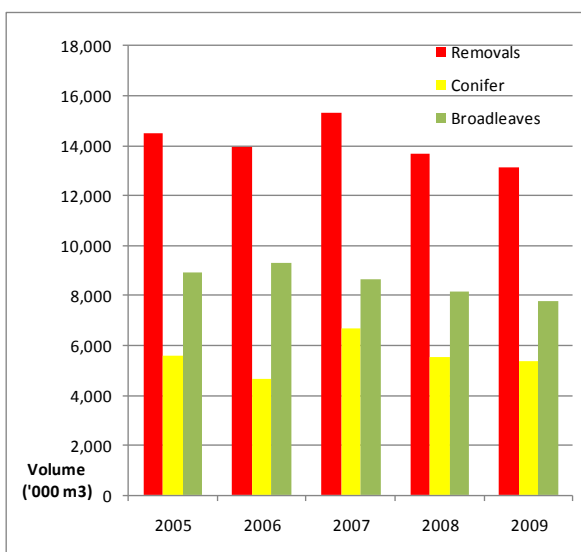
2. Volumul total de lemn este estimat la 1,347 milioane de m³ care echivalează cu un volum mediu de aproximativ 210 m³ / ha. Creșterea anuală medie este de 5,4 m³ / ha / an. Un procent estimat de 70% din suprafețele împădurite este folosit pentru aprovizionarea cu material lemnos, comparativ cu o medie UE-27 de 73% (CE 2010).

3. Aproximativ 70% din păduri sunt de foioase, având ca specii principale fagul (*Fagus*) și stejarul (*Quercus spp.*). Coniferele reprezintă 30% din suprafață, fiind constituite preponderent din molid.

Pădure Proprietate (Sfârșitul 2010)	
De stat	50%
Private	50%
Pădure Tip	
Conifere	30%
Fag	31%
Stejar	18%
Altele	21%
Volum lemn	
Fond de lemn (milioane m ³)	1,347
Creștere anuală (M ³ /ha-an)	5%
Distribuție geografică	
Munte	65%
Deal	27%
Câmpie	8%
Funcții (2009)	
Paduri de protecție	51%
Paduri pentru producție	49%

Tabel 1: Date despre paduri

4. Chiar dacă există păduri pe întreaga suprafață a României, ele sunt în principal situate în zonele montane (65%), urmate de dealuri (27%) și o proporție relativ mică de păduri se întâlnesc în zonele de câmpie.

Figura 1: Volumele exploatate anual

Recoltarea masei lemnoase din ultimii ani a înregistrat o medie de aproximativ 14.1 milioane m³ dintre care 8.5 milioane m³ foioase și 5.6 milioane m³ rasinoase. Potențialul comercial anual este estimat la 16,5 milioane m³, din care 1.9 milioane m³ sunt situate în zone inaccesibile (USDA-FAS 2006).

Masa lemnoasă recoltată reprezintă doar 46% din volumul total al creșterii. Aceasta corespunde unei medii UE-27 de 60%, doar Bulgaria (41%), Cipru (16%), Danemarca (35%), Italia (26%), Luxemburg (38%) și Slovenia (44%) înregistrând recolțări de masă lemnoasă în proporție mai mică din creșterea volumului. (CE 2010).

51% dintre păduri au funcție de protecție (protecția solului, protecția apelor, protecția condițiilor climatice, conservarea faunei sălbatice și funcții de recreere), în timp ce restul pot fi exploatare pentru producție în mod susținut, cu efecte minime asupra mediului. Alte funcții importante ale pădurilor din România sunt de recreere și de vânătoare, protecția împotriva inundațiilor (prin reglementarea debitului de apă), conservarea biodiversității (în special habitat al faunei sălbatice), atenuarea schimbărilor climatice (prin captarea și stocarea carbonului), și furnizarea de produse forestiere altele decât lemnul (de exemplu fructele de padure, semințe, ciuperci, etc).

1.2 Tipuri de proprietate asupra padurii

5. Există aproximativ 830,200 proprietarii de păduri în România (Tabelul 2). Terenurile împădurite în proprietate privată, ce reprezintă cu puțin peste 50% din totalul de păduri, se caracterizează prin posesiuni relativ mici și fragmentate, ceea ce constituie o provocare cu privire la realizarea potențialului lor economic în mod durabil. Acest lucru se datorează modului în care a avut loc retrocedarea.

6. În cadrul noului Cod silvic (Legea 46/2008), suprafața forestieră națională este împărțită în următoarele patru categorii:

1. proprietate publică a statului;
2. proprietatea publică a unităților teritoriale administrative;
3. proprietatea privată a comunităților (composesorate);
4. proprietate privată a persoanelor fizice și juridice (persoane fizice, asociații, școli, biserici, etc)

7. Potrivit lui Abrudan (2009) în prima fază de restituire a fondului forestier (Legea 18/1991), aproximativ 353,000 de hectare de teren forestier au fost returnate la aproximativ 400.000 de proprietari individuali de dinainte de 1948 (până la 1 ha pentru fiecare proprietar). În faza a doua a retrocedării terenurilor (Legea 1 / 2000), toate pădurile aparținând comunităților (obști), pădurile bisericii și pădurile comunale trebuiau să fie restituite foștilor proprietari. Retrocedarea a fost limitată la 10 ha pentru persoanele fizice și 30 ha pentru biserici, chiar dacă mărimea proprietății lor înainte de naționalizarea din 1948 a fost mai mare decât aceste limite impuse; pădurile cu rol de protecție au fost excluse de la retrocedare. Conform celei de-a treia legi de retrocedare (Legea 247/2005), toate pădurilor (inclusiv cele din zonele protejate) trebuie să fie restituite foștilor proprietari, indiferent de mărimea, localizarea și tipul de proprietate. Se prevede că, la sfârșitul procesului de retrocedare, aproximativ 40% din pădurile țării vor rămâne în proprietatea statului.

Tabelul 2: Păduri în proprietate privată

Categorie proprietate	Numărul de proprietari	Suprafața totală (milioane ha)
Pădure < 10 ha	828,000	0.85
Pădure > 10 ha	2,200	2.5
Total	830,200	3.35

8. Doar 0,25% din proprietari posedă 75% din suprafețele de pădure private (Tabelul 2). Cadrul legal cere ca fiecare proprietar de pădure să își asigure administrarea pentru propriul teren forestier, fie prin ocoale silvice de stat, fie prin ocoale silvice private. Acest lucru este relativ

simplic pentru marii proprietari, indiferent că sunt persoane fizice, posesoritate sau comunități (Tabelul 3). Cu toate acestea, proprietarii mici încă întâmpină numeroase dificultăți în administrarea suprafețelor lor forestiere din cauza condițiilor fizice, localizării, mărimii și sărăciei. Proprietățile lor pot provoca, de asemenea, dificultăți ocoalelor silvice de stat și private care fac eforturi semnificative în administrarea fondului forestier privat datorită dimensiunilor posesiunilor, fragmentării și lipsei cadastrului.

9. Majoritatea proprietarilor de păduri private sunt relativ noi în domeniul silviculturii și administrării pădurilor, și necesită instruire și sprijin consultativ, în scopul administrării durabile a propriilor păduri. În timp ce sectorul educației formale oferă o varietate de cursuri în silvicultură și industria forestieră la nivel profesional, universitar și postuniversitar, există o lipsă de programe de formare specifice sau cursuri pentru proprietarii de păduri private. (PNDR 2007).

Tabelul 3: Proprietate păduri 2011 (milioane ha)

Proprietate	Suprafață	Suprafață %
Proprietatea publică a statului	3.30	49.6
Proprietate publică a comunităților locale	0.90	13.6
Proprietatea privată a comunelor – proprietate indiviză	1.25	18,8
Proprietatea privată a persoanelor fizice și juridice (Persoane fizice, asociații, școli, biserici, etc).	1.20	18
Total	6.65	100

1.3 Administrarea padurilor si cadrul de reglementare

10. România are o lungă tradiție în administrarea durabilă a resurselor forestiere proprii. În ceea ce privește practica forestieră, administrarea pădurilor trebuie să se efectueze în conformitate cu normele naționale și parametrii tehnici, indiferent de tipul, mărimea sau natura proprietății. Amenajamentele, care sunt valabile pentru o perioadă de 10 ani, includ reguli de administrare pentru fiecare unitate amenajistică și arboret. Amenajamentele sunt realizate de către firme specializate de amenajare a pădurilor. Amenajamentele sunt aprobate de către autoritatea publică centrală ce răspunde de silvicultură (Direcția Generală Păduri din cadrul Ministerului Mediului și Pădurilor), punerea lor în practică fiind obligatorie. Orice modificare a amenajamentelor trebuie să fie în mod obligatoriu bine motivată și să facă obiectul unei proceduri complicate și birocratice înainte de a fi acceptată. Amenajarea pădurilor se bazează pe cinci principii majore (Leahu 2001, Ministerul Apelor, Pădurilor și Protecției Mediului 2000):

1. Continuitatea funcțiilor pădurilor;
2. Exercițarea optimă și durabilă a producției multiple și funcțiilor de protecție a pădurilor;
3. Folosirea optimă și durabilă a pădurilor;
4. Principiul esteticii;
5. Conservarea biodiversității.

11. România are un cadru vast de reglementare forestieră cuprinzând (a) legi, de exemplu, Legea nr. 161/2004 pentru aprobarea HG nr. 11/2004 privind producerea, comercializarea și utilizarea materialului reproductiv în silvicultură, (b) hotărâri de guvern, de exemplu, HG nr. 85 din 29 ianuarie 2004 pentru aprobarea Regulamentului de vânzare a masei lemnoase de către deținătorii de fond forestier proprietate publică, (c) ordonanțe ale guvernului de exemplu, Ordonanța nr. 82 din 19 august 2004 cu privire la acțiunile care trebuie întreprinse pentru îmbunătățirea accesibilității pădurilor și construcția drumurilor forestiere, (d) ordonanțe de urgență ale guvernului de exemplu, Ordonanța de Urgență Nr.139 din 05 octombrie 2005 privind administrarea publică a pădurilor din România, (e) ordine de ministru de exemplu, OM nr. 1.306 din 20 decembrie 2005 privind aprobarea procedurii de aprobare, modificare și casare a actelor de evaluare a volumului de lemn provenit din fondul forestier (f) regulamente de exemplu, Regulamentul din 25 octombrie 2005 de funcționare a Comisiei de Atestare a agenților economici în activitatea de exploatare forestieră și (f) norme tehnice de exemplu, Reglementări tehnice pentru compoziții, scheme și tehnologii de regenerare a pădurilor.

12. Normele tehnice și practicile naționale de administrație forestieră sunt în esență moștenite din trecut, și acum trebuie să se confrunte cu o nouă realitate: diversitatea de forme de proprietate forestieră și o economie foarte dinamică (Stancioiu et al, 2010). Cadrul de reglementare extins, considerat excesiv de mulți (Savcor Indufor 2006) a avut ca rezultat în România practicarea unui tip foarte prescriptiv de regim de administrare a pădurilor, bazându-se excesiv pe normele tehnice, în detrimentul reglementărilor generale de orientare care conferă avantaje legate de flexibilitate și inovare și care constituie în prezent un element tot mai important de bune practici forestiere (BPF) din întreaga lume.

13. Aproximativ 720.000 ha de padure sunt certificate prin schema FSC, între care 680.000 ha paduri de stat administrate de Romsilva și 36.000 ha paduri private. Circa încă 2.500.000 ha de paduri (în majoritate de stat) au parcurs etapa de pre-evaluare în cadrul FSC dar există așteptări care arată că aceste suprafețe nu vor finaliza procesul de certificare până în 2011.

1.4 Resurse în ceea ce privește infrastructura

14. Fondul forestier este slab deservit în ceea ce privește accesibilitatea, rețeaua de drumuri având în total 42,000 km din care aproximativ 33,000 km de drumuri forestiere și 8.000 km de drumuri publice, restul aparținând altor sectoare de exemplu, drumuri miniere și hidro-electrice. Densitatea medie de drumuri forestiere, de 6,4 m / ha, este cu mult sub alte țări europene, care au în mare topografie similară (Austria 36 m /ha, Elveția 40 m/ha, Franța 26m/ha, Germania 45 m/ha). Prin urmare rezultă că mai mult de 2 milioane ha de păduri sunt, practic inaccesibile din motive tehnice și economice (USDA - FAS 2006). Rețeaua de drumuri forestiere este distribuită în mod inegal, regiunile montane având cea mai mică densitate.

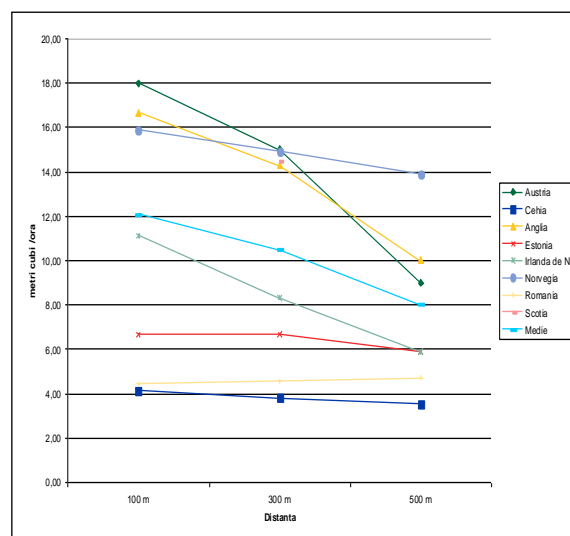

Figura 2: productivitatea la exploatare

Rețeaua de bază a fost preponderent construită în perioada 1960-1985. Parte din rețeaua de drumuri a avut de suferit, mai ales în ultimii ani, datorită pe de o parte calamităților iar pe de alta parte lipsei de investiții pentru întreținere și reabilitare. Densitatea redusă și starea precară a rețelei de drumuri forestiere are consecințe semnificative asupra exploatarei și transportului având ca efect costuri ridicate datorită distanțelor mari de scos apropiat precum și costuri unitare de transport foarte mari. Fără a menționa posibilele efecte negative asupra mediului.

1.5 Exploatarea și transportul lemnului

15. Sectorul de exploatare este relativ slab, iar din cei 4,800 agenți economici înregistrați în exploatarea forestieră, marea majoritate sunt mici, cu o capacitate anuală sub 10.000 m³. Există doar un număr relativ scăzut de agenți economici, cu capacitate anuală de exploatare ce depășește 20.000 m³. O astfel de capacitate este extrem de redusă, conform standardelor europene. Se remarcă un deficit în investiția în noi utilaje și tehnologii datorită, parțial, unei combinații de factori: (a) accesul limitat la finanțare, (b) lipsa de continuitate a activității și (c) marjele de profit scăzute. Toate companiile de exploatare sunt atestate de MMP. Metoda predominantă de exploatare este cea de tăiere manuală motorizată în catarg, în contrast cu sistemele foarte mecanizate de tăiere în bucăți mici care predomină în restul Europei. Arborii sunt tăiați cu ferastraul mecanic apoi transportați la marginea drumului, fie în catarg, fie busteni de dimensiuni mari, în funcție de dimensiunile arborelui.

16. Datorită terenului dificil și caracteristicilor infrastructurii drumurilor, legarea arborilor înainte de scos și apropiat este frecvent întâlnită. Principala metodă de extracție este cea prin semitarare și este realizată de obicei cu tractoare forestiere TAF cu tracțiune integrală (4WD) de fabricație românească, cu un trolie de corhănit cu plan de separație. Distanțele de scos apropiat reflectă infrastructura deficitară a drumurilor și pot fi prea mari. Productivitatea la rarități și tăierile de regenerare este redusă, ceea ce poate duce chiar la costuri mai mari decât valoarea ce se poate recupera. În ciuda acestui fapt, costurile unitare la exploatare sunt competitive în comparație cu media europeană datorită nivelului salarial relativ scăzut (Savcor Indufor, 2007). În ceea ce privește scosul, apropiatul și transportul pe drumurile forestiere, situația este oarecum diferită, în România, datele arătând o productivitate relativ scăzută și cu costuri unitare peste media europeană (Savcor Indufor, 2007). Acest lucru se datorează faptului că salariile reprezintă o proporție mult mai mică din costurile de scos apropiat și transport decât proporția ocupată în recoltarea masei lemnoase în sine.

1.6 Industria lemnului

17. Contribuția sectorului forestier, inclusiv industria lemnului, la PIB a variat între 3,5 și 4,5% în ultimii zece ani (Abrudan et al 2009). Sectorul este un angajator important, în special în zonele rurale, deși valorile au scăzut de la 235,000 în 2000 la aproximativ 161,000 de angajați în 2009. Industria mobilei este un angajator important, având aproximativ 80,000 angajați, urmată de sectorul de prelucrare a lemnului și RNP – Romsilva.

18. România este un exportator important de produse forestiere, printre care mobilier, cherestea și plăci aglomerate din lemn. Industria principală de prelucrare a lemnului, din care se exclude producția de mobilă, are aproximativ 7.500 de societăți comerciale operaționale, deoarece acest sector este deosebit de atractiv pentru micii întreprinzători. În ultimul deceniu s-au remarcat

investiții semnificative active în prelucrarea lemnului. Cu toate acestea, în ciuda acestor investiții, sectorul este dominat în principal de întreprinderi mici cu tehnologie ineficientă și epuizată moral, incapabile să asigure o calitate consistentă. Din această cauză aproximativ 92% din toate companiile de procesare a lemnului sunt IMM-uri. România, ca multe alte țări din regiune (ex. Bosnia) suferă de pe urma unei capacități de producție prea mari în sectorul prelucrării primare a lemnului (deși supracapacitatea de producție s-a mai diminuat în ultimii ani). În 2008 existau aproximativ 3,500 mici întreprinderi de procesare și de fabricare mobilă care angajau aproximativ 80.000 de oameni. România este un exportator important de mobilier din lemn. Exporturile sunt îndreptate în principal către piețele UE. Investițiile în noi tehnologii pentru producerea de plăci aglomerate sau plăci din lemn masiv pentru mobilă sau parchet multistratificat au fost susținute de creșterea exporturilor din ultimii ani. În 2009, cota aferentă mobilierului din totalul exporturilor / importurilor a fost de 3,9% și respectiv 1,2%. Valoarea exporturilor de mobilier s-a ridicat la 1,037.6 milioane de euro în 2009, în timp ce valoarea importurilor a fost de 324.5 milioane € (Centrul pentru comerț și investiții din România, 2010).

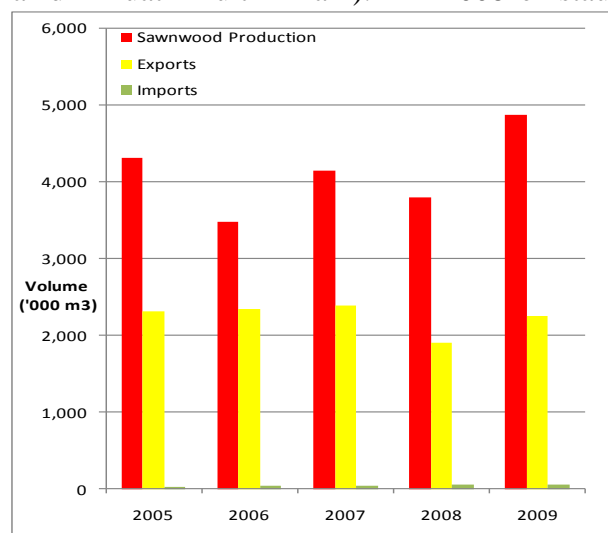

Figura 3: Importurile și exporturile de cherestea

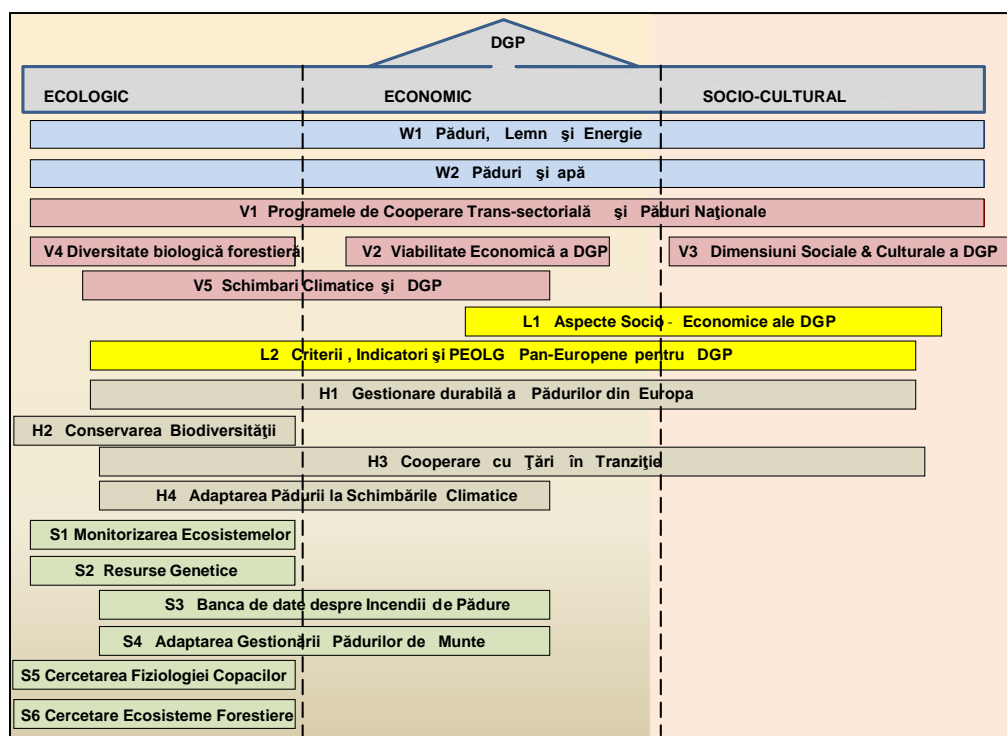

2. Cadrul strategic

2.1 FOREST EUROPE, Strategia forestiera si planul de actiune UE si FLEGT

19. Conferința Ministerială privind protecția pădurilor din Europa (MCPFE), cunoscută sub numele FOREST EUROPE, din care România este membră, reprezintă procesul de politică pan-europeană pentru gestionarea durabilă a pădurilor din Europa. FOREST EUROPE dezvoltă strategii comune pentru cele 46 de state membre și pentru Uniunea Europeană (UE) cu privire la protecția și gestionarea durabilă a pădurilor.

20. De la fondarea sa în 1990, au fost adoptate nouăsprezece rezoluții în cinci Conferințe Ministeriale (Strasbourg 1990, Helsinki 1993, Lisabona 1998, Viena 2003 și Varșovia 2007). Prin angajamentele FOREST EUROPE, conceptul de gestionare durabilă a pădurilor (GDP) a fost definit și dezvoltat continuu la nivel pan-european. Angajamentele, de asemenea, au servit drept cadru pentru punerea în aplicare a GDP în țările europene. Printre subiectele prioritare ale FOREST EUROPE amintim consolidarea rolului pădurilor în atenuarea schimbărilor climatice, asigurarea aprovizionării cu apă potabilă de bună calitate, îmbunătățirea și conservarea biodiversității forestiere și furnizarea de produse forestiere. Alte sarcini importante sunt de a dezvolta un cadru de colaborare forestieră în viitor și de a explora posibilitățile unui acord legal cu caracter obligatoriu cu privire la pădurile din Europa.

Figura 4: Rezumatul Rezoluțiilor Forest MCPFE

21. Tratatul de instituire a Comunității Europene nu prevede o politică specifică forestieră comună. Principiul subsidiarității se aplică, iar responsabilitatea pentru politica forestieră revine fiecăruia dintre statele membre. Cu toate acestea, Uniunea Europeană a adoptat o Strategie forestieră în 1998¹ care subliniază importanța rolului multifuncțional al pădurilor și administrării durabile a pădurilor pentru dezvoltarea societății, și identifică o serie de elemente-cheie, care constituie baza pentru punerea sa în aplicare. Aceasta prevede că politica forestieră este în competența statelor membre, dar că UE poate contribui la punerea în aplicare a GDP prin politici comune, bazate pe principiul subsidiarității și conceptul de responsabilitate comună. Acesta subliniază, de asemenea, punerea în aplicare a angajamentelor, principiilor și recomandărilor internaționale prin programe forestiere naționale sau sub-naționale sau instrumentele echivalente, și prin participarea activă în toate procesele internaționale din domeniu, și subliniază necesitatea de a îmbunătăți coordonarea, comunicarea și cooperarea în toate domeniile politice relevante pentru sectorul forestier.

22. Planul de acțiune forestier al UE², adoptat în 2006, oferă un cadru pentru acțiunile legate de silvicultură la nivelul Comunității și al Statelor Membre și servește ca instrument de coordonare între acțiunile comunitare și politicile forestiere ale statelor membre. Obiectivul general al Planului de acțiune forestier al UE este de a sprijini și consolida administrarea durabilă a pădurilor și rolul multifuncțional al pădurilor. Planul de acțiune are patru obiective principale: (1) Creșterea competitivității pe termen lung; (2) Îmbunătățirea și protecția mediului; (3) Contribuția la calitatea vieții; și (4) Promovarea coordonării și comunicării. Planul constă dintr-o serie de 18 acțiuni-cheie pe care Comisia își propune să le implementeze împreună cu statele membre. Acesta subliniază, de asemenea, măsuri suplimentare care pot fi luate de către statele membre, în funcție de condițiile și prioritățile lor specifice, cu sprijin din partea instrumentelor comunitare existente, deși implementarea poate presupune, de asemenea, acte juridice naționale. Exemplele includ (a) o evaluare a resurselor de lemn pentru producerea de energie, (b) dezvoltarea serviciilor de sprijin pentru proprietarii de păduri, (c) elaborarea de ghiduri de bune practici în împadurire, la nivel național și (d) promovarea măsurilor Natura 2000 referitoare la habitate forestiere.

23. Înștiințarea din 2008 privind industriile forestiere inovatoare și durabile din UE³ include un plan de acțiune format din 19 puncte în vederea îmbunătățirii competitivității pe termen lung a sectorului forestier, integrând în același timp obiectivele privind schimbările climatice și energie în strategia acestui sector. Acțiunile pe care le propune aceasta sunt complementare Planului de acțiune forestier cu privire la competitivitatea industriilor forestiere din cadrul UE (FBI), punând accentul pe accesul la materii prime, impactul schimbărilor climatice, inovație, comerț și comunicare.

24. Politica Uniunii Europene de combatere a taierilor ilegale și a comerțului asociat acestora este conținută în Planul de acțiune pentru FLEGT care acoperă atât măsuri referitoare la ofertă, cât și la cerere în ceea ce privește exploatarea forestieră ilegală, și a fost aprobat de Consiliul de Miniștri al UE în noiembrie 2003. Planul de acțiune FLEGT a dus la două acte legislative cheie:

1. Regulamentul FLEGT adoptat în 2005, cu privire la controlul intrării materialului lemnos în UE din partea țărilor care intră în Acorduri de parteneriat voluntare bilaterale FLEGT (VPA) cu UE; și

---

¹ COM (1998) 649 03/11/1998

² Forest Action Plan 2006 COM (2006) 302 final

³ COM(2008)113

2. Regulamentul UE cu privire la materialul lemnos propus de Comisie în octombrie 2008 și adoptat de Parlamentul European și de Consiliu în octombrie 2010, ca o măsură globală de a interzice introducerea materialului lemnos și produselor din lemn ilegale pe piața internă.
25. Regulamentul (UE) nr 995/2010, de asemenea, cunoscut sub numele de Regulamentul lemnului (Illegal) combate taerile ilegale și comerțul asociat prin intermediul a trei obligații esențiale:
1. Interzice plasarea pe piața UE pentru prima oară a lemnului și produselor din lemn cu proveniența ilegală;
  2. Obliga comercianții din UE care plasează pentru prima oară pe piața UE produse din lemn să se supună la verificări prealabile;
  3. Obliga comercianții din UE să țină evidența furnizorilor și clienților lor (trasabilitate).
26. Regulamentul acoperă o gamă largă de produse din lemn enumerate în Anexa la regulamentul folosind codul de nomenclatură personalizat al UE. Punerea în aplicare a regulamentului va începe de la 03 martie 2013 pentru a da suficient timp operatorilor din UE, producătorilor de material lemnos și statelor membre, precum și partenerilor comerciali să se poată pregăti. În această perioadă, Comisia intenționează să adopte norme mai detaliate.
27. În mod evident masa lemnoasă ce provine din păduri certificate și companiile ce au certificarea lanțului de custodie vor fi în avantaj semnificativ și vor fi mai bine pregătite când această reglementare va intra în vigoare.
28. Merita menționat că, în 2008, Statele Unite au amendat Legea Lacey (veche de 100 ani) în scopul includerii interzicerii comerțului pentru produsele fabricate în întreprinderi ce se aprovizionau cu produse ilegale, inclusiv busteni, cherestea, mobilă, pasta papetară. Asta înseamnă că toate produsele din lemn trebuie să fie recoltate, transportate, procesate și exportate în concordanță cu legislația locală relevantă. Legea Lacey se bazează mai degrabă pe fapte în mai mare măsură decât pe documente în condițiile în care nici un document nu reprezintă o garanție 100% a legalității. Este sarcina importatorilor și comercianților din Statele Unite să se asigure că toate produsele importate sunt produse cu respectarea legislației relevante.

**Obiectivul general al
sectorului forestier**

**Dezvoltarea sectorului
forestier pentru creșterea
contribuției la îmbunătățirea
calității vieții, bazată pe
gestionarea durabilă a
resurselor forestiere."**

Administrarea și utilizarea pădurii în așa fel încât, cu un profit rezonabil să se mențină productivitatea, biodiversitatea, capacitatea de regenerare, vitalitatea și potențialul pădurii de a îndeplini, acum și în viitor, funcțiile ecologice, economice și sociale la nivel local, național și global fără a dauna altor ecosisteme.

2.2 Planificarea strategică în sectorul forestier

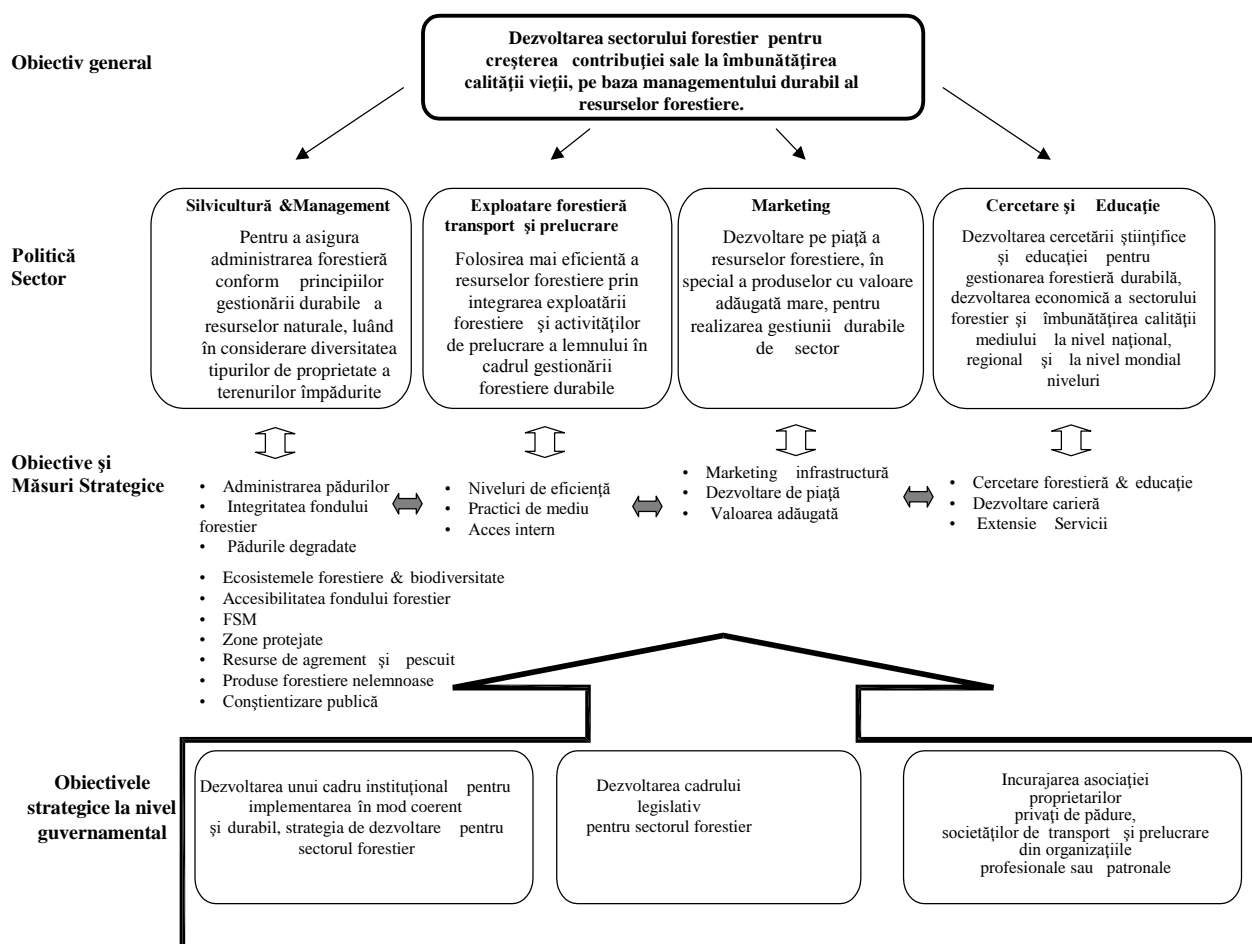
2.2.1 Viziunea și strategia sectorului

29. Planificarea strategică este esențială (a) pentru a asigura utilizarea coordonată și durabilă a resurselor forestiere și dezvoltarea generală a sectorului forestier din România și (b) pentru a oferi cadrul și contextul în care rolul de proprietar de pădure al statului, în prezent exercitat prin intermediul Regiei Naționale a Pădurilor (Romsilva), poate fi elaborat și aliniat la mediul de operare în schimbare, atât la nivel național cât și internațional.

30. Pădurile din România constituie o resursă naturală și regenerabilă valoroasă cu potențialul de a contribui pozitiv la dezvoltarea economică națională și bunăstarea cetățenilor săi. Recunoscând acest lucru, pe parcursul anului 2000, România a dezvoltat o Strategie Forestera Nationala (SFN), printr-un proces deschis, consultativ și participativ, implicând părți interesate din toate sectoarele conexe. Cu toate acestea SFN nu conține o viziune de ansamblu pentru sector, deși o viziune a fost elaborată mai devreme în anul precedent de către factorii principali de decizie politici români din sectorul forestier și de specialiștii tehnici, dar nu a fost niciodată adoptată la nivel național. SFN a oferit însă o direcție națională, prin furnizarea unui obiectiv general.

31. Realizarea acestui obiectiv general, împreună cu politicile specifice sub-sectoriale cu privire la silvicultură, administrare, prelucrarea lemnului, cercetare și educație au fost proiectate a fi susținute de către trei obiective strategice generale la nivel de Guvern (Figura de mai jos). Obiectivul general și obiectivele strategice specifice ale SFN au trecut testul timpului și modul participativ în care s-a elaborat, care la vremea aceea era foarte inovator și dovedea o gândire avansată, a fost reprodus în mai multe țări (Croatia, Bulgaria, etc).

32. Dincolo de aspectele pozitive, SFN are o serie de deficiențe în mod clar identificabile în contextul relevanței sale pentru sectorul forestier din România de azi. Îi lipsesc (a) analiza economică de fundamentare și / sau analiza cost-beneficiu (CBA) pentru a justifica acțiunile stabilite, (b) orice estimare a necesarului de finanțare sau costul de implementare, (c) obiective cuantificabile, (d) proceduri pentru a monitoriza punerea în aplicare și (e) procedura oficială de revizuire și actualizare a strategiei.

33. Direcția Generală pentru Păduri (GDF) din cadrul MMP are o strategie în domeniul forestier pe termen scurt (2011-2014), care este strâns aliniată cu măsurile referitoare la silvicultură stipulate în Programul Național pentru Dezvoltare Rurală 2007-2013 (PNDR) și include obiective ambițioase pentru împădurirea de terenuri degradate din domeniul privat și de stat, construcția de drumuri, despăgubirea proprietarilor din motive legate de aspecte de biodiversitate, alocarea fondurilor de vanatoare organizațiilor autorizate și reducerea tăierilor ilegale. Strategia nu este cunoscută în cadrul sectorului, și nu există niciun plan de acțiune specific sau acorduri de finanțare pentru a sprijini punerea în aplicare. Planul are indicatori cuantificabili pentru a evalua punerea în aplicare.

2.2.2 Implementarea strategiei

34. La momentul de pregătire a SFN, prima fază de retrocedare a pădurilor (cu un plafon de 1 ha) fusese finalizată, iar faza a doua (cu un plafon de 10 ha), era doar la început. În consecință, în timp ce diverse agenții și organizații au fost identificate ca având implicații însemnate pentru

acțiunile strategice sau ca parteneri în acțiuni de colaborare, Romsilva, împreună cu GDF au fost identificate ca principalele organizații responsabile cu implementarea majorității acțiunilor.

35. La acel moment nu s-a prevăzut că domeniul de aplicare al retrocedării ar fi atât de mare și înțelegerea a fost că statul, prin Romsilva, care la acel moment administra aproape 95% din păduri, va continua să joace un rol dominant în toate aspectele legate de implementarea strategiei în următorul deceniu. Cu toate acestea, astăzi, situația este destul de diferită, iar din cele 6,65 milioane ha de păduri, numai 3,3 milioane de hectare rămân în proprietatea statului sub administrarea Romsilva. Alte aproximativ 0.5 milioane sunt în curs de retrocedare, care sunt în administrarea Romsilva, dar pe care aceasta nu le poate exploata, implicând astfel cheltuieli, fără a genera venituri. Prin urmare, Romsilva va rămâne cu aproximativ 2,8 milioane ha de pădure.

36. În acest context de retrocedare în curs de desfășurare, o bază de active în scădere și oportunități reduse de venituri prin reducerea posibilității anuale (DAA), accentul Romsilva a fost mai mult pe izolare, decât pe rolul său de agent principal de implementare în cadrul SFN.

37. Responsabilitatea generală pentru punerea în aplicare a SFN, îi revine în prezent Ministrului Mediului și Pădurilor (MMP). Totuși, în termeni practici, această responsabilitate a fost transferată la Direcția Generală a Pădurilor (GDF) din cadrul Ministerului.

38. SFN nu este privit ca un document important sau deosebit de relevant, ci mai degrabă ca pe ceva ce trebuia să fie făcut și a fost finalizat, iar acum e timpul să traca la nevoile imediate cum ar fi modificările necesare în legislație și finalizarea retrocedării. SFN este privit de mulți atât în interiorul cât și în afara MMP ca fiind prea ambițios și orice revizuire viitoare ar trebui să aibă mai puține acțiuni și obiective mai ușor de identificat.

2.2.3 Monitorizarea strategiei

39. SFN nu a stabilit obiective specifice cuantificabile pentru niciuna dintre politicile sub-sectoriale sau pentru niciunul dintre obiectivele strategice. Astfel, în ceea ce privește împădurirea, în timp ce SFN urmărește să asigure integritatea și extinderea fondului forestier, acesta nu specifică pe ce suprafață sau unde (geografic) ar trebui să aibă loc împădurirea. În mod similar, de exemplu, SFN nu definește o limită de timp pentru finalizarea Inventarului Forestier Național (IFN) (Acțiunea 2.4) sau pentru Sistemul Național Informațional Geografic (GIS) pentru gestionarea pădurilor (Acțiunea A2.3). IFN care este efectuat de Institutul de cercetări și amenajări silvice (ICAS) este aproape complet, existând indicii că suprafața împădurită este subevaluată. IFN, care a fost finanțat de la bugetul de stat este în prezent parțial blocat din cauza retragerii fondurilor necesare în vederea finalizării colectării de date din teren și fazei de analiză / raportare.

40. În absența unor obiective specifice cuantificabile este dificil, dacă nu chiar imposibil, să se poată monitoriza implementarea în mod obiectiv și transparent.

41. SFN nu prevede nici un protocol sau procedura formală pentru monitorizarea punerii în aplicare. În absența unei astfel de acord, orice SFN, își va pierde relevanța pe măsura ce circumstanțele și condițiile de funcționare ale sectorului se schimbă. Multe țări din cadrul UE au proceduri formale pentru revizuirea și raportarea privind implementarea politicilor. Acest lucru poate fi inclus în codul silvic sau pus în practică printr-un alt act normativ relevant.

42. SFN a fost actualizata în 2005, rezultand numai modificări minore de exemplu, furnizarea de plăți compensatorii pentru păduri în anumite categorii de zone protejate. Actualizarea nu a avut în vedere iminenta aderare a României la UE, importanța crescândă a schimbărilor climatice și rolul pădurilor în această privință sau progresul în retrocedarea padurilor.

2.3 Politica Agricolă comuna UE si dezvoltarea rurala

43. În calitate de stat membru UE, România nu mai funcționează după o politică autonomă de dezvoltare agricolă și rurală, ci pune în aplicare la nivel național și gestionează Politica Agricolă Comună (PAC) UE. PAC sprijină dezvoltarea agricolă și rurală prin intermediul unor măsuri grupate în două domenii principale de intervenție. Pilonul 1 oferă piață agricolă și susținerea veniturilor, cu plăți directe (locale) reprezentând forma de ajutor predominantă pentru venitul agricultorilor din UE. Pilonul 2 se adresează atât sectorului agricol cât și celui forestier și populației rurale în ansamblu prin intermediul unui set complet de programe de dezvoltare rurală. Sprijinul financiar este oferit printr-o lista de aproximativ 40 de măsuri, grupate sub patru axe de intervenție. Din acestea, statele membre pot selecta combinația cea mai potrivită aproape autonom.

44. Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale (MADR), fostul Minister al Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale (MAPDR), care a inclus GDF în perioada 2002-2009, are responsabilitatea pentru dezvoltarea rurală.

45. Programul Național de Dezvoltare Rurală (PNDR) 2007-2013 recunoaște importanța pădurilor și rolul lor în schimbările climatice, furnizarea de servicii de mediu (protecția solului, regularizarea bazinelor hidrografice, biodiversitatea, peisagistica), precum și contribuția lor la economia rurală. PNDR stabilește o serie de priorități, care includ (a) creșterea suprafețelor împadurite, (b) dezvoltarea infrastructurii (drumuri), (c) valoare adaugata produselor agricole și forestiere și (d) îmbunătățirea valorii economice a pădurilor.

46. În ceea ce privește împădurirea, PNDR se referă la un procent optim de padure în România de 35% și citează schimbările climatice și motivele legate de protecția mediului ca justificare.

2.4 Elaborarea strategiei

47. Elaborarea strategiei forestiere nu poate avea loc în mod izolat. Strategia forestieră trebuie, dacă urmărește să fie eficace și relevantă, să se integreze cu strategiile și politicile în alte sectoare de care este strans legata, în special de mediu, agricultură și dezvoltare rurală, energie, turism, industrie și comerț. SFN a recunoscut acest aspect important în dezvoltarea strategiei și a inclus o gamă largă de părți interesate din mediu, turism, industrie, educație, cercetare, vânatoare alături de factorii relevanți din silvicultură.

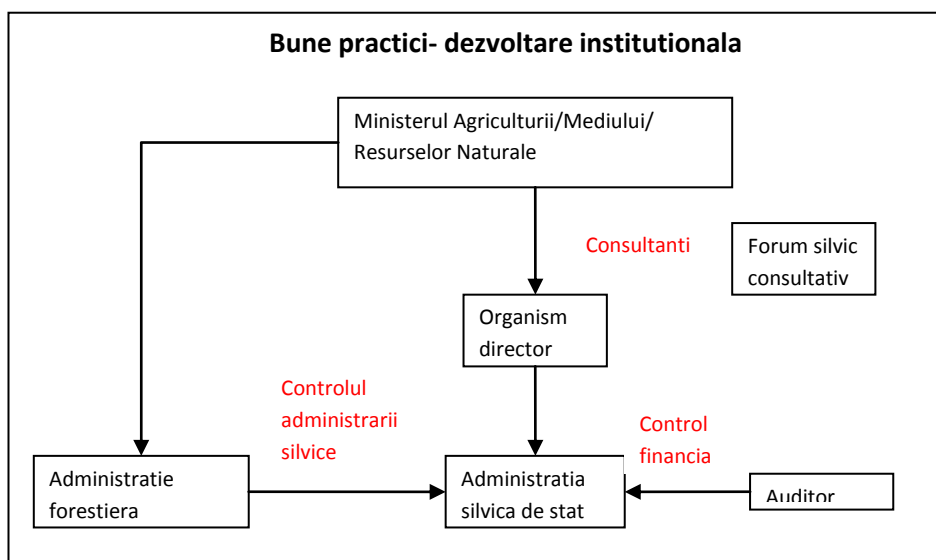
48. Având în vedere amploarea și domeniul de aplicare al măsurilor de sprijin pentru silvicultură incluse în PNDR, mecanismul de dezvoltare al strategiei din cadrul sectorului a fost slăbit prin transferul de responsabilitate asupra pădurilor și GDF de la Ministerul Agriculturii la Ministerul Mediului. Responsabilitatea pentru dezvoltarea strategiei îi revine GDF, în timp ce fondurile de sprijin principale pentru silvicultură rămân la un alt minister, și anume la cel al agriculturii.

49. Strategia trebuie să se dezvolte pe baza contextului actual și realitatilor din mediul de operare al sectorului forestier și să recunoască schimbările semnificative care au avut loc în sectorul forestier la nivel național, european și mondial din momentul elaborării strategiei precedente, incluzând:

- ❑ Retrocedarea pădurilor este mult mai mare decât s-a prevăzut inițial - aproximativ 3.35 milioane ha au fost restituite, iar în prezent există aproximativ 830,200 proprietari de păduri;
- ❑ Aderarea la UE și accesarea măsurilor de silvicultură, în temeiul regulamentului UE pentru dezvoltare rurală⁴;
- ❑ Planul de acțiune forestieră al UE (2006) care, deși nu este obligatoriu, obligă statele membre să întreprindă acțiuni în domenii specifice, de exemplu, energie din lemn, incendii forestiere, servicii de sprijin, etc;
- ❑ Importanța schimbărilor climatice și capacitatea pădurilor de a sechestra și stoca carbonul;
- ❑ Progresele făcute prin intermediul Forumului Organizației Națiunilor Unite privind Pădurile (UNFF), în dezvoltarea unui act non-juridic obligatoriu (NLBI) pentru silvicultură; și

Desemnarea siturilor Natura 2000 din care pădurile reprezintă mai mult de 50% din suprafață.

50. Nu există nici o procedură formală de facilitare a dezvoltării strategiei sau consiliere cu privire la aspectele care trebuie abordate sau să ofere sprijin analitic pentru orice modificări propuse. Multe țări din Europa au prevăzut un Forum Silvic (figura 6) consultativ în legislația lor. Un Forum consultativ silvic este un organism consultativ cu privire la politică / strategie care este înființat de către ministrul însărcinat cu coordonarea autorității centrale care răspunde de silvicultură. Acesta este de obicei format în special din reprezentanți ai părților interesate din sectorul respectiv și poate avea responsabilitatea de raportare cu privire la politica și strategia de implementare și progresele înregistrate anual. Forumul poate stabili de obicei grupuri de lucru pentru a aborda chestiuni specifice de politică și / sau să efectueze analize de fundamentare pentru deciziile de natura strategică.

Figura 6: Bune practici – Elaborarea strategiei forestiere

⁴ CR (EC) No 1290/2005

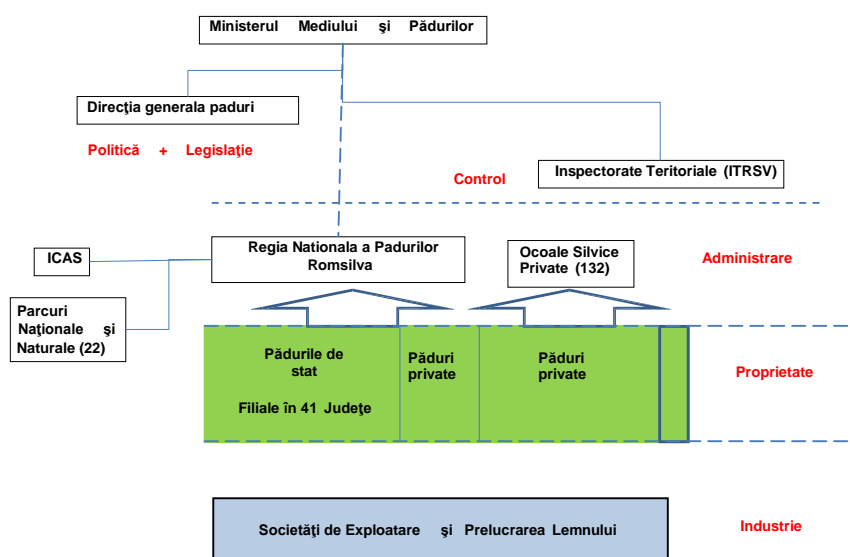
2.5 Recomandari

1. Lipsa unei viziuni de ansamblu cu privire la acest sector, împreună cu neajunsurile SFN din 2001 și versiunii actualizate din 2005, arată că nu există nici o orientare generală sau o direcție. Aceasta face dificilă, aproape imposibilă, stabilirea priorităților și coordonarea acțiunilor. MMP prin GDF ar trebui, ca prioritate imediată, să înceapă procesul participativ de elaborare a unei SFN noi care ar trebui cel puțin să stabilească obiective realiste și cuantificabile și să definească responsabilitățile pentru monitorizarea progresului și implementarea anuală. Noua SFN ar trebui să abordeze probleme de politică inexistente în prezenta strategie, de exemplu, silvicultura și schimbările climatice, energie din lemn și servicii de sprijin pentru proprietarii privați. Acțiunile trebuie planificate pe baza de studii cost-beneficiu, astfel asigurându-se că statul este în măsură să aloce resurse limitate în cunoștința de cauză. Noua SFN ar trebui, de asemenea, să abordeze problemele prioritare identificate în cadrul sectorului de exemplu: serviciile de asistență și sprijin pentru proprietarii privați, finanțarea funcțiilor publice bune ale pădurilor și regimul de reglementare care este exagerat de prescriptiv și, în parte, imposibil de aplicat.
2. Implementarea strategiei a suferit de lipsa oricărei proceduri, formale sau nu, de adaptare a sa și continuă, asigurând astfel relevanța pentru sector. Pentru a depăși acest lucru, GDF prin intermediul Direcției pentru Politici și Strategii trebuie să ofere secretariatul unui forum forestier nu foarte extins numit de către MMP. Forumul forestier va oferi consultanță cu privire la politica și strategia în curs de desfășurare iar membrii vor trebui să fie reprezentanți ai sectorului și ai altor părți interesate importante de exemplu, ONG-urilor de mediu.
3. GDF ar trebui să desemneze o echipă internă operațională pentru a asista la elaborarea de măsuri silvice care să fie incluse în următorul PNDR și alinierea acestuia cu obiectivele și prioritățile din noua SFN. Liderul acestei echipe ar putea servi, de asemenea, ca punct focal pentru legătura cu MADR în ceea ce privește punerea în aplicare a măsurilor de silvicultură, în temeiul PNDR actual 2007-2013.

3. Structura si sistemele organizationale

3.1 Introducere

51. În ultimul deceniu s-au înregistrat schimbări semnificative instituționale și organizatorice în sectorul forestier din România (Figura 7). GDF acum în MMP și anterior în cadrul MAPDR a fost autoritatea publică centrala ce răspunde de silvicultura. Ea a suferit numeroase modificări, funcțiile de reglementare, de supraveghere și de sprijin fiind cuprinse în diferite direcții din cadrul GDF în ultimii ani. În 1999, s-au instituit inspectoratele silvice, inițial 7 filiale teritoriale și, ulterior numărul lor a crescut la 16 în 2001 pentru a face față nivelului în creștere a retrocedărilor și apoi redus la 9 în 2005, datorită, în parte, regrupării funcțiilor de control în silvicultura și vanatoare.

Figura 7: Schema Sectorului Forestier

52. În temeiul legislației din domeniul forestier, administrarea pădurilor private este obligatorie. În 2002, a fost înființat primul ocol silvic privat. Numărul total de ocoale silvice private este în prezent de 132 și va crește în continuare în funcție de retrocedările din viitor.

53. Romsilva (Regia Națională a Padurilor) administrează și gestionează pădurile aflate în proprietatea statului, care totalizează în prezent 3,3 milioane ha, inclusiv o suprafață de aproximativ 0,5 milioane de ha care urmează să fie retrocedate. Aceasta a suferit o serie de reforme pe parcursul ultimului deceniu, ca răspuns la reducerea suprafeței fondului forestier proprietate publică a statului și asumarea unor funcții publice. Institutul de cercetare și amenajări silvice (ICAS) se situează în subordonarea Romsilva. În 2004, în urma Hotărârii Guvernului 230/2003 privind administrarea zonelor protejate, Romsilva a preluat în administrare 22 parcuri naționale și naturale.

3.2 Organizarea sectorului forestier privat

54. Există în prezent 3.35 milioane ha de păduri private (Tabelul 2). Acest sector este organizat în scopuri administrative în 132 ocoale silvice private. Asociația Ocoalelor Silvice Private (Administrații), înființată în anul 2004, reprezintă acum 113 ocoale silvice private, membrii săi administrând aproximativ 1,2 milioane de hectare de pădure.

55. Asociația Proprietarilor de Păduri Private din Romania (APPR), fondată în anul 1998, este o organizație națională umbrelă, reprezentând toate categoriile de proprietari de păduri. Ea a jucat un rol important în primii ani ai procesul de retrocedare prin promovarea gestionării durabile a pădurilor. În prezent se confruntă cu dificultăți de finanțare și de personal, precum și interese conflictuale între membrii săi și este inactivă în toate intențiile și scopurile sale.

56. Există aproximativ 50 de asociații active ale proprietarilor privati de păduri, dar numai 36 sunt înregistrate la autoritatea centrală. Asociațiile sunt răspândite în întreaga Românie. În fapt, toate "obstibile" retrocedate, cu sensul proprietății forestiere indivizibile, sunt organizate ca asociații. Distribuția asociațiilor este puternic legată de zona de pădure și istoricul foștilor proprietari. În Transilvania (partea de vest a Carpaților) sunt multe "obstibile" și "composesorate" care rezultă într-un număr mare de asociații. În Carpații de Est, fosta proprietate individuală domină și refuzul de a colabora (precum și lipsa de stimulente foarte clare) a condus la un număr mai mic de asociații.

57. Mai recent, în 2010, Proforest (asociația proprietarilor de terenuri forestiere private) a fost creată pentru a reprezenta interesele proprietarilor de păduri mai mari (pragul minim este de 1.000 ha de pădure) și să acționeze ca un grup de lobby la nivel național și, prin calitatea sa de viitor membru al Confederației europene a proprietarilor de păduri (CEPF) reprezintă membrii săi la nivelul UE și la nivel internațional.

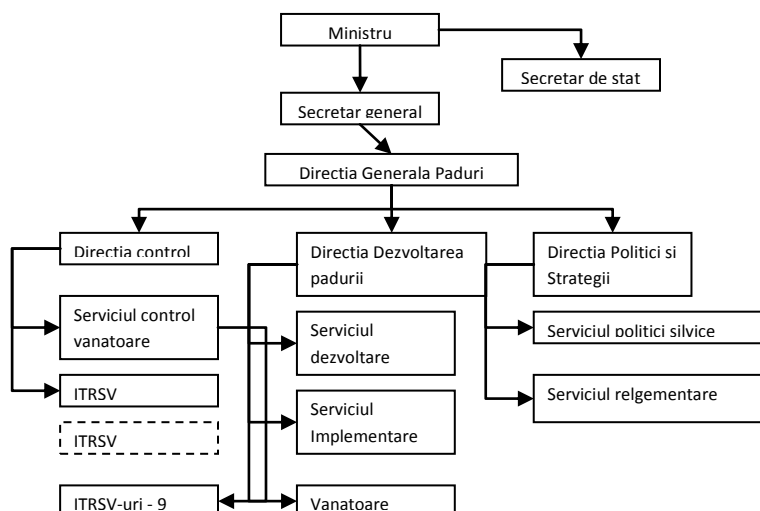
58. Asociațiile proprietarilor de păduri, în general, nu oferă servicii de sprijin pentru membrii lor. Unele ocoale silvice private acționează, de asemenea, ca asociații și în această calitate furnizează servicii limitate de sprijin membrilor. Odată cu dispariția *de facto* a APPR, proprietarii privati de păduri nu mai au nici o voce la nivel național pentru a-și reprezenta interesele și niciun forum pentru a genera suport sau pentru a face lobby pentru schimbări în finanțare, politică sau legislație.

59. Romania a ales ca o singura direcție de sprijin pentru proprietari de terenuri – pentru fermieri – sub masura 1.1.4. – Servicii de consultanță, în cadrul PNDR 2007-2013.

3.3 Ministerul Mediului și Pădurilor

3.3.1 Structura organizationala

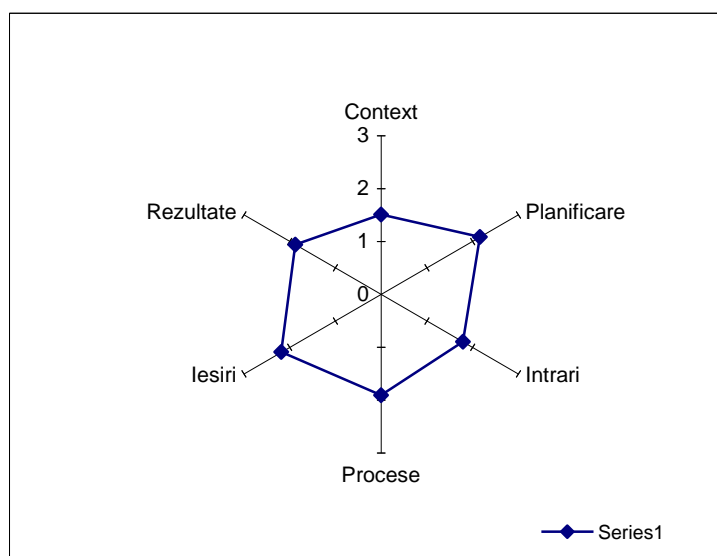
60. Responsabilitatea pentru silvicultură în cadrul MMP (Figura 8) îi revine GDF. Există trei direcții. Direcția Politici și Strategii se ocupă cu probleme de politică forestieră, de elaborarea politicilor și cadrului de reglementare / legal pentru silvicultură, care include normele tehnice care reglementează activitățile din cadrul sectorului forestier. Direcția de Dezvoltare Forestieră are responsabilitatea dezvoltării generale în cadrul sectorului, inclusiv împădurire, infrastructura forestieră și aprobarea planurilor de amenajare a pădurilor.

Figura 8: Padurile in cadrul MMP

61. Direcția de Control, pe lângă o unitate insarcinată cu supravegherea administrării fondurilor de vanatoare este compusă din 9 Inspectorate Teritoriale de Regim Silvic și Vanatoare (ITRSV), dintre care unul este situat în București. În conformitate cu HG 333 din 21 aprilie 2005 cu modificările și completările ulterioare acestea au responsabilitatea de a organiza și efectua controlul în fondul forestier în ceea ce privește conformitatea cu legea, reglementările și normele tehnice, indiferent de tipul de proprietate, inclusiv în cadrul tuturor activităților / operațiunilor forestiere pentru a identifica și urmări activitățile ilegale și determina sancțiunile potrivit legii. Ele au de asemenea responsabilități în ceea ce privește aprobarea proiectelor tehnice de amenajare a pădurilor, furnizarea de consultanță / consiliere proprietarilor privați, plăți compensatorii, monitorizare și evidență.

62. În cadrul Proiectului de Dezvoltare Forestiera recent finalizat, finanțat de Banca Mondială, ITRSV a efectuat o auto-evaluare a eficienței și un studiu de monitorizare. Acestea au vizat evaluarea unor aspecte de bază ale activității Inspectoratelor: realizarea obiectivelor, eficiența în realizarea sarcinilor, impactul investițiilor în echipamente și ariile de activitate ce pot fi îmbunătățite. Modelul utilizat a fost o modificare a cadrului de evaluare dezvoltat pentru ariile naturale protejate, care se bazează pe premisa că o bună planificare și managementul urmează un proces care include șase teme:

1. Contextul - evaluarea importanței, amenințărilor și mediului strategic
2. Planificarea - evaluarea modului în care se stabilesc și planifică activitățile ITRSV;
3. Intrări - evaluarea resurselor necesare pentru a desfășura activitatea;
4. Procese - evaluarea modului prin care se face managementul
5. Iesiri – evaluarea modului în care se implementează programele și acțiunile
6. Rezultate – evaluarea rezultatelor și măsura în care sunt îndeplinite obiectivele

63. Studiul arată că cel mai slab aspect al activității ITRSV-urilor se referă la contextul care include: cât de adecvate sunt strategiile, reglementările, normele tehnice și faptul că situația actuală nu le facilitează furnizarea unor servicii de calitate. Cel mai mare scor s-a înregistrat pentru planificare, care nu include doar capacitatea ITRSV de a-și planifica propria activitate, ci, de asemenea, sistemul amenajamentelor silvice ce definește administrarea silvică.

64. Retrocedarea terenului către persoanele fizice presupune provocări importante pentru cadrul juridic și de reglementare, în special în rezolvarea unor probleme cum ar fi tăierile ilegale. În prezent, se estimează că 100.000 m³ sunt exploatați ilegal în fiecare an (PNDR 2007-2013). Responsabilitatea pentru combaterea și controlul în domeniul tăierilor ilegale a fost plasată ITRSV, dar, dacă în domeniul RNP sau proprietatea persoanelor fizice situate în parcurile naționale eficiența activității de control este relativ multumitoare, extinderea controlului de reglementare la proprietarii de păduri private, din afara parcurilor naționale este o provocare semnificativă.

65. Activitatea de control împotriva tăierilor ilegale și transporturilor ilegale de lemn poate fi întreprinsă de către personalul ITRSV și, de asemenea, de personalul ocoalelor silvice (de stat sau private). Eficiența activității de control este extrem de redusă (Tabelul 4), cu doar 89 din 2,263 de cazuri la care s-a decis aplicarea de amenzi. Datele se referă numai la activitatea Inspectoratelor Teritoriale, dar nivelul de eficiență este considerat același și pentru ocoalele silvice.

Tabelul 4: Rezumatul contravențiilor silvice 2007 (Direcția de Control, MMP)

Numărul total de contravenții	Dosare active			Dosare finalizate			
	Total	Trimise către poliție	Trimise la procurori	Total	Fără amenzi	Amenzi percepute	La tribunal
2,735	2,263	599	1,645	404	271	89	27

Bugetarea

66. GDF are un proces de bugetare necorespunzător. Există două linii de buget principale și anume (a) investiții pentru proiecte specifice, asupra cărora decide GDF și (b) fondurile de sprijin care se au la bază diverse tipuri de sprijin prevăzute în codul silvic și legislație subsecventă. Odată cu înființarea Fondului Național de Mediu (FNM), sprijinul pentru investiții în lucrări de reconstrucție ecologică și de corectare a torenților va proveni în viitor mai degrabă din această sursă, decât prin intermediul GDF. De obicei, bugetul alocat poate reprezenta doar un procent relativ mic față de cel solicitat și este insuficient pentru ca GDF să își poată îndeplini obligațiile care îi revin în temeiul codului silvic de exemplu, sprijinul oferit pentru paza pădurilor private sub un anumit prag de suprafață sau plăți compensatorii către proprietari privați pentru a nu efectua tăieri în anumite categorii de păduri de protecție. Finanțarea bugetară pentru 2011 de 0,8

milioane RON pentru Inventarul Forestier National reprezintă doar 15% din costurile estimate (Tabelul 5).

Tabelul 5: Liniile principale de finanțare bugetară ale GDF (mii RON)

	2009	2010	2011
Drumuri + torenți	35,694	32,978	32,622
Împădurirea terenurilor degradate (lucrări în continuare)	28,368	51,991	41,808
Inventarul Forestier National	4,000	1,600	800
Sprijin pentru proprietarii de păduri (plati compensatorii)	300	300	300

67. Statutul "silviculturii" este perceput de către GDF ca fiind erodat / slăbit în virtutea faptului că sectorul nu mai are un minister de stat însărcinat cu silvicultura. Deși s-a propus ca GDF să fie reorganizată ca agenție de stat responsabilă cu gestionarea silviculturii, nu există nici un avantaj special în faptul că același personalul îndeplinește aceleași funcții, deși sub un alt nume. Provocările cu care se confruntă acest sector sunt mult mai endemice și mai puțin legate de statutul de agenție sau direcție în cadrul unui minister.

3.3.2 Sisteme de informații

68. Proiectul de Dezvoltare Forestiera finalizat recent asistat de Banca Mondială a finanțat un Sistemul Forestier de Management și Monitorizare a Informației (FMIMS) ca o infrastructură de informații bazată pe sisteme IT pentru a ajuta autoritatea centrală în monitorizarea sectorului și pentru a decide mai bine asupra direcțiilor strategice, politicilor și priorităților.

69. FMIMS este compus din trei module software principale:

(a) ForMIS - Sistemul de Management al Informațiilor Silvice - care este o MDI versatilă (interfață definire metadate), împreună cu un model de bază de date silvice în măsură să dețină o mare varietate de date tehnice referitoare la păduri, terenuri, proprietari, etc Sistemul are un design cu formulare dinamice și rapoarte capabile să se adapteze la schimbările în cerințele utilizatorilor, volatilitatea legislativă și așa mai departe.

(b) ForCES – Memorie Centrală - un depozit de date care încorporează o suită de instrumente pentru deținerea, actualizarea și analiza unor cantități mari de date istorice cu privire la silvicultură.

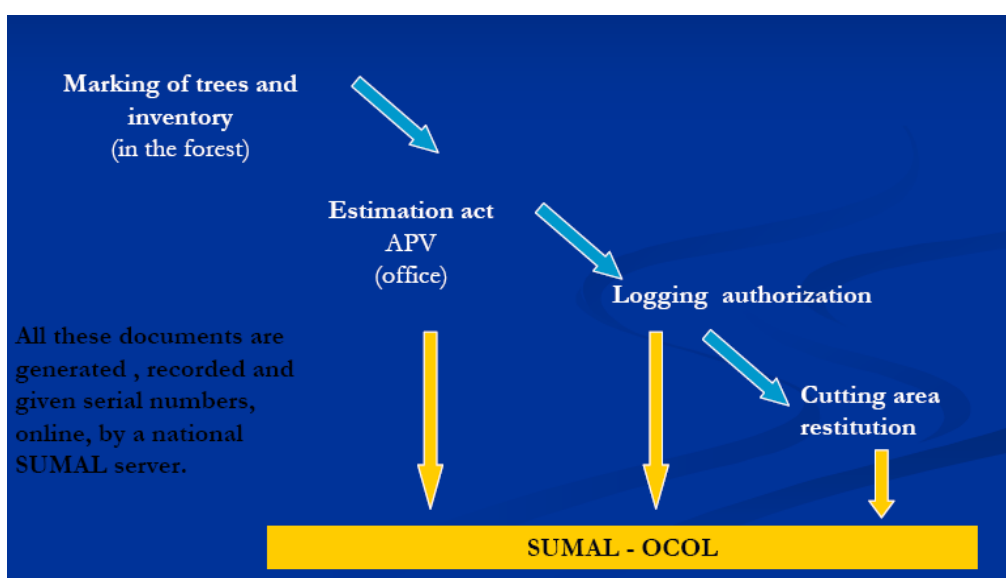
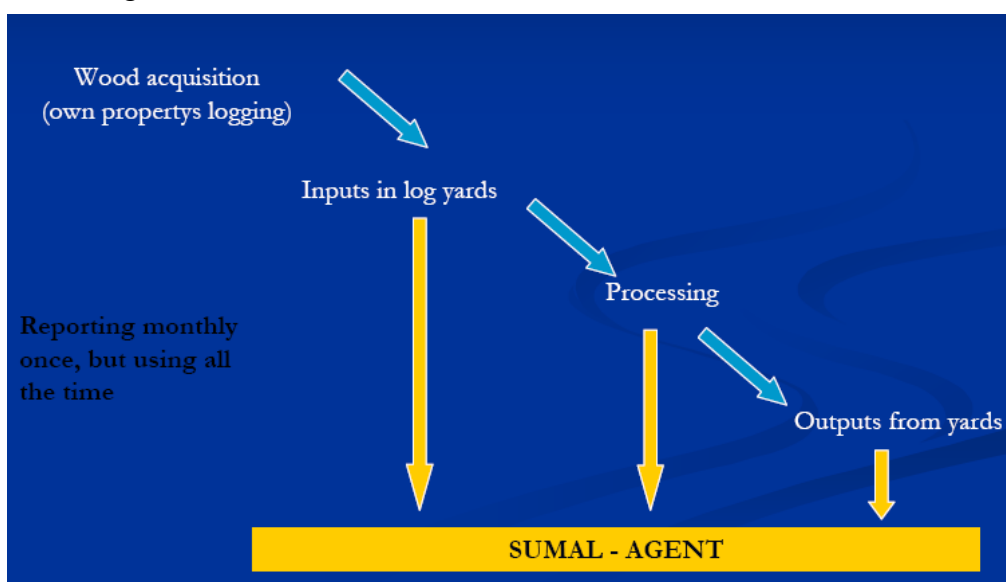
(c) ForGIS – Sistem Informatic Geografic Silvic - un instrument software care poate oferi autorității centrale, Inspectoratelor Teritoriale precum și altor utilizatori accesul la datele stocate în ForMIS în format geografic.

(d) SUMAL - un sistemul proiectat cu interfață pentru utilizator pentru a urmări punerea în valoare, tăierea, transportul și prelucrarea masei lemnoase, datele fiind introduse de către un număr mare de utilizatori (oicole silvice și agenți economici care operează în sector).

70. Ministerul nu a finalizat configurarea sistemului și introducerea datelor a fost abandonată în urma finalizării Proiectului de Dezvoltare Forestiera. În consecință, sistemul este extrem de puțin folosit, în afară de SUMAL, care este în prezent pus în aplicare la nivel național.

71. SUMAL a avut scopul de a elimina toate practicile negative in domeniul exploatarii si transportului masei lemnoase forțând toți jucatorii (administratorii pădurilor, societățile de exploatare forestieră, societățile de prelucrarea lemnului și transportatorii de material lemnos) să raporteze toate documentele înregistrate în formatul propus de baza de date. Sistemul este capabil să (Iordache 2009):

- (a) distribuie toate documentele de transport in numele unui APV (Actul de Punere în Valoare) semnalizând utilizarea excesivă a volumul autorizat, sau utilizarea documentelor de transport pentru lemn cu proveniență ilegală;
- (b) verifice numerele și seria documentelor de transport - documente false sau utilizarea de documente ale altor companii;
- (c) verificarea încrucișată pentru a stabili dacă toate documentele sunt înregistrate la beneficiarul lemnului, astfel încât furnizorul să nu poată declara documentele ca fiind pierdute sau deteriorate. De obicei, beneficiarii sunt companii mari, legale, care înregistrează toate intrările.

SUMAL pentru agentii economici si ocoale silvice (aplicații client SUMAL OCOL și SUMAL AGENT)

72. Înregistrând electronic toate documentele care sunt produse de către administratorul silvic, se poate urmări proveniența fiecărui produs de lemn. Înregistrând toate documentele care sunt create de către agentul economic (de transport, prelucrare, documente de vânzare), lemnul cuproveniență cunoscută are definit un anumit lanț de custodie. În acest fel, lemnul cu proveniență ilegală poate să fie ușor identificabil pe parcursul lanțului de aprovizionare.

73. Din păcate, SUMAL nu este un sistem foarte bine gândit datorită faptului că a fost implementat înainte de a fi fost testat în mod corespunzător și nu are sistemul și funcțiile de semnalizare și raportare foarte clare. Există, de asemenea, discontinuități grave în administrarea sistemului în cadrul GDF. Cu toate acestea, cu perfecționare în continuare și administrare corespunzătoare, SUMAL ar putea ajunge la obiectivele propuse și poate avea un rol important în ceea ce privește implementarea Regulamentului UE privind materialul lemnos

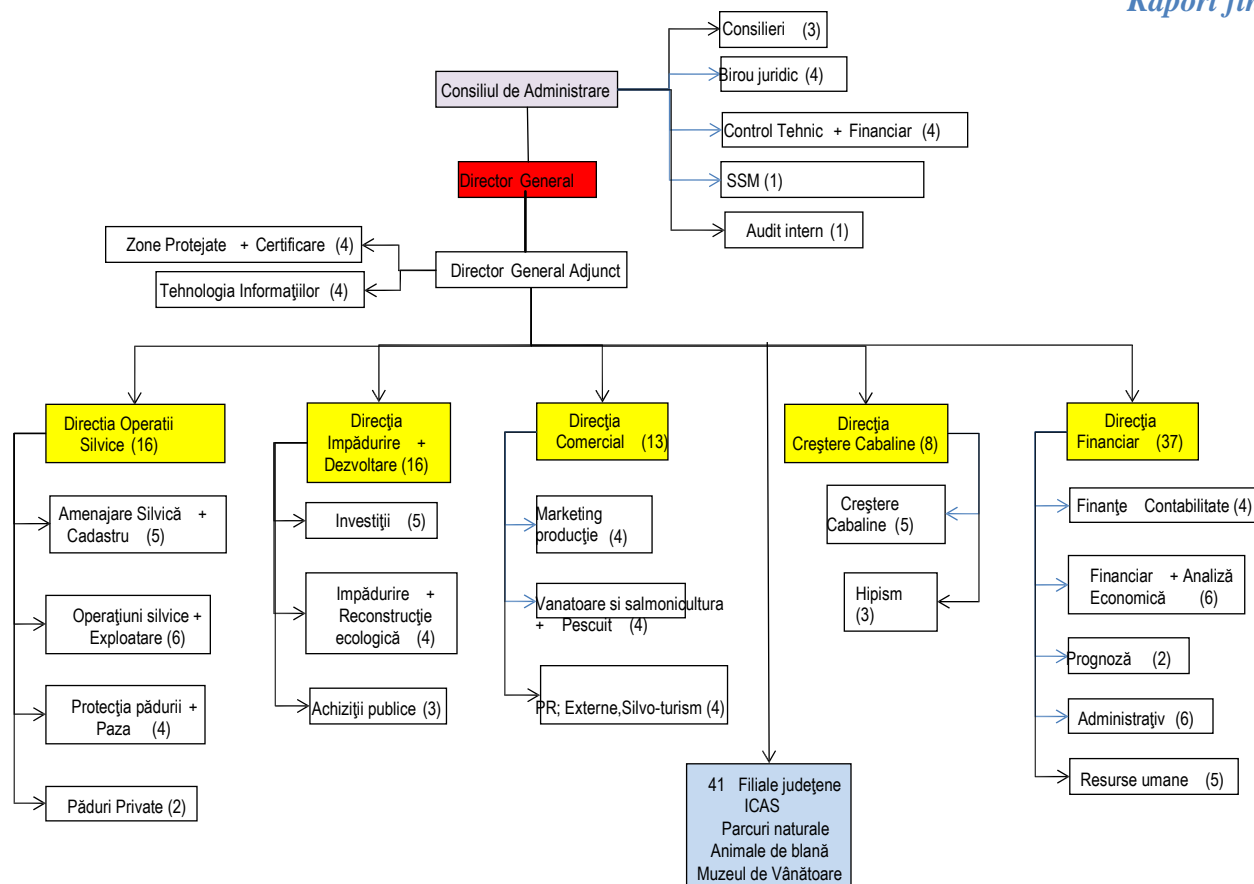
3.4 Regia Nationala a Padurilor - Romsilva

3.4.1 Structura organizationala

74. Romsilva, Regia Nationala a Padurilor, a fost înființată în 1990 (HG 1335/1990) ca persoană juridică detinută de stat (regie autonoma), cu un mandat, în esență, comercial. Aceasta administrează pădurile aflate în proprietatea statului, care reprezintă în prezent cca 3,3 milioane ha. Ea reunește 41 de filiale județene, 323 ocoale silvice și Institutul de Cercetări și Amenajări Silvice (ICAS). Romsilva funcționează ca organizație cu autonomie financiară care administrează fond forestier, efectuează operațiuni silviculturale, antrenând produse forestiere nelemnoase și servicii de specialitate. Ea are mai multe fabrici de cherestea, pastravarii, facilități de vânatoare extinse și desfășoară, de asemenea și alte activități cu privire la alte resursele naturale.

75. În sarcina Romsilva cade o gamă largă de activități de interes public. În 2002, prin Ordonanța de Urgență a Guvernului 139/2002, "Compania Nationala a Cailor de Rasă" (societate pe acțiuni) a fost dizolvată și preluată de Romsilva. Începând cu anul 2004, de asemenea, administrează, pe bază de contract, 22 din cele 26 parcuri naționale și naturale. În cadrul acestor parcuri, pădurea reprezintă aproximativ 65% din suprafața totală. Romsilva subvenționează în mod efectiv operațiunile de creștere a cabalinelor și parcurile naturale. În cadrul Romsilva, doar ICAS și administrațiile parcurilor sunt persoane juridice de sine stătătoare, alte ramuri subordonate fiind considerate subunitati. În iunie 2005, societatea pe acțiuni, "Stațiunea de Cercetare - Dezvoltare pentru Creșterea Animalelor de Blană", a fost transferată la Romsilva și este administrată sub coordonarea Academiei de Științe Agricole și Silvice. Un obiectiv cheie al acestui transfer a creșterii cabalinelor și animalelor de blană către Romsilva a fost de a păstra ceea ce este considerat un fond genetic și de patrimoniu de importanță națională.

Figura 9: Romsilva Structura organizatorică

76. Romsilva este organizată urmând liniile tradiționale pentru întreprinderile forestiere de stat. Ea are un aparat central (HQ), cu un număr de direcții funcționale responsabile cu operațiunile silvice, împădurirea și dezvoltarea, comerțul, finanțarea și creșterea cabalinelor. Există un serviciu restrâns de IT subordonat Directorului General Adjunct (DGA), în timp ce serviciile de resurse umane se subordonează Direcției de finanțe.

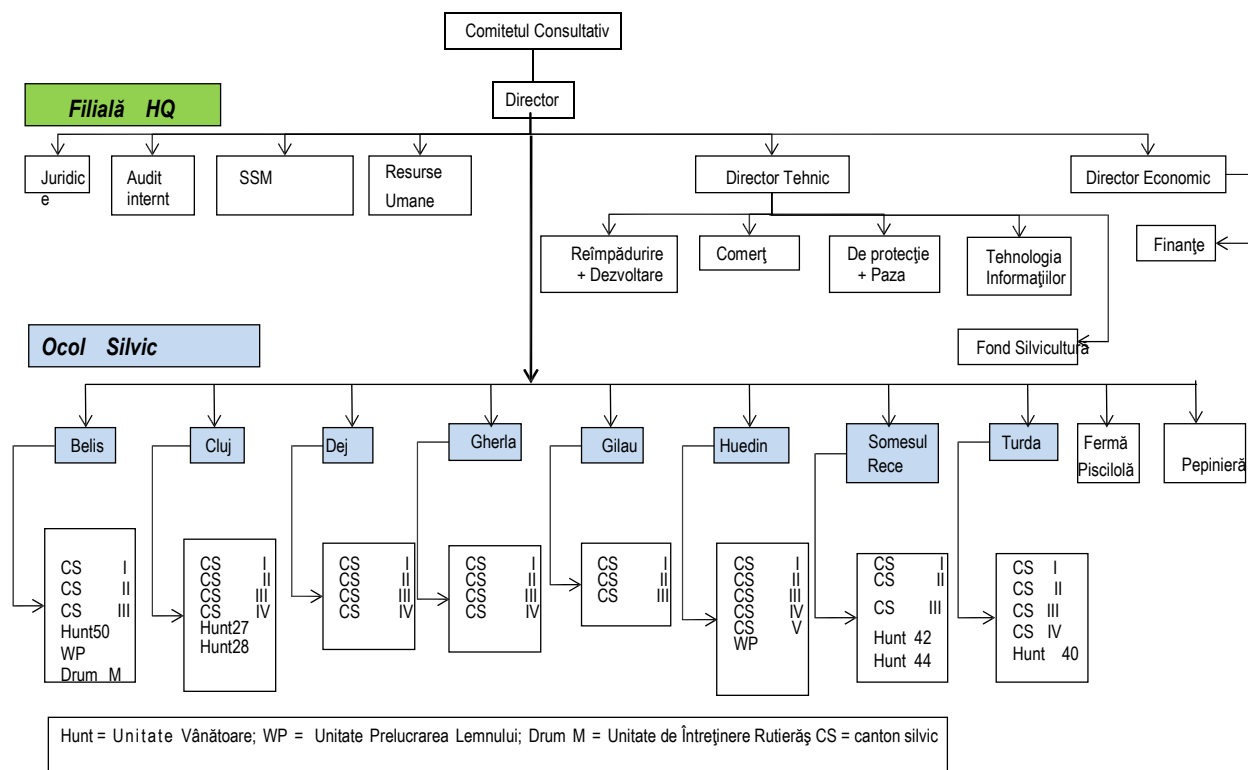
77. Operațional, amenajarea padurilor, inventarul forestier național și cercetarea silvică nu sunt implementate de către direcțiile și serviciile aparatului central, ci de ICAS – căruia îi este atribuit același nivel în ierarhia administrației ca și filialele județene.

78. Activitățile Romsilva sunt supravegheate de către Consiliul de Administrație al acesteia, care cuprinde Directorul General (DG) și reprezentanți de la (a) Ministerele Mediului și Pădurilor, Finanțelor publice și Educației, (b) Manageri ai direcțiilor din aparatul central, (c) ICAS și (d) filialele județene. Din perspectiva managementului, numirea DG Romsilva ca șef al Consiliului de administrație, este în contradicție cu modele comune prin care șeful organismului de supraveghere / consiliului director nu este șeful organizației pe care o supraveghează.

79. Consiliul de Administrație (CA) are un domeniu larg de competență. Acesta aprobă structura organizatorică și funcțională a Romsilva, la toate nivelurile, analizează și aprobă bugetul și situațiile financiare, aproba notele de necesitate privind împrumuturile, decide cu privire la competențele resurselor tehnice, financiare și umane, și decide cu privire la stabilirea / dizolvarea

filialelor etc. CA se întrunește în mod ordinar lunar dar se poate întruni și mai frecvent în funcție de necesități.

80. Directorul general (DG) este responsabil pentru administrarea și supravegherea aparatului central, celor 41 de direcții și ICAS. Dintre responsabilitățile principale se evidențiază asigurarea unui echilibru între veniturile prognozate anuale (incluzând orice sprijin bugetar de stat) și costurile activităților. Poziția de DG tinde să fie influențată politic - în ultimii patru ani au existat cinci numiri ca DG.

Figura 10: Exemplu de organigrama a unei direcții silvice județene (Cluj)

81. Structura organizatorică la nivel de direcție județeană este aproape o imagine în oglindă a celei din aparatul central. Există un Director și un Director Tehnic (DT), cu un număr de unități operaționale și un Director Economic, cu o unitate de finanțe. Sub filiala județeană există un număr de ocoale silvice⁵ (OS), fiecare cu un număr de cantoane silvice și în funcție de circumstanțele locale, una sau mai multe unități cu responsabilitate pentru zonele de vanatoare, de prelucrare a lemnului, de întreținere a drumurilor, etc. În plus, poate exista o unitate cu un obiect de activitate diferit de cel forestier, de exemplu ferma piscicolă (pastravarie).

82. Cel mai jos nivel organizațional în Romsilva este cantonul silvic. Numărul mediu al acestora variază de la o unitate silvica la alta, dar la jumătatea anului 2006 existau 8,169 cantoane

⁵ Dimensiunea cantonului silvic este supusă reglementării, având un minim de 3 000 ha (pentru câmpii), 5 000 ha (pentru dealuri) și 7 000 ha (pentru munte)

silvice supravegheate de către titularii cantoanelor silvice. Un singur padurar poate fi responsabil pentru mai multe CS. Există în prezent aproximativ 6.000 de pădurari angajați de către Romsilva.

83. În linie cu procesul de retrocedare și modificări în Legea vanatorii, numărul fondurilor de vanatoare administrate de Romsilva se va reduce la aproximativ 350 din cele 517 administrate în prezent.

84. Cu mici excepții ce privesc responsabilitățile publice suplimentare, structura organizatorică a Romsilva a rămas în esență neschimbată în ultimul deceniu. Numărul de direcții silvice a variat între 15 și 41, iar numărul de ocoale silvice a scăzut oarecum, dar în esență puțin s-a schimbat. Structura tradițională de administrare bazată pe suprafețe (filiala, ocol canton), alături de un număr de unități operaționale reprezentate la nivel central și de filiala a ramas intacta.

3.4.2 Institutul de cercetari si amenajari silvice (ICAS)

85. Institutul de Cercetări și Amenajări Silvice (ICAS), fondat în 1933, este subordonat DG Romsilva și are același statut ca o direcție județeană în cadrul structurii organizaționale generale. El are un sediu central în București și trei departamente principale adică partea de producție, de cercetare (inclusiv amenajarea padurilor) și inventarul forestier. În cadrul departamentului de cercetare, în afară de cercetătorii din București, există 7 filiale regionale: Brasov, Pitesti, Roman, Bistrita, Oradea, Simeria și Craiova. În cadrul departamentului de producție, ICAS are 5 ocoale silvice pe care le gestionează ca o direcție silvica normală. ICAS generează aproximativ 40% din veniturile sale din administrarea acestor ocoale silvice în vreme ce alte 30% provin din amenajarea padurilor, iar restul de 30% din diverse activități de cercetare. Suprapunerea între un institut de cercetari silvice si o unitate de administrare silvica nu se intalneste numai in Romania. Cu toate astea, suprafețele de padure administrate in acest mod sunt de obicei reduse ca intindere si adesea administrate pe baze experimentale. Din acest punct de vedere Romania si ICAS reprezinta un caz unic.

86. ICAS elaboreaza amenajamentele silvice (FMP) pentru Romsilva pe bază de contract. Amenajamentele sunt elaborate o data la 10 ani pentru fiecare ocol silvic contra unui preț stabilit pe hectar, care variază în funcție de tipul de pădure și locație (munte, deal sau câmpie). Prețul mediu este de 7.30 € / ha, care este cu 20% mai mare decât cel practicat de către societățile private pentru suprafețe similare, însă ICAS menține această cotă, prețul fiind justificat de utilizarea bazei sale de date și de calitatea amenajamentelor elaborate care este considerata mai buna. În ciuda acestui lucru, valoarea de 7.30 € / ha poate fi privită ca o taxă internă în cadrul Romsilva și, ca atare, poate fi considerata un tarif in afara pieței pentru furnizarea de servicii de amenajare a padurilor, întrucât prețul este mai mare decât prețul pieței și în fapt, este un furnizor monopolist. Deși este eligibil pentru a furniza servicii de amenajarea a padurilor catre sectorul privat, ICAS nu a urmărit această piață iar capacitatea sa actuală este suficientă pentru a face față tuturor cerințelor Romsilva . ICAS face cercetare pe teme specifice, pe baza unor contracte cu Romsilva. Alte proiecte de cercetare sunt finanțate de la Ministerul Cercetării, Ministerul Agriculturii și Ministerul Mediului și Pădurilor sau prin alte contracte de proiectare și de cercetare cu finanțare de la diferite agenții sau diversi beneficiari.

87. Culegerea de date in teren pentru primul Inventar Forestier National (IFN) statistic a început în 2008 iar până la sfârșitul anului 2010 aproximativ 65% din datele necesare au fost

colectate, cuprinzând 28,000 pietre de proba. Există 20 de echipe de teren formate din cate trei persoane implicate în colectarea de date. INF urmează să fie finalizat până la sfârșitul anului 2012. Finanțarea pentru IFN a fost intermitentă și, în 2010, ICAS a primit doar 40% din necesarul de finanțare, fiind forțat să acopere restul din resurse proprii. Pentru 2011 s-au alocat doar 15% din necesar, deși există "posibilitatea" de finanțare suplimentară într-o etapă ulterioară, ca urmare a rectificării bugetul național. Cand va fi finalizat, IFN, va furniza informații cu privire la (a) valorile curente și rata de modificări privind cantitatea și calitatea resurselor forestiere, (b) distribuția spațială a terenurilor forestiere, inclusiv tipul de proprietate, (c) biodiversitatea forestieră și rezervele de carbon și (d) estimări ale creșterii viitoare. În timp ce datele IFN au potențialul de a facilita contabilizarea resurselor de carbon in silvicultura, nici ICAS nici Agenția Național de Protecția Mediului (ANPM), care reprezintă punctul focal pentru colectarea de date nu realizează niciun program formal sau proiect pentru contabilizarea resurselor de carbon din zolele forestiere.

88. Privit ca organizație, ICAS este unic în statele membre ale UE prin faptul că acesta combină cercetarea silvică, amenajarea padurilor, inventarul forestier și producția silvică într-o singură unitate și are o piață captivă, și anume Romsilva, pentru o mare parte din activitățile sale. Toate schimbările semnificative ale modelului actual ICAS trebuie să fie aliniate cu strategia națională în privința cercetării și dezvoltării în cadrul sectorului, strategia în ce privește schimbările climatice și să asigure continuarea cercetării de importanță națională. Astfel, în timp ce principalele recomandări ale Romsilva în acest sens se referă, de asemenea, la ICAS, modalitățile organizatorice cele mai corespunzătoare și aranjamentele instituționale de viitor reprezintă un caz special și justifică includerea în cadrul noii SFN propuse.

3.4.3 Sisteme de informații

89. Pentru o organizație de dimensiunile, acoperirea geografică și diversitatea Romsilva, nevoia de a avea un sistem informațional robust și integrat, sprijinit pe IT, este o condiție indispensabilă pentru luarea de decizii în cunoștința de cauză, pentru planificarea de precizie, stabilirea bugetelor și pentru control. Deși există un sistem informațional de management funcțional, reprezentanții Romsilva sunt conștienți de neajunsurile acestuia în ceea ce privește partajarea datelor între aplicații, abilitatea de a raporta activitățile, generarea de rapoarte, calitatea datelor, proprietatea asupra datelor și necesitatea continuă de a colaționa unele informații manual, folosind un sistem de documente listate. Romsilva intenționează să introducă la nivel întregii organizații un sistem de tip Enterprise Results Planning (ERP) în cursul anului 2011, prin implementarea unei faze de elaborare de software/sistem de doi ani finanțată din resurse proprii.

3.4.4 Planificarea activității și bugetului

90. Planificarea activității Romsilva și pregătirea bugetului include trei tipuri de indicatori:

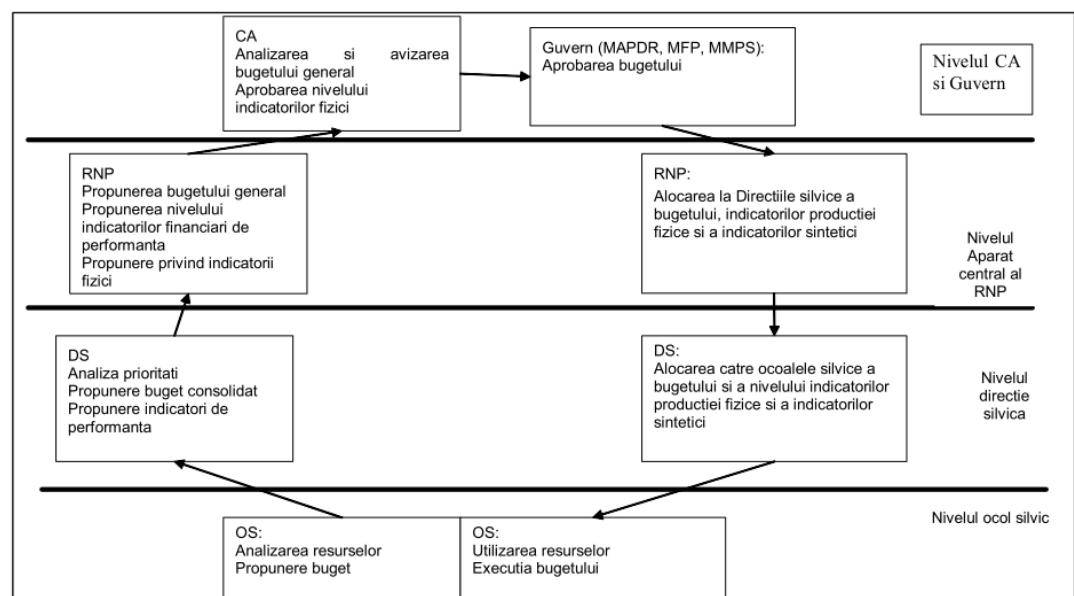
- Indicatori fizici sau operaționali (POI) de exemplu, volumul vânzărilor de lemn, tone de carne de vânat sau cantitate de puieți produși în pepiniere;
- Indicatorii financiari incluși în Fișa Bugetară - veniturile și costurile pe categorii, numărul de angajați și parametrii de productivitate; și
- Indicatorii de performanță – un grup de indicatori operațional și financiari folosiți pentru control

91. Planificarea și pregătirea bugetului încep la nivelul ocolului silvic iar punctul de plecare îl reprezintă cerințele și activitățile operaționale specificate în cadrul amenajamentului silvic. Pe baza acestora se elaborează, un proiect de plan operațional ce include cheltuielile. Concomitent cu aceasta, se realizează o evaluare a cerințelor de personal și de salarii și o analiză a costurilor directe și indirecte ale operațiunilor, necesitățile de investiții, amortizări și impozite. Toate acestea se integrează într-un proiect de buget și pe baza acestuia ocolul silvic propune direcției silvice județene indicatorii POI, bugetul final și indicatorii de performanță.

92. După primirea propunerilor de planificare și buget din partea ocoalelor silvice, personalul direcției silvice sub directă coordonare a Directorului și Directorul Financiar elaborează o propunere consolidată de buget și de indicatori operaționali și financiari luând în considerare următoarele:

- Prioritățile locale;
- Estimarea potențialului subunității;
- Nevoile de flux de numerar și
- Nevoile și oportunitățile de dezvoltare.

93. După consultări cu ocoalele silvice și ajustări, direcția silvică județeană își elaborează propunerile pentru POI, buget, și indicatorii de performanță și le înaintează către sediul central RNP pentru analiză și aprobare.

Figura 11: Procesul de elaborare a bugetului

94. Personalul cu atribuții funcționale de la sediul central analizează propunerile direcției silvice și, luând în considerare prioritățile și strategiile la nivel național, realizează bugetul și planul operațional pentru a fi analizate în cadrul Consiliului de Administrație (CA). CA supraveghează doar bugetul și nivelul indicatorilor de performanță financiari stabiliți prin lege și aprobă rezultatele fizice.

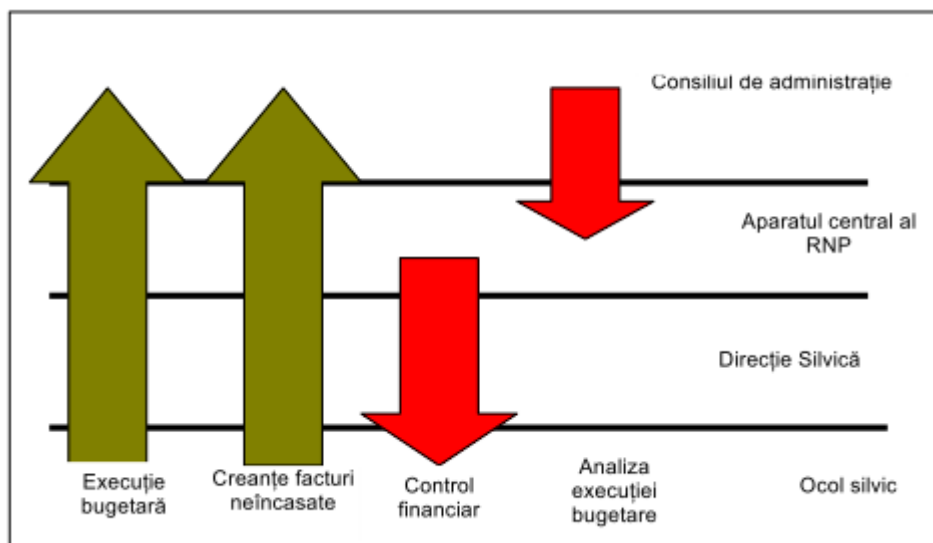
95. După ce au fost analizate de către CA, bugetul și indicatorii de performanță financiară sunt în continuare analizate și aprobate de către Comitetul interministerial (MMP, autoritățile centrale ce raspund de finanțele publice, relațiile de muncă și protecție socială). Aprobarea oficială se face printr-un ordin comun de ministru.

96. După aprobarea bugetului (inclusiv a indicatorilor de performanță financiară), personalul operațional din aparatul central finalizează indicatorii de performanță și financiari.

97. Pe baza propunerilor lor, direcțiile silvice județene vor primi POI, bugetul și indicatorii de performanță. În continuare, direcția silvică județeană va alocă în schimb ocoalelor silvice, pe baza propunerilor lor inițiale, bugetul, POI și indicatorii de performanță pentru anul respectiv.

3.4.5 Raportarea și controlul

98. În fiecare lună progresele privind executarea bugetului, datoriile și creanțele majore sunt raportate de la cel mai jos nivel până la nivelul CA. Rapoartele sunt analizate la nivel de ocol, direcții silvice și aparat central și sunt comparate cu indicatorii financiari programați. În ceea ce privește creanțele și datoriile, există anumite limite stabilite de aparatul central și de direcția silvică pentru nivelurile inferioare.

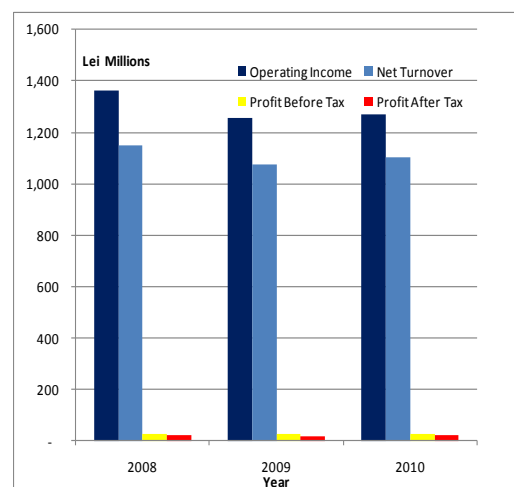
Figura 12: Buget de raportare și control

99. Pe baza analizei rapoartărilor anuale, bugetele și previziunile sunt ajustate fie permanent, fie temporar așteptând informații și rezultate suplimentare. Diferențe mari între bugetul /indicatorii planificați și bugetul/indicatorii realizați (ca și pentru nivelurile de datorii și creanțe) ce nu pot fi justificate obiectiv pot constitui un criteriu important pentru revizuirea temporară a nivelului salarial.

Figura 13: Cifra de afaceri si profitul

3.4.6 Eficienta si performanta financiara

100. Romsilva a înregistrat profituri în fiecare an din ultima decadă în ciuda diminuării resurselor și bazei sale de venituri, continuând să îndeplinească funcții extinse în de natura publica având în vedere sprijinul limitat și declinul economiei românești și al celei europene. Nivelul profitului este scăzut, iar media din ultimii trei ani a fost mai mică de 2,5% din venit, comparativ cu nivelurile de peste 10% din anii 2001/2002. Evident, rezultatele recente sunt influențate de obligația de a subvenționa anumite funcții publice, dar amplitudinea cheltuielilor pentru aceste functii publice nu este posibil de cuantificat. Compararea rezultatelor an de an poate duce la concluzii greșite și oferi o perspectivă saraca cu privire la cat de performanta este o companie. Astfel, comparand rentabilitatea pentru cei trei ani se remarcă doar diferențe marginale și acest lucru ar putea fi interpretat fie ca un rezultat bun, având în vedere climatul economic fie ca un rezultat slab datorită randamentului scăzut al resurselor utilizate.

101. Studiul recent referitor la Romsilva (Savcor Indufor, 2007) a furnizat o analiză comparativă, care a comparat randamentul și performanța Romsilva cu un număr de întreprinderi forestiere de stat din Europa. În orice comparație de această natură, trebuie să se aibă în vedere că tipurile de activitati, structura in ceea ce priveste vârstă și compoziția fondului forestier, atractivitatea comerciala și obiectivele de administrare ale administratorilor padurilor de stat variaza enorm în funcție de țara în cauză. Cu toate acestea, constatările oferă o imagine asupra eficienței relative a organizației.

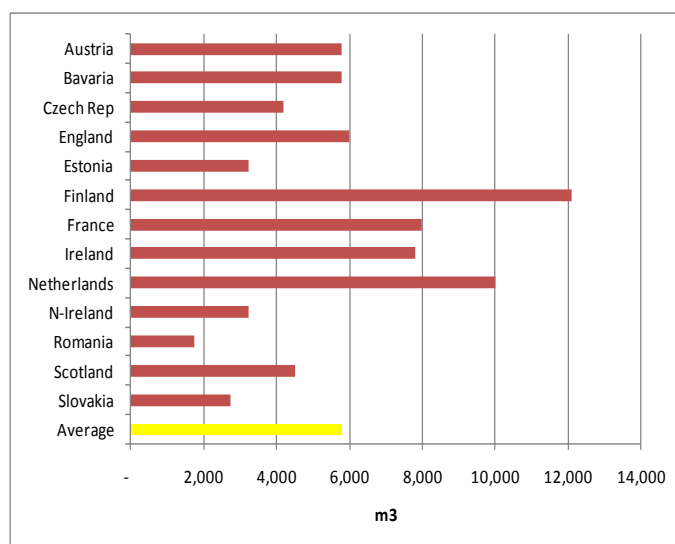

Figura 14: Productivitate in administrare (m3 / angajat)

102. În ceea ce privește productivitatea / eficiența personalului din administrație folosind ca unitate de măsură m^3 de lemn facturat pentru fiecare angajat în administrație (TESA), Romsilva nu sta bine deloc. Cu toate acestea, dacă folosim ca parametru de analiză costul de administrare pe m^3 de lemn facturat, performanța Romsilva se îmbunătățește semnificativ. Acest lucru se datorează nivelului salarial relativ scăzut.

103. Analiza a examinat nivelele de profitabilitate în ansamblu și a concluzionat că "organizația (Romsilva), realizează un profit mic, câteva procente din cifra de afaceri, situându-se în grupa de " mijloc " dintre toate organizațiile participante", alături de Bavaria și Austria. Ceea ce nu este clar din raport este cum pot fi comparabile nivelurile de profit, ținând cont de sfera de aplicare a activităților unora din companiile forestiere de stat, de exemplu, în Irlanda, Coillte operează două unități de procesare a lemnului rotund de clasă mondială și s-a bazat pe o piață activă de dezvoltare imobiliară pentru a genera profituri.

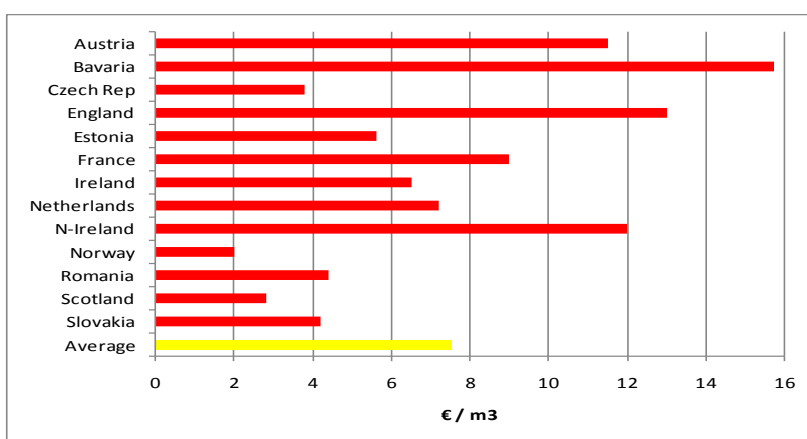

Figura 15: Costurile administrării

3.4.7 Vânzările de masă lemnoasă și stabilirea prețurilor

104. Vânzările de material lemnos reprezintă principala sursă de venituri pentru Romsilva și vor continua să fie și în viitorul apropiat. Materialul lemnos este vândut printr-un sistem de licitație (la drum auto sau pe picior), și există un număr de contracte de furnizare pe termen lung în curs de desfășurare. Un preț de pornire minimal este stabilit la nivelul aparatului central pe baza prețurilor realizate la vânzările recente iar direcțiile silvice județene au o anumită flexibilitate în modificarea acestora pentru a se adapta la condițiile locale. Procedura de stabilire a prețurilor de pornire nu este considerată de sectorul de exploatare și prelucrare ca fiind în întregime transparentă.

105. În 2010, Romsilva a comercializat 9.491 milioane m^3 , care au reprezentat aproximativ 80% din posibilitatea anuală, volumul nerecoltat fiind în general inaccesibil pentru recoltare. Aproape 40% din material a fost vândut la drum auto (Tabelul 6) și Romsilva intenționează să crească acest procent la 50% în viitorul imediat, deoarece susține că poate crește valoarea adăugată produsului și prin urmare îmbunătățește veniturile și prețul net pe buștean, comparativ cu vânzările la masă lemnoasă pe picior.

Tabelul 6: Vânzări material lemnos Romsilva 2010 (milioane m³)

Posibilitate anuala	Volum total vânzări	Vânzări pe picior	Vânzări la DAF	
			Recoltate de Contractori	Recoltate prin resurse proprii
12.0	9.491	5.852	1.636	2.003
%	100	62	17	21

106. Romsilva furnizeaza anual sectorului privat de exploatare si prelucrare a lamnului, în fiecare toamnă, estimarea volumului, speciile și sortimente pe care intenționează să le aducă pe piață în anul urmator. (borderoul de masa lemnoasa). Estimarea se bazeaza pe analiza volumelor prevazute a se recolta în baza amenajamentelor silvice. În 2011 Romsilva va pune pe piață aproximativ 9 milioane de m³. Un plus de 20% sau 1,8 milioane m³ este potențial disponibil, dar inaccesibil. Diferența dintre rezultate și estimare variază în funcție de condițiile de piață, dar este în prezent relativ ridicată - aproximativ 98%.

107. Cererea în ceea ce privește producerea energiei din lemn este în creștere semnificativă în cadrul UE (Mantau et al, 2008), fapt datorat în principal cerințelor prevăzute în Directiva privind energia regenerabilă (RED - 2009/28/CE),⁶⁷ și răspunsului fiecărui stat membru cu privire la sursele de energie regenerabilă propuse. Una dintre barierele în calea investițiilor în instalații pentru producerea energiei din lemn (de exemplu, instalații de paleți sau centrale cu cogenerare), este securitatea / continuitatea aprovizionării cu materii prime fie sub formă de buștean, sau de produse secundare rezultate în prelucrarea lemnului (rumeguș, aşchii, etc). Romsilva administreaza suprafete extinse de fond forestier și este potențial în măsură să profite de această piață în creștere, printr-o formă de parteneriat public privat (PPP) în ceea ce privește furnizarea/aprovizionarea cu lemn pentru energie. La acest moment, normativele ce reglementează comercializarea masei lemnoase nu permit realizarea de contracte de furnizare a lemnului pe termen mediu și lung, care sunt condiții indispensabile pentru acest tip de investiții.

3.5 Recomandari

108. În timp ce această serie de recomandări se referă la problemele imediate ale sectorului, pe măsură ce acestea sunt implementate, mediul general de operare se va schimba, oferind oportunități de îmbunătățiri ulterioare și de implementare a eficienței, nu doar în ceea ce privește punerea pe piața a masei lemnoase, dar și în livrarea serviciilor ce nu tin de producție de lemn a regiei. Astfel, deși momentan nu vedem un anumit avantaj în a recomanda ca Romsilva să fie transformată în societate comercială, s-ar putea ca, în urma rezultatelor BPR, această opțiune să devină oportună.. Un asemenea scenariu ar presupune numirea independentă și transparentă a unui Director Executiv, numirea unui Consiliu Director, unii membri ai acestuia fiind desemnați de către autoritatea centrală, însă alții și-ar ocupa poziția pe baza expertizei lor în afaceri și a valorii adăugate pe care o pot aduce dezvoltării Romsilva. Transformată în corporație, Romsilva ar funcționa ca o entitate independentă, fără influență politică și în conformitate cu bune principii de guvernare și cu cele mai bune practici, distingându-se printre cele mai importante companii silvice de stat din Europa.

⁶ www.r-e-a.net/policy/european/renewable-energy-directive

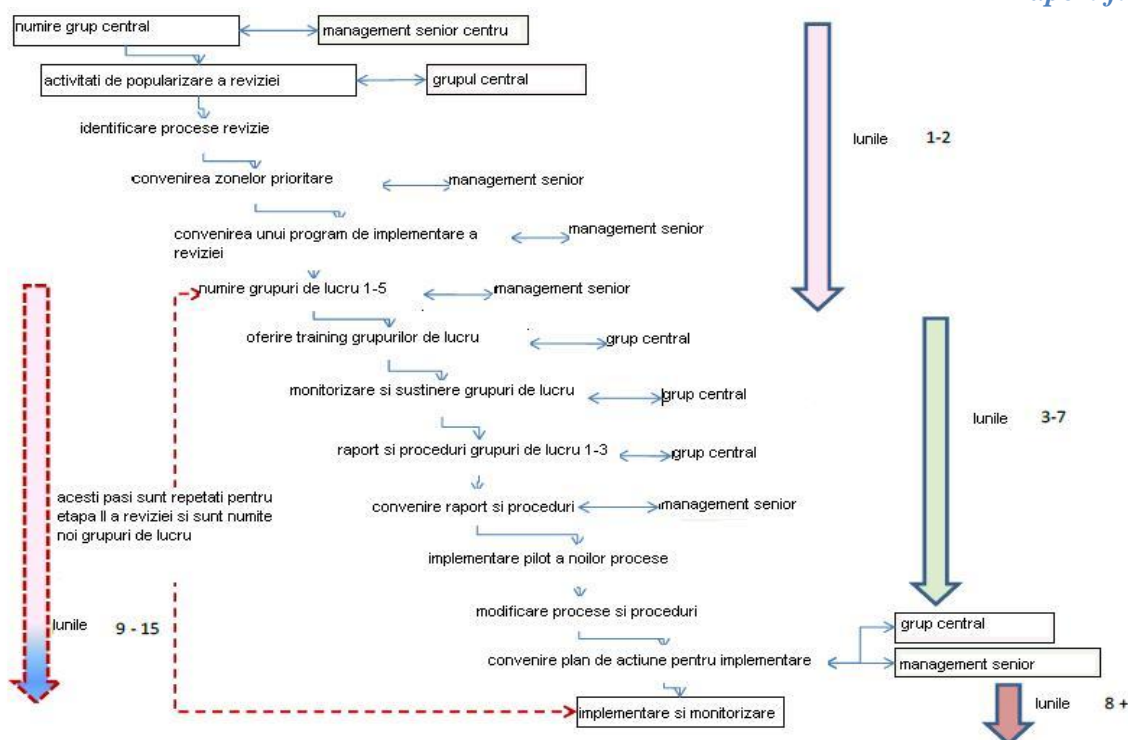
⁷ Directiva 2009/28/CE privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile stabilește baza pentru realizarea procentului

1. Dacă nivelul curent al implicării politice și promovării pe criterii politice continuă, atunci, de-a lungul unui ciclu de producție la fag, Romsilva schimbă 96 de Directori Generali și un număr poate ceva mai mic de directori de direcții silvice. Organizația are nevoie de continuitate și leadership, aceste două lucruri fiind imposibile în situația actuală. Guvernul și Ministerul Mediului și Pădurilor ar trebui să ofere asigurări că va fi aplicat un moratoriu în ceea ce privește numirile pe criterii politice.

2. Romsilva nu are un plan strategic pe termen lung care să ofere direcția de dezvoltare și care să faciliteze prioritizarea și alocarea resurselor în cadrul organizației. Organizația trebuie să dezvolte o viziune privind dezvoltarea sa viitoare. Deși mediul în care activează a suferit schimbări, organizația are o bază de resurse forestiere solidă, personal competent și experiență pe care poate construi. Odată cu finalizarea procesului de restituire, e momentul elaborării unei viziuni generale și a unui plan strategic pentru decada următoare care să prioritizeze zonele în care există oportunități pe piață, care să exploreze alternativ posibilitățile de afaceri, precum, de pildă, parteneriatele public-private, și care să elimine afacerile neprofitabile.

3. Romsilva nu a reușit să-și adapteze suficient practicile sau modul în care își desfășoare activitatea condițiilor exterioare aflate într-o schimbare radicală. Organizația continuă să opereze mai mult sau mai puțin la fel ca în 2000, când avea o poziție aproape de monopol în ceea ce privește furnizarea masei lemnoase. Trebuie să reinventeze modul în care își desfășoare activitatea. Romsilva ar trebui să implementeze o Revizuire a Proceselor de Afaceri (BPR), comprehensiva, care să vizeze toate procesele majore de activitate în cadrul organizației. Un proces de afaceri este o sumă de activități legate între ele, structurate – un lanț de acțiuni – care au ca rezultat un anumit serviciu sau produs pentru un anumit client. Un exemplu de proces de afaceri ar fi pașii implicați în pregătirea masei lemnoase pentru vânzare. Această revizuire va evalua în mod critic procesele de afaceri existente pentru a identifica oportunitățile de îmbunătățire a conformității și calității, de reducere a costurilor și a timpului necesar pentru livrarea produsului sau serviciului. Odată ce revizuirea a redefinit modul de abordare a activităților (cine, unde, când, cum și ordinea activităților/acțiunilor necesare), procesul se formalizează printr-o procedură standard. Dezvoltarea și utilizarea procedurilor standard promovează calitatea prin implementarea consecventă a unui proces sau a unei proceduri, chiar dacă există schimbări temporare sau permanente de personal. În cele din urmă, beneficiile unor proceduri standard sunt: efort redus, comparabilitate crescută a datelor, credibilitate și protecție în fața rigorilor legale.

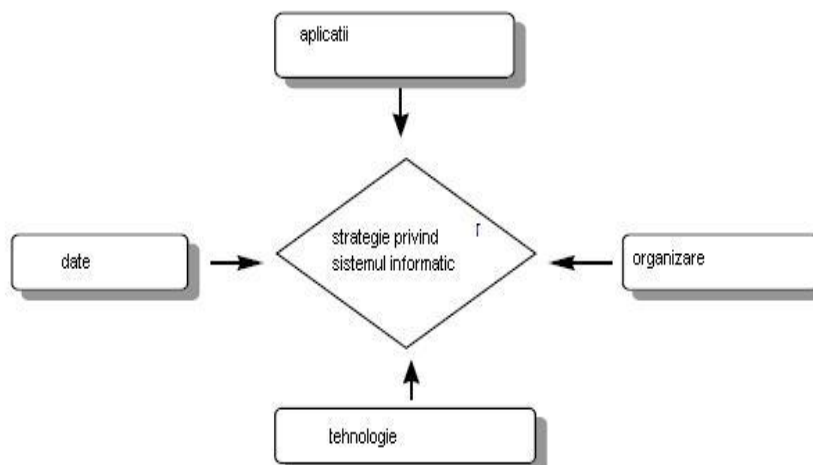
BPR s-ar putea implementa în două etape (Figura 16) sub autoritatea unui grup central, numit de conducerea centrală a RNP. Prima etapă, care durează aproximativ 8 luni, este o etapă de învățare, cu un număr limitat de grupuri de lucru. Accentul este pus, în această fază, pe construirea și consolidarea capacității. Grupul central va identifica și propune zone prioritare de analiză, va supraveghea implementarea procesului, va oferi training grupurilor de lucru și va raporta în mod regulat către conducere progresul realizat. Cea de-a doua etapă, în următoarele 9-12 luni, ar cuprinde implementarea efectivă a BPR pentru toate procesele identificate și creșterea numărului grupurilor de lucru.

Figura 16: Modelul implementarii reanalizarii proceselor de afaceri

Structura direcțiilor județene Romsilva are o bază pur administrativă, având legătură mică sau chiar deloc cu resursa forestieră pe care trebuie să o gestioneze. Acest lucru duce la situația în care există diferențe foarte mari între direcțiile județene sub aspecte ca: suprafața fondului forestier, flux de numerar, funcții de producție etc. În ciuda acestor diferențe (în termeni de personal aceste diferențe ajung și la de 10 ori), toate direcțiile județene au o structură relativ uniformă. Alte organizații forestiere deținute de stat au trecut de această bază pur administrativă de organizare a administrării fondului forestier la o abordare bazată mai mult pe resurse. Acest lucru se poate reflecta în organizarea nivelului de management imediat subordonat aparatului central în baza unor linii definite de centre de profit. Această abordare e ceva mai orientată pe afaceri și mai sustenabilă pe termen lung, fiecare dintre unități (centre de profit) putând genera suficiente venituri pentru a acoperi costurile de producție și administrare. Acest lucru evită nevoia finanțării încrucișate și a justificării acesteia, care poate funcționa ca factor demotivant pentru direcțiile cu management mai eficient și practici de lucru mai bune. În paralel cu revizuirea proceselor de afaceri sau chiar ca o componentă în cadrul acesteia, Romsilva ar trebui să determine cel mai adecvat număr de centre de profit pe care resursele forestiere le justifică. Acest lucru înseamnă definirea unor parametri financiari și tehnici minimali, având în vedere diversitatea resurselor forestiere și obiectivele fiecărei activități în parte. Facilitățile de producție precum fabricile de cherestea, pepinierele etc. pot fi tratate ca unități de afaceri independente în cadrul centrelor de profit propuse. Principiul de bază al "centrelor de profit" poate fi aplicat și în determinarea celui mai adecvat număr de ocoale, deși poate nu în aceeași măsură, acestea putând avea potențial diferit de a genera venit datorită diferențelor în ceea ce privește compoziția și structura de vârstă a fondului forestier administrat.

4. Romsilva este conștientă de problemele din sistemul său informațional și suportul IT al acestuia și se află în curs de implementare a unui nou sistem tip ERP. În ciuda acestui fapt trebuie menționat că, dacă organizația vrea să se dezvolte și să devină mai eficientă în planificare și alocare de resurse, atunci procesul decizional și de control necesită progres în elaborarea unui sistem informațional mai integrat și comprehensiv. O investiție în IT poate

comporta un risc ridicat, existând multe exemple de sisteme informatice care nu aduc rezultatul scontat; Romsilva ar trebui să definească mai întâi o strategie a sistemului informațional. Strategia ar trebui să aibă în vedere cele patru aspecte principale necesare succesului (a) nevoile de date; (b) aplicațiile; (c) tehnologia adecvată și (d) structura organizațională. Aceste aspecte trebuie analizate și luate în considerare în mod holistic, dezvoltarea individuală a acestora trebuind sincronizată. Dezvoltarea și implementarea sistemelor informaționale bazate pe IT nu poate fi luată în considerare separat de celelalte activități. Impactul se rasfrange asupra întregii organizații. Este important ca implementarea sistemelor informaționale bazate pe IT să fie adecvată nevoilor și dezvoltării organizației. Acest lucru va asigura compatibilitatea între sistemele informaționale și dezvoltarea organizațională.

5. Romsilva nu se află în situația de a putea identifica complet costurile necesare furnizării de funcții publice. Același lucru este valabil și la nivel de direcții și ocoale. În paralel cu dezvoltarea BPR și a strategiei IT, Romsilva trebuie să identifice toate costurile și veniturile asociate furnizării de servicii publice la fiecare nivel organizațional. Costurile trebuie înregistrate și raportate separat. Acest lucru include o înregistrare corectă a timpului și a sistemului de repartizare a timpului lucrat. În timp ce oferirea unor anumite servicii publice face parte dintr-un gestionare durabilă a pădurilor și dintr-o bună practică managerială, alte servicii publice, de pildă paza terenurilor aflate în retrocedare, administrarea parcurilor naționale și naturale din fonduri proprii, conservarea patrimoniului genetic al cabalinelor etc. nu fac parte din gestionarea durabilă a pădurilor. Fără urma de îndoială, nu există nici o logică în faptul că Romsilva are responsabilități în ceea ce privește creșterea cailor sau a animalelor cu blană iar aceste activități, în condiții normale, ar trebui să fie administrate de organizații din afara sectorului forestier. Incluziunea lor în cadrul Romsilva este o reflectare a gradului de politizare a organizației. BPR ar putea determina definirea unei structuri speciale a Romsilva pentru oferirea acestor servicii publice. Însă, în această etapă, identificarea și cuantificarea corectă și raportarea către autoritatea centrală ar permite Romsilva să justifice recuperarea costurilor pentru o parte din cheltuielile sale aferente funcțiilor publice.

6. Chiar după finalizarea procesului de restituire a pădurilor, Romsilva va rămâne principalul furnizor de lemn rotund pentru sectorul de prelucrare a lemnului. Acum, doar 20% din

padurile sale sunt certificate. Pentru ca sectorul de prelucrare a lemnului sa fie competitiv pe piata europeana care cere din ce in ce mai mult masa lemnoasa certificata, Romsilva va trebui sa inteteasca eforturile de a extinde certificarea la toate padurile aflate in administrarea sa.

7 Pentru a profita pe urma cererii din ce în ce mai ridicate de energie provenită din lemn Romsilva trebuie să aibă flexibilitatea de a intra în contracte de furnizare pe termen mediu și de a forma parteneriate privat-publice, in care celălalt partener ar investi în facilitățile de producere a energiei provenite din lemn (Nota: furnizarea de materii prime pentru energie din lemn, fie ele lemn rotund, chips-uri din lemn, peleti, etc. va cadea sub incidenta regulamentului EU privind masa lemnoasa).

8. Retrocedarea a avut ca rezultat fragmentarea fondului forestier. Din perspectiva Romsilva, implicațiile acestei fragmentări încep să apară de-abia acum când încearcă să gestioneze durabil fondul forestier proprietate publica a statului, în interiorul acestuia aflându-se loturi private de pădure, care au un impact asupra modului în care Romsilva poate gestiona resursele statului. Din perspectiva gestionarii durabile a fondului forestier al statului, această fragmentare, în anumite zone, va duce la sub-optimizarea resurselor forestiere. Nu există soluții clare sau evidente. Unele sugestii ar fi ca statul, prin Romsilva, să încerce să cumpere loturile private pentru a încerca să-și consolideze proprietatea. Acest lucru nu este însă fezabil în climatul economic actual. Este o problemă națională, soluția sa fiind legată parțial de dezvoltarea cadastrului forestier, activitate mult întârziată. Responsabilitatea în ceea ce privește cadastrul se găsește în cadrul Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară (ANCPI). La data actuală prioritatea ANCPI este cadastrul pentru posesiunile agricole a caror titluri de proprietate au fost emise fără a se face cadastrul și fără o înregistrare corespunzătoare în registrul funciar. De multe ori sunt greu de identificat locația și limitele loturilor restituite, de unde numeroase dispute și procese. În mod clar, consolidarea nu va fi posibilă până când cadastrul forestier nu va fi finalizat, dar în mod similar, simplificarea sistemului legislativ pentru proprietarii mici de pădure va avea un impact major asupra consolidării proprietăților. Oricum, loturile private de pădure sunt introduse în sistemul informatic geografic ca parte a inventarului forestier național. Orice soluție funcțională va necesita consultare cu proprietarii și participarea lor la implementarea acesteia. Astfel, această situație trebuie discutată la nivel de SFN. Însă, înainte de aceasta, Ministerul Mediului și Pădurilor ar trebui să stabilească un grup de lucru național pentru a (a) identifica scara și impactul potențial al fragmentării și (b) propune soluții posibile SFN-ului.

9. Suita de norme tehnice, dintre care unele sunt revizuite momentan prin GDF, sunt depășite și nu reflectă întotdeauna progresele în domeniul administrării fondului forestier, al operațiunilor silvice și/sau al tehnologiilor asociate. Cerințele în ceea ce privește regenerarea ignoră progresul tehnologic în domeniul pepinierelor, îmbunătățirile înregistrate în ceea ce privește calitatea puieților, progresele în pregătirea solului și înființarea culturilor, toate acestea contribuind la niște rate de prindere extrem de ridicate și la o calitate superioară a arborilor. Similar, normele de exploatare a lemnului și ciclurile de producție sunt bazate mai mult pe considerente tehnice depășite și nu reflectă progresele în modelarea creșterii și productivității și în dinamica pădurii sau în fiabilitatea financiară a previziunilor pentru arboretul respectiv. Procesul curent de actualizare a normelor stagnează, datorită faptului că mare parte a muncii este pe bază de voluntariat. Este nevoie de o abordare mai holistică, mai coordonată și mai integratoare. Ministerul Mediului ar trebui să întocmească o serie de termeni de referință pentru revizia tuturor normelor tehnice în interval de 12 luni. Termenii de referință ar trebui să prevadă consultări ale principalilor factori interesați din sau din afara

sectorului pe parcursul elaborării draftului inițial și final al normelor. Noile norme ar trebui să ofere orientare și să ilustreze cele mai bune practici în contrast cu formatul prescriptiv actual.

10. Cerința legală actuală, prin care un ocol silvic autorizat (privat sau de stat) e obligat să accepte în administrare (servicii silvice) păduri private care acceptă cotația făcută publică de ocol nu funcționează așa cum s-a intenționat. Dacă posesorul privat nu plătește suma convenită, administratorul este obligat în continuare să ofere servicii. Ieșirea din contract înseamnă dovedirea din partea administratorului că nu există cioate nemarcate (adică nu există taieri ilegale sau toate sunt deja înregistrate) în respectiva zonă și acest lucru poate fi făcut doar de către ITRSV-uri. Administratorii de fond forestier și în special Romsilva sunt forțați din ce în ce mai des să presteze servicii și să suporte costuri în numele deținătorilor de păduri neplătitori. E nevoie de un regim de reglementare simplificat pentru pădurile private cu posesiuni mici. Acesta ar putea prevedea ca loturile mai mici decât un anumit prag, de pildă 10 ha, să poată să nu fie administrate de ocoale silvice, ci doar să adere la bunele practici forestiere și la liniile directoare ale gestionării durabile a pădurii, cu cerințe simplificate privind regenerarea, punerea în valoare, recoltarea și vânzarea masei lemnoase și produselor forestiere nelemnoase.

11. Ultimul inventar forestier național a fost finalizat în 1984, un sfert de secol în urmă. Inventarul curent trebuie să permită României nu doar să elaboreze rapoarte naționale privind starea resurselor sale forestiere, ci și să își îndeplinească cerințele internaționale de raportare către Eurostat, FAO, MCPFE și UNFCCC și să pună temelii unei dezvoltări viitoare a sectorului industriei lemnului. Ministerul Mediului ar trebui să ofere finanțare pentru finalizarea fazei de teren și a fazei de centralizare a datelor din cadrul inventarului pentru anii 2011 și 2012.

12. Nu există proces formal sau o entitate responsabilă de cuantificarea sechestrării carbonului la nivel forestier. Inventarul, în colaborare cu FMIMS și SUMAL revizuite, ar putea oferi o platformă ideală pentru România în sensul dezvoltării propriei metodologii de contabilizare a carbonului care, în urma unei analize efectuate de către organizațiile internaționale responsabile, ar face obiectul aprobării Comitetului Interguvernamental pentru Schimbări Climatice (CISC). Alternativa este utilizarea parametrilor implicați în documentele CISC orientative (CISC, 2006), care sunt excesiv de prudente și ar subestima nivelul de carbon sechestrat. În acest caz, pe baza experienței altor țări care utilizează date de inventar, de pildă Irlanda, s-ar putea ajunge la o pierdere a carbonului declarat cu un procent de 20% sau mai mult (COFORD 2009). Impactul unei asemenea pierderi în valori monetare este imens. Dacă metodologia de contabilizare a carbonului pe baza inventarului și a altor date rezultă într-o creștere chiar și de 10 tone de dioxid de carbon per hectar față de valorile implicite, atunci beneficiul monetar potențial al României ar putea fi de ordinul sumei de 0.75 miliarde de euro. ICAS are o poziție ideală pentru a presta funcția de contabilizare a carbonului forestier și ar trebui să i se ofere această atribuție, cu finanțare pe o linie de buget dedicată venind de la Ministerul Mediului.

13. Nivelul serviciilor de sprijin pentru proprietarii privați de păduri, dintre care pentru majoritatea silvicultură este un domeniu nou, este insuficient pentru a asigura o gestionare durabilă a pădurilor proprietate privată. Cerința ca pădurile private să se afle sub administrare de specialitate este pozitivă. Statul, prin intermediul ITRSV, nu dispune de capacitatea de a asigura un sprijin eficient pentru proprietarii privați. Parte a unei posibile soluții la aceasta

problema ar putea fi utilizarea fondurilor din cadrul axei 1 a unui viitor PNDR pentru sprijinirea asociațiilor de proprietari privați de pădure care au un rol important în acest domeniu. De asemenea, ocoalele silvice private pot fi utilizate pentru furnizarea serviciilor de sprijin pentru proprietarii privați a caror păduri le au în administrare. Din păcate, pe termen scurt puține acțiuni sunt posibile în afara efortului de a include sprijinul pentru proprietarii privați și asociațiile lor în viitorul PNDR.

14. Nu este foarte clar care din direcțiile sau organizațiile din subordinea sau coordonarea MMP va avea responsabilitatea implementării Reglementării UE privind masa lemnoasă. GDF susține că, având în vedere că o parte a cerințelor acestei reglementări privesc posibilitatea de urmărire a masei lemnoase de pe piață, implementarea reglementării se află în afara jurisdicției lor și sugerează că Garda Națională de Mediu (GNM) ar trebui să aibă această responsabilitate, cu ajutorul DGF. Implicațiile complete ale Reglementării sunt încă neclare, iar Comisia plănuiește să adopte reguli mai detaliate cunoscute ca „măsurile de implementare” pentru a ajuta la asigurarea implementării Reglementării până la 3 iunie 2012, împreună cu adoptarea „actelor delegate” pentru a suplimenta și/sau modifica regulile procedurale pentru recunoașterea organizațiilor însărcinate cu monitorizarea până la 3 martie 2012. Însă, înainte de aceste termene limită, este important să fie clar cine este responsabil de implementare și să se asigure realizarea în mod satisfăcător a unor activități pregătitoare.

15. Va fi important să se construiască pe configurația inițială a sistemului FMIMS, să se definească cerințele de date și de consolidare a datelor și să se determine indicatorii relevanți care pot servi ca suport decizional pentru dezvoltarea politicilor și a strategiilor și pentru monitorizarea implementării la nivel național a politicilor și activităților din cadrul sectorului forestier. Această activitate trebuie organizată printr-o abordare de tip proiect, sub conducerea GDF și trebuie să includă reprezentanți ai subsectoarelor relevante. FMIMS va trebui testat comprehensiv pentru a asigura că (a) respectă cerințele managementului de date al Ministerului, (b) este robust din punct de vedere tehnic și (c) are o interfață prietenoasă, fiind suficient explicat prin documentație oferită utilizatorilor etc.

16. Concomitent cu actualizarea și dezvoltarea FMIMS, va fi necesară îmbunătățirea SUMAL. SUMAL avea obiective foarte ambicioase în ceea ce privește posibilitatea urmăririi și raportarea statistică. Conceptul de bază al sistemului este solid. Însă, în modul în care funcționează în prezent, este mult prea complicat, neavând o interfață prietenoasă și având o facilitate slabă de raportare și semnalizare. Sistemul trebuie simplificat în ceea ce privește introducerea de date și suprapunerea raportării. Atingerea obiectivului de relevanță statistică necesită îmbunătățirea consolidării datelor, cu un generator de rapoarte de asemenea îmbunătățit care să asigure confidențialitatea datelor, oferind acces limitat unor utilizatori adecvați. Sistemul, care are o bază de utilizatori potențiali de 20.000 de persoane, trebuie testat foarte bine înainte de a deveni operational după realizarea actualizărilor.

17. Piața tinta pentru produsele românești din lemn o reprezintă UE, care solicită din ce în ce mai mult certificarea ca o condiție pentru importul de masă lemnoasă sau produse din lemn. Romsilva va trebui să depună un efort intern mai semnificativ pentru a progresa în domeniul certificării, în special: a) instruirea persoanelor în poziții de decizie în ceea ce privește procedurile și cerințele certificării, b) o constientizare mai mare în ceea ce privește certificarea în cadrul organizației și c) adoptarea unor obiective ambicioase dar realizabile în direcția certificării întregului fond forestier administrat. În cadrul fondului forestier privat, simplificarea propusă în ceea ce privește cadrul legislativ va facilita certificarea. Oricum

GDF va trebui sa promoveze certificarea intr-un mod mai activ si sa concluzioneze cu ocoalele private in atragerea atentiei proprietarilor privati in ceea ce priveste avantajele certificarii.

3.6 Alte consideratii

109. Nevoia pazei pădurilor este unică și specifică României și face parte din tradiția și patrimoniul său în silvicultură. Conceptul păzirii pădurilor determină un amestec de legi civile și administrative care nu reprezintă o bună practică. A fost exprimată teama că, dacă s-ar îndepărta funcția de pază, atunci nivelul tăierilor ilegale ar crește semnificativ și ar avea ca rezultat degradarea parțială a resursei forestiere. Aceste niveluri anticipate ale tăierilor ilegale crescute în absența pazei nu există în țările învecinate și niciunde altundeva în UE. Odată cu simplificarea propusă a sistemului legislativ, cu reglementarea diferențiată pentru deținătorii de terenuri forestiere cu suprafețe mari respectiv mici, cu îmbunătățirea practicilor în cadrul Romsilva împreună cu introducerea Reglementării europene privind masa lemnoasă în 2013, ar putea fi momentul oportun pentru luarea în considerare a eliminării sau reducerii cerinței de pază. Acest lucru nu trebuie să determine neapărat eliminarea pădurilor, ci o reducere a numărului acestora, reflectând realinierea funcțiilor și îndatoririlor acestora.

110. Într-o anumită măsură în afara cerințelor prezentului raport, sistemul de licențiere și acreditare a companiilor de exploatarea și prelucrarea lemnului merită o serie de comentarii. Sistemul este foarte deschis și a contribuit la situația prezentă caracterizată de existența a peste 12.000 companii ce operează în exploatarea și procesarea masei lemnoase, majoritatea fiind microintreprinderi puțin capabile să îndeplinească standardele crescând în ceea ce privește calitatea produselor și serviciilor. Surplusul de capacități de procesare rămâne o problemă și o anume raționalizare este necesară în ideea balansării cu capacitatea de furnizare a materiei prime. Un sistem de licențiere/acreditare mai restrictiv poate fi o opțiune ce ar avea avantajul că ar elimina întreprinderile mici oportuniste care, se susține pe scară largă, facilitează tăierile ilegale.

4. Natura 2000

4.1 Introducere

111. Implementarea rețelei Natura 2000 în România a început târziu, în toamna anului 2005, ceea ce a însemnat o perioadă limitată pentru analiză și desemnare a siturilor. În plus, termenele au făcut imposibilă realizarea unui proces adecvat de consultare a părților interesate și de informare a publicului. Există 381 de situri Natura 2000 (273 SCI și 108 SPA), însumând aproximativ 18% din suprafața țării.

112. Siturile diferă mult în dimensiuni, începând cu câteva hectare și ajungând la sute de mii de hectare, incluzând atât zone naturale/sălbatică cât și zone agricole, industriale, urbane și rurale. Desemnarea acestora la nivel național a fost finalizată într-un an și s-a bazat în cea mai mare parte pe comunicări științifice personale și surse bibliografice adesea depășite. În ciuda acestor probleme, toate siturile au fost declarate în 2007 arii naturale protejate în baza legislației României (Ordonanța de Urgență 57/2007; Ordinul Ministerial 1964/2007; Decizia Guvernului 1284/2007 și legislația ulterioară, care poate fi găsită pe pagina Ministerului Mediului și Pădurilor).

113. Neînțelegerea programului Natura 2000 și implementarea grăbită a acestuia a determinat o tendință generală a autorităților de a restricționa multe activități, indiferent dacă au un impact asupra respectivelor specii sau habitate sau nu. România a decis să limiteze opțiunile de administrare oferite de Directiva Habitare (care permite posibilitatea integrării măsurilor ce

corespund cerințelor ecologice ale amplasamentelor Natura 2000 în alte planuri de dezvoltare locală) și a legiferat faptul ca că administrarea siturilor este posibilă doar la nivel de sit, în conformitate cu un plan de management individual, elaborat special pentru acel sit.

114. La nivel național, cadrul instituțional pentru administrarea întregii rețele Natura 2000 trebuia asigurat de către Agenția Națională pentru Arii Protejate (ANAP), infiintata în 2008 de către Ministerul Mediului. Această hotărâre a fost anulată in sa după un an, datorită programului guvernamental de reducere a costurilor. În prezent, mandatul ANAP se regaseste in cadrul Directiei Biodiversitatii din MMP (chiar dacă ANAP trebuia să aibă un mandat de implementare, în timp ce Directia Biodiversitatii are un rol de reglementare).

115. Procesul desemnării de situri Natura 2000 continuă. MMP analizează propuneri pentru extinderea rețelei Natura 2000 până la 24% din teritoriul național.

116. Pentru anumite situri, MMP poate decide delegarea responsabilității de management organizațiilor care își dovedesc dorința și capacitatea financiară și tehnică de a gestiona situl/siturile Natura 2000.

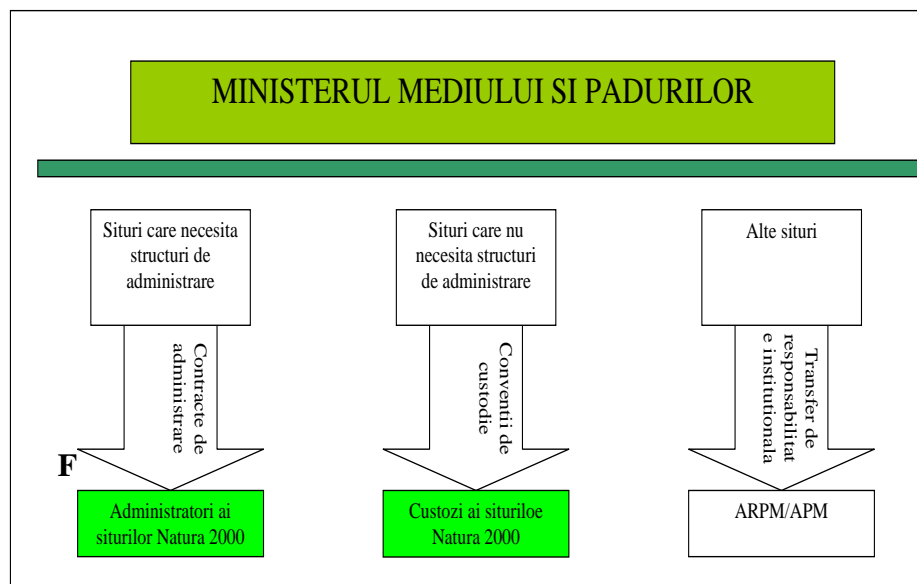

Figura 17: Managementul siturilor Natura 2000

117. Contractele de administrare și convențiile de custodie sunt semnate de organizațiile voluntare selectate, pe de o parte și MMP pe de alta parte, specificându-se anumite responsabilități pentru administratori și custozii. Acestea includ elaborarea unui plan de management al sitului într-o anumită perioadă de timp și apoi aprobarea acestuia de către MMP. Finanțarea administratorilor și custozilor este propria lor responsabilitate. Datorită unui cumul de factori: start intarziat al procesului de atribuire a administrarilor și custodiilor, dizolvarea ANAP și transferul responsabilitatilor catre DB din cadrul MMP dar și in contextul finantarii POS Mediu – axa prioritara 4, în prezent doar 50 de planuri de management pentru siturile Natura 2000 sunt în curs de elaborare. Se preconizează că, până la finalul 2015 (finalul POS-ului curent), vor fi în vigoare planuri de management pentru aproximativ 200 situri natura 2000.

118. În baza legislației curente nu există recomandări generale sau specifice privind măsurile de conservare de implementat în siturile Natura 2000, chiar dacă, ca rezultat al mai multor proiecte cu finantari Life sau GEF, există anumite linii directoare de urmat: măsuri de conservare pentru anumite specii și tipuri de habitate. Aceste documente nu sunt integrate în mod adecvat cu legislația și mecanismele de finanțare. Astfel, se observă tendința autorităților de a impune restricții severe, inutile.

119. Plățile compensatorii pentru proprietarii de terenuri din siturile Natura 2000 nu sunt definite încă în ciuda faptului că organizarea acestor plăți a fost schematizată de măsurile agricole și de mediu și, parțial, de programul național de dezvoltare rurală (PNDR). Cu toate acestea, procedurile detaliate lipsesc.

120. Implementarea grăbită și cu resurse reduse a acestei rețele ecologice a creat confuzie, tensiuni inutile între autorități, deținătorii de păduri, proprietarii de terenuri și administratori și s-a pierdut se pare șansa de a securiza finanțarea pentru funcțiile publice ale managementului forestier. Rezultatul net, așa cum s-a întâmplat și în alte țări est-europene (de pildă Bulgaria) este dezacordul general privind rețeaua Natura 2000 în rândul proprietarilor și administratorilor (adică principalii factori interesați). Astfel, deși propunerea siturilor s-a finalizat, există încă multe provocări de depășit dacă se dorește implementarea cu succes a acestui nou concept al protejării naturii în România.

4.2 Padurile si Natura 2000⁸

121. În ceea ce privește pădurile, o analiză GIS a stratului pSCI (MMP 2010) arată că aproximativ 40% din fondul forestier aflat sub administrația ocoalelor silvice private este inclus în rețeaua Natura 2000. Ținând cont de faptul că, pe perioada procesului de retrocedare, proprietarii au putut alege amplasamentul terenului în baza anumitor condiții, e evident că pădurile deținute de stat sunt incluse în rețeaua Natura 2000 în procent mai mare. Principiile de la baza amenajării padurilor în România includ (a) conservarea biodiversității (b) utilizarea multiplă (protecție și producție) și (c) sustenabilitate.

122. În amenajamentele românești există două categorii principale de păduri: I. Păduri cu funcții speciale de protecție și II. Păduri cu funcții de protecție și producție. Funcție de atributul de protejat, prima categorie reprezintă puțin mai mult de 50% din pădurile din România.

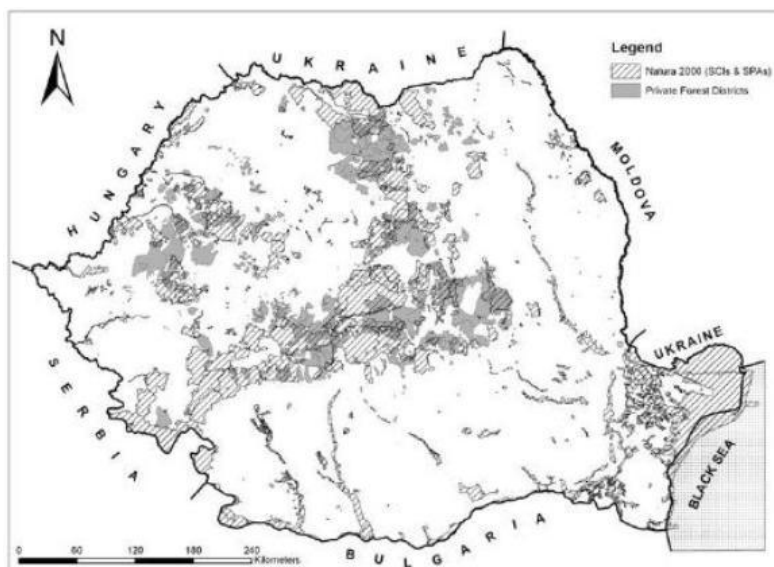
123. E evident că sistemul românesc de amenajare a padurilor este aliniat cu aceleași principii de bază ale rețelei Natura 2000. Ca rezultat, implementarea Natura 2000 nu ar trebui să întâlnească obstacole majore, cel puțin în ceea ce privește conservarea habitatelor forestiere. În plus, dacă în anii viitori atât statul cât și proprietarii își respectă îndatoririle (adică statul să ofere compensații financiare și proprietarii să respecte liniile directoare de practică forestieră și să-și respecte celelalte cerințe de conservare), managementul pădurilor pentru uz multiplu (inclusiv conservarea naturii) ar trebui asigurată rapid și ușor.

124. În ciuda acestei situații benefice, legislația Natura 2000 și sistemul de management nu au reușit să obțină un grad de integrare cu procesul de amenajare a padurilor (FMP) sau cu administrația -forestieră (de stat sau privată). Amenajamentele forestiere sunt încă dezvoltate în mod independent, fără a lua în considerare în mod oficial prioritățile specifice Natura 2000, dar având propriul set de măsuri privind conservarea biodiversității.

---

⁸ Stancioiu, P.T. , Abrudan, I.V., Dutcha, I. Marinescu, V., Ionescu O., Ioras, F., Horodnic, S.A. and Sestras, R. 2009. *The Natura 2000 ecological network and forests in Romania - some implications on management and administration*. International Forestry Review Vol.12(1), 2010

- ❑ Planurile de management pentru siturile Natura 2000 sunt elaborate fără a beneficia de cunoștințele și expertiza procesului de elaborare a amenajamentelor silvice;
- ❑ Lipsa sinergiei în finanțare. Fondurile alocate prin diferite mecanisme financiare naționale și europene nu sunt cheluite eficient și eficace;
- ❑ Administrarea independentă a siturilor Natura 2000 are potențialul creării unor tensiuni ulterioare cu părțile interesate la nivel local;
- ❑ Procesul detaliat pentru compensarea deținătorilor pădurilor din siturile Natura 2000 este mult întârziat.

Figura 18: Siturile Natura 2000 și pădurile private (Stancioiu 2010)

125. Această situație afectează în mod grav atât sectorul administrării pădurilor cât și managementul și implementarea rețelei Natura 2000.

4.3 Recomandari

1. Managementul forestier nu trebuie restricționat *a priori* doar din cauza faptului că un teren forestier se află acum în cadrul unui sit Natura 2000. Rețeaua Natura 2000 caută menținerea sau restaurarea "statutului de conservare favorabilă" pentru habitatele și speciile vizate. În ceea ce privește pădurile, acest lucru înseamnă întreținerea (perpetuarea) într-o anumită zonă a unui anumit habitat forestier. Acest lucru duce la două chestiuni importante. În primul rând, lipsa anumitor intervenții de management poate permite succesiunea către alte structuri (către alte ecosisteme, diferite de cele pe care Natura 2000 încearcă să le conserve). Astfel, în general, se solicită o serie de măsuri active de management pentru a asigura nu doar menținerea pădurii ca tip de ecosistem ci, mai specific, conservarea unui anumit tip de pădure. În al doilea rând, nu există cerințe de întreținere a unui habitat forestier în aceeași etapă de dezvoltare pe termen indefinit (ex. arboret, pădure matură, pădure bătrână). Pădurile sunt ecosisteme dinamice. Astfel, evoluția unei păduri pe durata ciclului său de viață trebuie privită ca fiind ceva normal (adică tranziția de la etapa de regenerare la arboret, sau de la pădure matură la regenerare), atâta timp cât tipul natural de pădure este menținut. Restricțiunile trebuie analizate cu grijă și implementate doar la nevoile și în zonele specifice unde e nevoie (nu pe întregul sit), pentru a modera tensiunile dintre părțile interesate și pentru a reduce pierderea proprietarilor.

2. Procesul curent de aprobare a amenajamentelor silvice trebuie schimbat pe termen scurt, adică pentru următorii trei ani, pentru a permite amenajamentelor aprobate înainte de implementarea rețelei Natura 2000 să fie implementate în modul în care au fost autorizate de autorități și pentru a elimina impunerea unor costuri suplimentare pentru evaluarea mediului pe o resursă care practică deja un management forestier durabil și bazat pe conservarea și sporirea valorilor biodiversității.
3. Legislația ar trebui să permită gestionarea obiectivelor Natura 2000 print intermediul unor planuri sectoriale adaptate – în special pentru habitatele forestiere din zonele special desemnate. Acest lucru ar însemna ca siturile Natura 2000 să nu fie considerate strict ca arii naturale protejate în cadrul legislației specifice.
4. Trebuie armonizat sistemul de avize pentru Natura 2000 cu procesul aprobării amenajamentelor silvice. Este necesară dezvoltarea unei metodologii naționale pentru integrarea cerințelor de conservare ale Natura 2000 în cadrul amenajamentelor silvice. Acest lucru va solicita schimbări în legislația specifică, inclusiv normele tehnice pentru amenajarea padurilor care, pe viitor, ar trebui să permită o analizare mai atentă a restricțiilor managementului curent, în special atunci când aceste restricții sunt impuse asupra unor terenuri nedeținute de stat. Această abordare va aplatiza potențiale conflicte și va facilita implementarea corectă în domeniu (nu doar pe hârtie) a rețelei Natura 2000.
5. Legislația europeană privind măsurile de compensație (Reglementarea Consiliului CE1698/2005) prevede compensații financiare doar pentru proprietatea **privată**. Astfel, proprietatea publică ce aparține comunităților locale nu este eligibilă. Astăzi, acest tip de proprietate acoperă zone extinse în interiorul siturilor de interes comunitar. Posibilitățile compensării acelor proprietari trebuie evaluate cu grijă de către autoritatea centrală responsabilă.
6. În prezent, fără planuri de management specifice în vigoare pentru siturile Natura 2000, măsurile de compensare pentru aceste situri sunt inaccesibile. Pentru a îmbunătăți situația, trebuie luate în considerare mai multe măsuri, inclusiv:
  - a. Utilizarea planurilor sectoriale ce includ măsuri de management al siturilor (vezi mai sus);
  - b. Dezvoltarea și implementarea imediată a unei metodologii pentru aprobarea planurilor de management Natura 2000 specifice siturilor (când planurile integrate sectoriale nu reprezintă cele mai bune soluții), inclusiv delegarea mandatului de administrare către agențiilor locale ale MMP (în prezent, Direcția Biodiversității nu are capacitatea de a face față administrării și monitorizării siturilor Natura 2000).

5. Finantare

5.1 Introducere

126. Romsilva, în afara unei susțineri financiare pentru împădurirea terenurilor degradate și pentru reconstrucția drumurilor, se finanțează singură. Nivelul susținerii bugetare e în scădere și se limitează din ce în ce mai mult la plăți datorate unor proiecte în curs de finalizare, de exemplu împădurirea terenurilor degradate.

În baza Legii 56/2010 privind accesibilizarea fondului forestier național, toate administrațiile forestiere (private și de stat) sunt obligate să constituie, separat de fondurile activității curente:

- ❑ 15% din veniturile din comercializarea masei lemnoase într-o rezervă pentru regenerare (fondul de conservare și regenerare); și
- ❑ 10% din veniturile din comercializarea masei lemnoase pentru reabilitarea drumurilor (fondul de drumuri)

127. Fondul de conservare și regenerare e utilizat pentru finanțarea activităților forestiere legate de reîmpădurire și împădurire. Fondul pentru drumuri se folosește pentru a susține studiile de fezabilitate, proiectarea, construcția și reabilitarea drumurilor forestiere.

128. ICAS se bazează pe ocoalele sale silvice care oferă 40% din finanțarea de care are nevoie și pe Romsilva pentru încă 30% din necesar (amenajarea pădurilor și proiecte și studii de cercetare, unele dintre acestea fiind realizate în numele Romsilva, cu finanțare din partea Ministerului Mediului pentru inventarul forestier național).

129. În plus, ca utilizatori de resurse naturale, toate administrațiile pădurilor (private sau de stat) sunt obligate să plătească o taxă de 2% din veniturile generate de vânzarea masei lemnoase recoltate Fondului Național de Mediu (NEF). La finalul lui 2009, NEF a decis să susțină împădurirea terenurilor degradate și a emis ghiduri pentru solicitanți cu asistența GDF lansând ulterior o sesiune de depunere de cereri de finanțare. Merită atenție faptul că prima împădurire a unui teren non-agricol, anume împădurirea terenurilor degradate, este susținută și de Măsura 223 a PNDR.

130. Eficiența economică este un obiectiv de bază al politicii guvernamentale și trebuie reflectată în modul în care administrațiile forestiere își organizează activitatea. Teoria economică arată că economiile tind să funcționeze mai eficient atunci când nivelurile producției și prețurile bunurilor și serviciilor sunt stabilite prin piețe competitive. Astfel, în situații în care guvernul controlează producția unui bun sau serviciu, așa cum fac cu 50% din resursele forestiere, un punct de start util pentru dezvoltarea unei politici de taxare este că guvernul să încerce să taxeze utilizarea resurselor forestiere într-un mod similar piețelor competitive (Whiteman 1999).

131. Profitul economic poate fi definit ca surplusul creat în timpul producției unui bun sau serviciu datorită deținerii unui factor de producție care se află în cantitate fixă sau limitată și aceasta este, mai mult sau mai puțin, situația domeniului silvic. Conceptul profitului economic reprezintă un ghid mai informat și mai obiectiv pentru stabilirea taxelor pentru utilizarea resurselor forestiere ale statului decât o taxă pe profit sau o taxă arbitrară pe resurse naturale recoltate / extrase / utilizate. Calculul său poate fi complex, însă aplicarea sa forțază utilizatorul resursei să devină mai eficient, având în vedere că profitul economic e datorat nu pe ieșiri, ci pe dreptul de a utiliza resursa. Practica curentă, în care Romsilva trebuie să returneze 95% din profit Guvernului și

să plătească și 2% din venitul lemnului recoltat către NEF, nu este sustenabilă pe termen scurt. Deși se poate accepta faptul că creșterea în contribuție, de la 50% la 95%,

a reprezentat o creștere specială datorată unei situații de urgență, continuarea acesteia are un impact sever asupra fluxului de numerar și asupra abilității Romsilva de a face investiții necesare, aspecte care nu au fost evaluate corect.

5.2 Programul National de dezvoltare Rurala (PNDR) 2007-2013

132. În urma aderării României la Uniunea Europeană în ianuarie 2007, finanțarea pentru sectorul forestier se concentrează prin Fondul European de Dezvoltare Rurală (EAFRD). Cofinanțarea corespunzătoare pentru alocarea fondurilor EAFRD este asigurată de bugetul MADR.

133. România a decis să concentreze finanțarea pentru domeniul forestier prin includerea și a dezvoltarea infrastructurii, a împăduririi terenurilor agricole și non-agricole (degradate), îmbunătățirii valorii economice a pădurilor și compensării restricțiilor Natura 2000. Silvicultura este inclusă într-o măsură mai mică în măsurile care tratează trainigul vocațional, sau măsurile privind valoarea adăugată produselor agricole și forestiere. Potențial, silvicultura ar putea fi inclusă în măsura care tratează utilizarea serviciilor de consultanță, însă detaliile specifice trebuie elaborate. Ajutorul UE pentru măsurile specifice forestiere însumează 787 milioane de euro, în decursul perioadei programului PNDR curent.

134. România a optat pentru înființarea a două agenții de plăți: Agenția de Plăți și Intervenții în Agricultură (APIA) pentru etapa I a CAP și pentru plățile locale aferente etapei II, și Agenția de Plăți pentru Dezvoltare Rurală (APDRP), pentru restul plăților din etapa II. Astfel, implementarea și plățile aferente axelor 1 și 2 sunt responsabilitatea APDRP, în timp ce implementarea și plățile în baza axei 2 e responsabilitatea APIA. Nici APDRP și nici APIA nu au expertiză sau capacitate tehnică forestieră. La momentul întocmirii PNDR, autoritatea centrală ce raspundea de

Axa 1 Îmbunătățirea competitivității	Axa 2 Îmbunătățirea mediului înconjurător	Axa 3 Îmbunătățirea calității vieții
111. Training vocațional și acțiuni de informare 119m euro; 100%, 20.000 participanți din silvicultură	221. Prima împădurire a terenurilor agricole EAFRD 229m euro; Total 264m Euro; 49.348 ha; 14.180 beneficiari	311. Diversificarea în activități non-agricole Neutilizat
114: Utilizarea serviciilor de consultanță 95m Euro, start în 2010; lipsă detalii	222. Prima stabilire a sistemelor de agro-silvicultură pe terenuri agricole Neutilizat	312: Crearea și dezvoltarea afacerilor EAFRD 383m euro, total 590m euro. Silvicultura nu este identificată specific
115. Stabilirea serviciilor de management, ajutorare și consultanță Neutilizat	223. Prima împădurire a terenurilor neagricole 76m euro; Implementare întârziată, lipsă detalii	313: Încurajarea activităților turistice EAFRD 544m euro, total 837m Euro, lipsa silvoturismului
121. Modernizarea proprietăților agricole. EAFRD 992m euro, total 1.841m Euro, include culturi energetice cu ciclu scurt	224: plăți Natura 2000 16m euro, implementare întârziată, lipsă detalii	321: servicii de bază pentru dezvoltare economică și rurală Neutilizat
122: Îmbunătățirea valorii economice a pădurilor 198m euro, total 361m euro, 6.000 ha restaurați, 2.404 proprietăți, ajutorul fluctuează funcție de dimensiune	225: Plăți mediu forestier Neutilizat	323: Conservarea și actualizarea patrimoniului rural Neutilizat
123: Adăugarea de valoare produselor forestiere și agricole 1.0712 euro, total 2.709m Euro; NTFP și produse din lemn eligibile	226: Restaurarea potențialului forestier și introducerea de acțiuni preventive Neutilizat	
124: Cooperarea pentru dezvoltarea de noi produse Neutilizat	227: Investiții non-productive Neutilizat	
125: Infrastructură aferentă dezvoltării și adaptării agriculturii și silviculturii EAFRD 476m euro, total 595m euro; 2.101km de drumuri forestiere și 268m euro.		

silvicultura era Ministerul Agriculturii și Directoratului General al Pădurilor. GDF a contribuit la încadrarea aspectelor forestiere ale PNDR. Proiectele tehnice sunt transferate ITRSV-urilor pentru aprobare și verificarea conformității cu legislația în vigoare.

135. Pornirea PNDR a fost amânată până în 2008 și motivele acestei întârzieri au fost analizate deja în Analiza funcțională a Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, finalizată în 2010.

136. Măsura 125 (b) care tratează reabilitarea drumurilor forestiere și construcția de drumuri noi are un obiectiv foarte ambițios - 2.101 km de drumuri forestiere. În baza acestei măsuri, beneficiarii sunt: (a) proprietarii privați de păduri și asociațiile acestora, (b) consiliile locale și asociațiile acestora care dețin păduri și (c) Administrația Națională a Pădurilor – Romsilva. Indicațiile de până acum sugerează faptul că măsura nu va avea un impact semnificativ asupra densității globale a drumurilor forestiere, având în vedere că majoritatea proiectelor depuse fac referire la îmbunătățiri ale drumurilor existente. Criteriile de selecție a proiectelor oferă 15 din 100 de puncte categoriei beneficiare, punctajul maxim fiind oferit proprietarilor privați de păduri și asociațiilor acestora, iar un punctaj minim de 5 puncte este acordat Romsilva. Acest lucru poziționează Romsilva într-o situație de dezavantaj semnificativ, având în vedere că orice proiect pe care îl depune poate primi un maximum de 90 de puncte, și nu 100. Ocoalele silvice private nu sunt eligibile (pentru că nu au fost menționate în mod specific ca beneficiari ai acestei măsuri), în ciuda faptului că, prin legislație, se află în postura de a aduna co-finanțarea necesară. În timp ce APDRP și GDF au încredere că această măsură va fi implementată în totalitate, cererea inițială de propuneri a avut o rată mică de succes, cu doar 39 de proiecte în valoare totală de 60.3 milioane de euro fiind contractate până acum (Tabelul 7).

137. Măsura 221 prevede împădurirea a 49.348 ha de teren agricol prin 14.180 beneficiari, cu o medie de teren împădurit de 3.48 ha. Beneficiarii eligibili sunt proprietari privați de teren și autorități publice care dețin terenuri agricole. Obiectivul este foarte optimist, în special având în vedere că, până acum, doar 6 proiecte au fost predate și niciunul dintre acestea nu a fost selectat sau contractat. Vizibilitatea și popularizarea acestei măsuri în rândul potențialilor aplicanți este scăzută și nu există o tradiție a fermierilor în plantarea terenurilor lor agricole cu puieți forestieri.

138. Planificarea și implementarea unui program de împădurire de aceste dimensiuni reprezintă un proces complex, care presupune multe precondiții ale succesului, inclusiv (a) capacitate tehnică la nivelul pepinierei (informarea producătorilor de material de regenerare), (b) nivel ridicat al conștientizării în rândul potențialilor aplicanți, (c) identificarea unor zone prioritare pentru împădurire și, cel mai important, (d) ghiduri ale solicitanților clare și simple, cu proceduri birocratice minime. În timp ce PNDR stabilește criteriile necesare și considerentele tehnice privind speciile și oferă o prioritate crescută unor zone mai mari și plantării în zonele de câmpie, în zonele adiacente pădurilor existente, presupune într-un mod oarecum naiv că puieții din speciile necesare, de origine și dimensiunile necesare vor fi furnizați de piață sau, dacă nu, că vor fi importați. Cererea de puieți este, pe baza nivelurilor minime de aprovizionare, în jurul cifrei de 245 de milioane (va exista o cerere ulterioară de puieți pentru terenurile non-agricole dacă măsura nu e anulată). Capacitatea din pepiniere nu poate face față acestei cereri la acest moment.

Tabelul 7: Situația privind măsurile forestiere în februarie 2011 (milioane de euro)

Măsură	Proiecte depuse		Proiecte selectate		Contractate		Plăți
	Nr.	Valoare	Nr.	Valoare	Nr.	Valoare	
111. Acțiuni de training vocațional și informare	-	-	-	-	-	-	-
122. Îmbunătățirea valorii economice a pădurii							
123. Adăugarea de valoare produselor agricole și forestiere	913	972,3	563	587,1	389	383	77,8
125 (b). Infrastructura aferentă dezvoltării și adaptării agriculturii și silviculturii	151	216,2	39	60,3	39	60,3	-
221. Prima împădurire a terenului agricol	6	1,8	-	-	-	-	-
223. Prima împădurire a terenului non-agricol							
224. Plăți Natura 2000							
225. Plăți mediu împădurit							
226. Restaurarea potențialului forestier și introducerea acțiunilor preventive							

139. Măsura 223 cu privire la împădurirea terenurilor non-agricole nu a fost lansată și, datorită dificultărilor în obținerea informațiilor de teren digitale, ar putea fi anulată. Măsura 224 Plăți Natura 2000 nu a fost lansată, iar implementarea sa așteaptă intrarea în vigoare a planurilor de management pentru siturile Natura 2000 (vezi secțiunea 4.0 Natura 2000).

140. Ceva mai puțin decât în urmă cu câțiva ani, implementarea măsurilor forestiere și adiacent forestiere în baza PNDR este semnificativ întârziată și se desfășoară mult mai încet decât s-a prevăzut. Dacă situația continuă tot așa, România și în special sectorul forestier vor înregistra pierderi semnificative, cu efecte negative asupra îmbunătățirii mediului înconjurător, infrastructurii, etc.

5.3. Recomandari

1. Nivelul de împădurire de proporțiile descrise în PNDR solicită un plan coordonat la nivel național pentru susținerea implementării. Acesta lipsește. Este nevoie de timp, 3-4 ani, pentru ca sectorul pepinierelor să crească în capacitate, să achiziționeze semințe, să producă puiți și să implementeze infrastructura necesară de transport. Nu s-a făcut nimic pentru a asigura sustenabilitatea furnizării de puiți. În timp ce PNDR include linii directe din partea ICAS și a altor organisme privind împădurirea terenurilor, îi lipsește un cadru susținere sau o strategie de implementare. GDF ar trebui să întocmească, obiectul incluziunii sale în SFN, o Declarație Indicativă privind Silvicultura (IFS) cu scopul general de a oferi un ghid la nivel național, cu privire la terenurile agricole pretabile pentru împădurire. Unul dintre aspectele cheie ale creerii unui program echilibrat este asigurarea faptului că, pe cât posibil, noile păduri integrează, accentuează și reflectă diversitatea și distincția locală a peisajului în care sunt plasate. De asemenea, este de o importanță fundamentală să se ofere industriei forestiere și publicului toate informațiile necesare privind zonele în care pot apărea chestiuni sensibile referitoare la, de pildă, peisaj, calitatea apei, arheologie și biodiversitate. IFS ar fi o abordare bazată pe distribuție geografică, care integrează multe seturi de date spațiale diferite și care ține cont de o gamă largă de factori de mediu și de alte oportunități și constrângeri.

2. Lista beneficiarilor eligibili pentru dezvoltarea infrastructurii de drumuri forestiere exclude ocoalele silvice private, în număr de 132 care gestionează colectiv aproximativ 1.5 milioane ha de păduri private. Multe dintre aceste ocoale private au capacitatea de a co-finanța construcția/reabilitarea drumurilor, însă nu pot face acest lucru în baza criteriilor curente de eligibilitate. Regulile de eligibilitate trebuie schimbate pentru a permite ocoalelor private să depună proiecte în baza măsurii 125 (b). Acest lucru ar solicita o schimbare a ghidului solicitantului, care ar putea cauza la rândul său întârzieri. Ținând cont de acest aspect, e posibil să fie deja prea târziu să se pună în aplicare această schimbare. Însă, cel de-al doilea PNDR ce se va implementa din 2014 ar trebui să includă ocoalele silvice private ca beneficiari eligibili.
3. Asimilarea și, în consecință, absorbția finanțării UE a avut un ritm foarte lent. Acest lucru se datorează parțial lipsei de vizibilitate a unor măsuri forestiere în rândul potențialilor beneficiari și, parțial, complexității ghidurilor de aplicare. APDRP a indicat intenția sa de a dezvolta ajutoare adiționale și documentații explicative și de a realiza o campanie națională în favoarea unor măsuri cu absorbție lentă. Acestea ar trebui inițiate, iar acțiunile aferente sectorului forestier ar trebui coordonate cu GDF. Înainte de aceasta, APDRP în colaborare cu GDF ar trebui să revizuiască ghidurile solicitantului pentru a se asigura că procedurile și cerințele sunt clare și că nu funcționează ca barieră în comunicare și depunere a cererilor de finanțare.
4. Romsilva ar trebui tratată mai echitabil în ceea ce privește criteriile de selecție pentru proiecte și i-ar trebui oferit un scor similar autorităților locale pentru proiectele de infrastructură drumuri forestiere. Romsilva oferă o gamă largă de funcții publice, multe dintre acestea fiind finanțate din propriile resurse, lucru pe care proprietarii privați nu îl fac.
5. Transferul de responsabilitate în domeniul silviculturii de la MADR la MMP are implicații în ceea ce privește implementarea măsurilor de împădurire în baza PNDR și pentru planificarea și elaborarea următorului document programatic PNDR. APDRP îi lipsește expertiza tehnică forestieră. O coordonare mai bună între MARD și Ministerul Mediului este necesară, pentru a facilita o îmbunătățire a absorbției fondurilor și trebuie dezvoltată și implementată o procedură mai formală în ceea ce privește această colaborare alături de crearea unui comitet interdepartamental referitor la măsurile de natură silvică din PNDR. Această coordonare îmbunătățită adresează doar nevoile imediate. Pe termen lung, însemnând înainte de finalizarea elaborării următorului document programatic PNDR, trebuie luată în considerare serios delegarea de responsabilități pentru promovarea și implementarea măsurilor forestiere către GDF, utilizând APDRP doar pentru procesarea plăților. Acest lucru ar avea avantaje semnificative în termenii coordonării și eficienței, cu autoritatea forestieră competentă aflându-se într-o poziție mai informată pentru a reacționa și a se adapta oricăror dificultăți de implementare. Astfel noul PNDR ar fi mai ușor de implementat, iar GDF ar avea un interes direct în a se asigura că obiectivele de împădurire, drumuri și alte activități sunt îndeplinite.
6. Eficiența economică este un obiectiv de bază al politicii guvernamentale și trebuie reflectată în modul în care administrațiile forestiere își organizează activitatea. Teoria economică arată că economiile tind să funcționeze mai eficient atunci când nivelurile producției și prețurile bunurilor și serviciilor sunt stabilite prin piețe competitive. Astfel, în situații în care guvernul controlează producția unui bun sau serviciu, așa cum fac cu 50% din resursele forestiere, un punct de start util pentru dezvoltarea unei politici de taxare este că guvernul să

încearcă să taxeze utilizarea resurselor forestiere într-un mod similar piețelor competitive (Whiteman 1999). Profitul economic poate fi definit ca surplusul creat în timpul producției unui bun sau serviciu datorită deținerii unui factor de producție care se află în cantitate fixă sau limitată și aceasta este, mai mult sau mai puțin, situația domeniului silvic. Conceptul profitului economic reprezintă un ghid mai informat și mai obiectiv pentru stabilirea taxelor pentru utilizarea resurselor forestiere ale statului decât o taxă pe profit sau o taxă arbitrară pe resurse naturale recoltate / extrase / utilizate. Calculul sau poate fi complex, însă aplicarea sa forțează utilizatorul resursei să devină mai eficient, având în vedere că profitul economic e datorat nu pe ieșiri, ci pe dreptul de a utiliza resursa.

6. Resursele umane (HR)

6.1 Capacitatea de personal

6.1.1 Personal silvic in MMP

141. În cadrul Directoratelor pentru Politici și Strategii respectiv Dezvoltare Forestieră, numărul general de personal, 33 posturi (19 + 14) este considerat adecvat. Însă se manifesta o lipsă în ceea ce privește abilitățile personalului în domenii precum analiza (economică, financiară și cost beneficiu), management de proiecte, planificare, GIS etc., reflectând salariile mici în comparație cu sectorul privat.

142. Personalul curent din ITRSV-uri, (în număr 447), reprezintă un număr mai mic de posturi ocupate față de organigrama aprobată și nu e suficient pentru ca ITRSV să implementeze eficient toate funcțiile stabilite în baza HG 333 din 21 aprilie 2005⁹ cu completările și modificările ulterioare. Atragerea și reținerea personalului cu abilitățile și competențele cerute este considerată dificilă. Acest lucru se datorează salariilor neatrăgătoare în comparație cu cele existente la ocoalele silvice private sau la cele din cadrul Romsilva.

Tabelul 8. Personalul din cadrul ITRSV

Birou regional	Personal tehnic					Conducere	Muncitori	Total General	% din totalul general
	Total tehnic	Studii universitare		Studii medii					
		Silv.	Altele	Silv.	Altele				
Ploiesti	47	39	5	2	1	3	1	51	11,41
Bucuresti	17	13	2	1	1	3	0	20	4,47
Timisoara	41	33	4	4	0	5	1	47	10,51
Brasov	61	52	4	5	0	3	0	64	14,32
Cluj	44	38	4	2	0	5	0	49	10,96
Focsani	36	24	4	7	1	5	0	41	9,17
Suceava	67	54	6	6	1	8	0	75	16,78
Oradea	44	38	5	1	0	6	0	50	11,19
Valcea	45	40	4	1	0	5	0	50	11,19
Total	402	331	38	29	4	43	2	447	100,00
%Total General	89,9	74,0	8,5	6,5	0,9	9,6	0,4	100,0	

⁹DG nr. 333-21 aprilie 2005 privind reorganizarea ocoalelor de regim silvic în ITRSV-uri

Aproximativ 74% din personal e format din absolvenți de studii universitare în domeniul forestier, 8.5% fiind absolvenți de studii superioare în alte domenii.

143. Între decembrie 2007 și februarie 2008, ITRSV a participat la un program de instruire comprehensiv, pe module în domenii silvice în majoritate tehnice, finanțat de Proiectul de Dezvoltare Forestieră al Băncii Mondiale, recent finalizat, la Universitatea „Transilvania” din Brașov, Facultatea de Silvicultură și Exploatare Forestieră. Următoarele module de instruire au fost furnizate participanților:

- Management pentru personalul GDF și ITRSV-uri;
- Formare de formatori și certificare/standardizare forestieră;
- Amenajament și GIS;
- Silvicultură și dendrometrie;
- Conservarea biodiversității;
- Aplicații IT;
- Comunicare și managementul conflictelor;
- Statistica forestieră;
- Legislație forestieră, inclusiv Directivele UE;
- Banchmarking pentru ITRSV-uri;
- Înființarea și sprijinirea Asociațiilor Locale ale Proprietarilor de Păduri; și
- Management de proiecte.

144. Numărul total de participanți (în toate programele și modulele) a fost de 428. De atunci, trainingul a încetat iar GDF nu a reușit să consolideze sau să construiască pe instruirea oferită. În consecință, ITRSV nu deține capacitățile și abilitățile de a oferi servicii relevante de sprijin proprietarilor privați în mod sustenabil. Scopul principal al activităților sale este conformitatea cu legislația silvică și activitățile silvice ilegale, inclusiv tăierile ilegale.

6.1.2 Personalul Romsilva

145. Chiar dacă personalul s-a redus cu aproximativ 12.000 de persoane în ultimii 10 ani, nivelul prezent de 18.192 este ridicat în comparație cu standardele europene. Acest lucru se datorează parțial necesității de pază a pădurilor, unică în România în rândul statelor UE, și parțial modului de organizare al Romsilva. Chiar și luând în considerare aceste justificări, numărul personalului tehnic este mare în comparație cu alte organizații silvice de stat, deși comparațiile directe sunt greu de realizat, având în vedere obiectivele diferite urmărite de unele din activitățile lor și domeniile de afaceri acoperite.

Tabelul 9: Personalul Romsilva

Descriere	Personal tehnic					Conducere	Muncitori	Total General	% din totalul general
	Total tehnic	Studii superioare		Studii medii					
		Silvic.	Altele	Silvic.	Altele				
Sedii	81	38	37	-	6	7	14	102	0,56
Direcții județene (41)	11,937	2,491	832	7,660	946	41	4,997	16,960	93,23
ICAS	672	304	60	213	95	4	150	826	4,54
Admin. Parcuri	256	68	94	76	18	23	-	279	1,53
Muzeul vânătorii	2	-	2	-	-	1	9	12	0,07
Facilit. Animale de blană	3	-	1	-	2	1	9	13	0,07
Total	12,951	2,901	1,026	7,949	1,067	77	5,179	18,192	100,00
% Total General	71,2	15,9	5,6	43,7	5,9	0,4	28,5	100,0	

146. Nivelurile de personal în cadrul celor 41 de direcții județene variază, de la un minimum de 130 de persoane la DS Braila la 1303 la DS Suceava. Evident, aici este vorba de conditii forestiere diferite si de obiective si activitati diferite. Însă, diferențele extrem de mari ale nivelurilor de personal, cu implicații în ceea ce privește costurile indirecte pe unitate de suprafața de fond forestier, dau naștere sugestiei ca județul, ca baza de organizare a Romsilva nu este cea mai buna solutie comparativ cu luarea in considerare a resursei forestiere ca baza de organizare.

147. ICAS, cu peste 50% din personal calificat, cu studii superioare, naste o discutie aparte. În mod normal, o organizație de cercetare ar trebui sa aiba un numar mai mare de angajati calificati intr-o gama mai larga de domenii . Însă, in timp ce una din activitatile principale ale ICAS este întocmirea de amenajamente silvice pentru Romsilva sursa sa principală de venituri este din administrarea celor 5 ocoale silvice aflate sub conducerea sa. Acest lucru explică aparenta anomalie.

148. Personalul este bine calificat la nivel tehnic în chestiuni silvice și se poate sustine faptul că regimul normativ prescriptiv care operează în cadrul sectorului forestier determină ca acest personal să fie oarecum supracalificat pentru activitatea întreprinsă, sistemul lăsând foarte puține lucruri la discreția sau la latitudinea unui inginer silvic profesionist.

149. Există abilități și capacități limitate în multe domenii în care organizația ar trebui să aiba personal calificat dacă dorește să se întoarcă la nivelul anterior de profitabilitate și să reinventeze modul în care își desfășoară activitatea în așa fel încât să fie compatibil cu schimbările din mediul în care operează. Acestea includ re proiectarea proceselor de afaceri, dezvoltarea afacerilor, sisteme de susținere a deciziilor, atragerea de investiții, analiza investitională, analiza cost-beneficiu.

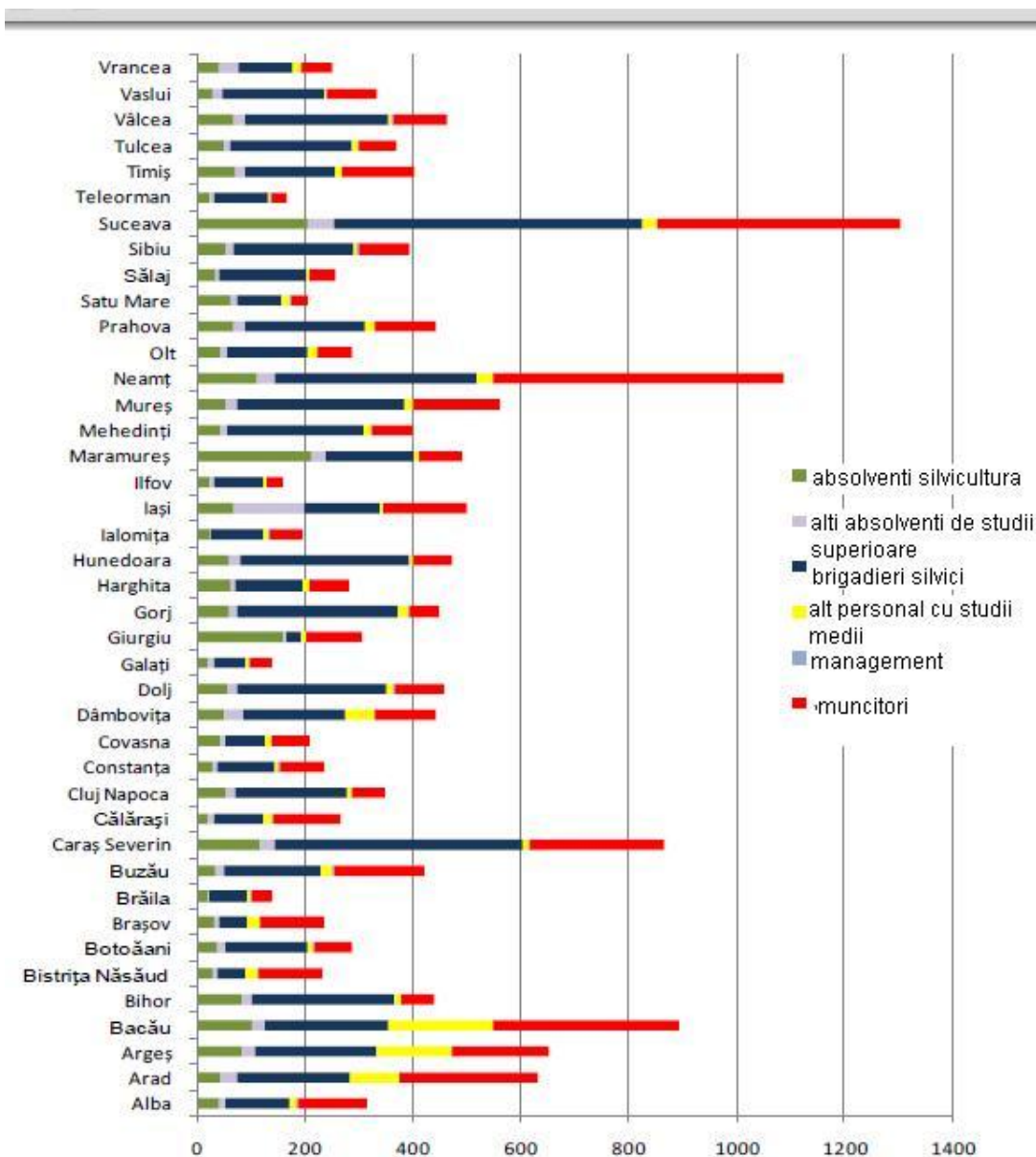

Figura 19: Personalul Direcțiilor silvice județene

6.2 Dezvoltarea si evaluarea resurselor umane

150. Nu există nicio strategie sau program de dezvoltare a resurselor umane (HRD) în cadrul GDF. Având în vedere dimensiunea ITRSV-urilor și aria de aplicabilitate a activităților lor precum și nevoile de pregătire în cadrul mai general al atribuțiilor Directiilor din cadrul GDF, acest lucru este îngrijorător.

151. Romsilva nu are o strategie HRD și nu există planuri imediate de a introduce una. În absența unei asemenea strategii, trainingul este oferit pe bază voluntară și ad hoc, fără abordare coordonată și fără prioritizare la nivel organizațional sau operațional.

152. Romsilva operează un sistem de evaluare a personalului cu o metodologie proprie în scopul de a determina nevoia de personal și performanțele. Însă acesta este formal și nu include suficienți indicatori de performanță. Romsilva a aratat intenția sa de a revizui sistemul, aducându-l mai aproape de nevoile organizaționale în viitorul apropiat.

153. Unul dintre motivele de bază din cauza căruia Romsilva nu poate identifica toate costurile de personal asociate prestării funcțiilor publice este absența unui sistem modern de înregistrare a timpului.

154. Romsilva nu deține un plan formal de dezvoltare a carierei pentru personalul său tehnic.

6.3 Recomandari

1. Romsilva își poate reinventa modelul de afaceri și poate să se adapteze organizațional la schimbările din domeniul său de activitate doar prin implicarea activă a personalului său. În prezent nu există motivație pentru ca personalul să își dezvolte abilitățile în afara competențelor lor de bază, însă, pentru a se dezvolta, Romsilva are nevoie de astfel de competențe în afara tehnicii forestiere. Pentru a facilita și susține recomandările planificate în acest raport și pentru a susține dezvoltarea organizației pe termen lung e important ca Romsilva să implementeze un program de dezvoltare a carierei. Acesta implică îmbunătățirea sistemului de evaluare al personalului, stabilirea nevoilor de competente în organizație cu precădere în domeniile ce nu tin strict de tehnica silvica: dezvoltarea afacerilor, evaluarea investițională, analiza cost-beneficiu, managementul schimbării și leadership și, pe baza acestora, să ofere un program de training continuu aplicabil la nivel de companie.

2. Va fi nevoie de training specific și asistență tehnică pentru a iniția Revizuirea Proceselor de Afaceri (BPR) planificată. Aici, etapa inițială de instruire nu ar trebui să se adreseze numai membrilor echipelor BPR în scopul furnizării de cunoștințe și instrumente metodologice pentru implementarea proiectelor BPR și a conducerii medii și superioare pentru a asigura un nivel corespunzător de înțelegere a procesului, de implicare și colaborare.

3. Una din recomandările majore este dezvoltarea unei noi SNF cu obiective cuantificate, proceduri și responsabilități clare și monitorizabile, fundamentarea cerințelor de finanțare și a acțiunilor prin analize cost-beneficiu, după caz. Implementarea acestora va necesita dezvoltarea de strategii specifice, formulare de politici și abilități de management de proiecte. Astfel, personalul din cadrul GDF ar trebui să participe la traininguri în aceste domenii înainte de demararea procesului de elaborare a SNF.

4. Motivarea personalului este o problemă ce apare în toată structura GDF, parțial datorită salariilor mici și a bugetului redus pentru proiecte și investiții, dar și datorită percepției privind poziția inferioară a silviculturii în MMP și izolarea personalului (inclusiv localizarea birourilor) de activitățile principale din minister. Dacă GDF dorește să aibă personal motivat, atunci va trebui să se ocupe de aceste probleme, în special acum, când nivelurile activităților planificate vor crește pe termen scurt și mediu, în linie cu recomandările din acest raport. Nu este adecvată izolarea GDF în cadrul Ministerului, iar salariile și motivarea acestor angajați trebuie revizuite în contextul general al MMP.

Bibliografie

Abrudan, I.V. Marinescu, V., Ionescu, O., Ioras, F., Horodnic, S.A. and Sestras, R. (2009). Developments in the Romanian forestry and its linkages with other sectors. *Notulae Botanicae Horti Agrobotanici Cluj-Napoca*, 37 (2): 14-21.

COFORD (2009). CARBWARE. Development of tools and systems for reporting on forest carbon stocks and stock change under the Kyoto protocol and the UNFCCC. Downloadable at <http://www.coford.ie/researchprogramme/thematicareapolicyandpublicgoods/forestsandclimatechange/carbware/>

European Commission (2005). Reporting on the implementation of the EU Forest Strategy. Brussels, 10.3.2005 COM (2005) 84 final.

European Parliament and European Council (2006): Communication from the Commission to the Council and the European Parliament on an EU Forest Action Plan. COM(2006) 302 final. Brussels, Belgium.

European Commission (2008): Communication from the Commission to the Council and the European Parliament on innovative and sustainable forest-based industries in the EU. COM(2008) 113 final. Brussels/Belgium.

European Commission (2010). Annual Growth Survey, Annex 1. Progress Report on Europe 2020. COM (2011) 11 - A1/2. Brussels, Belgium.

Iordache E, Popa B, (2009), *SUMAL, the most ambitious Information Management System of Romanian forestry – on the road to a clear custody chain*. CIOSTA 2009

IPCC (2006). IPCC Guidelines for National Greenhouse Gas Inventories Edited by Simon Eggleston, Leandro Buendia, Kyoko Miwa, Todd Ngara, Kiyoto Tanab Published by the Institute for Global Environmental Strategies (IGES) for the IPCC

Leahu, I. (2001). *Amenajarea Pădurilor*. Editura Didactică și Pedagogică, București. 616 pp.

Mantau, U., Steierer F., Hetsch S., Prins Ch. (2008): Wood resources availability and demands. – Part I National and regional wood resource balances; Background paper to the UNECE/ FAO Workshop on Wood balances, Geneva, 2008

Romanian Centre for Trade (2010). Sectoral Analysis. Romania Furniture Industry.

Savcor Indufor (2007) A Way Forward with National Forest Administration – Romsilva. Report prepared under the World Bank Forest Development Program.

Stancioiu, P.T. , Abrudan, I.V., Dutcha, I. Marinescu, V., Ionescu O., Ioras, F., Horodnic, S.A. and Sestras, R. (2010). The Natura 2000 ecological network and forests in Romania - some implications on management and administration. International Forestry Review Vol.12(1), 2010

USDA-FAS (2006). Romania Solid Wood Products Annual 2006. USDA Foreign Agricultural Service, Gain Report No. RO6002. www.fas.usda.gov/gainfiles/200602/146176936.pdf

Whiteman, A. (1999) Economic Rent from Forest Operations in Suriname and a Proposal for Revising Surinam's Forest Revenue System. Project GCP/SUR/001/NET. FAO, Roma

Titlul proiectului: Analiza funcțională a administrației publice centrale din România - II
Proiect cofinanțat din Fondul Social European

Data publicării: 25 mai 2011

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziția oficială a Uniunii Europene sau a Guvernului României.

Această traducere nu este considerată traducere oficială a Băncii Mondiale. Banca Mondială nu va fi făcută responsabilă pentru conținutul sau orice eroare a acestei traduceri.